UNIWERSYTET ŚLĄSKI W KATOWICACH

Podsumowanie roku 2025

Informacje dla wspólnoty akademickiej

wydanie specjalne

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Słowo wstępne

Szanowni Państwo,

przekazujemy Państwu kolejne specjalne wydanie „Informacji dla wspólnoty akademickiej", podsumowujące rok 2025. Od kilku lat staramy się w ten sposób tworzyć możliwie pełny zapis życia Uniwersytetu: jego osiągnięć, decyzji, inwestycji, finansów, ale także sporów, problemów i pytań, które zajmowały naszą wspólnotę.

Sprawozdanie jest szczególnym gatunkiem opowieści o uniwersytecie. Posługuje się liczbami, wskaźnikami i faktami, ale za każdą z tych danych kryje się czyjaś praca: badanie, zajęcia ze studentami, przygotowany projekt, obsłużona sprawa, zdobyty grant, książka, artykuł, dzieło artystyczne, remont czy inwestycja. Dlatego coroczne podsumowanie nie jest jedynie administracyjnym obowiązkiem. Jest próbą stworzenia wspólnej pamięci instytucji i dostarczenia nam wszystkim wiedzy potrzebnej do odpowiedzialnej rozmowy o przyszłości Uniwersytetu.

Obowiązek składania tradycyjnego rocznego sprawozdania z działalności uczelni właściwemu ministrowi zniknął wraz ze zmianami wprowadzonymi przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Pozostał obowiązek sprawozdawania z realizacji strategii. Uznaliśmy jednak, że wspólnota akademicka potrzebuje czegoś więcej niż dokumentu sporządzanego na potrzeby formalne. Stąd regularne „Informacje dla wspólnoty akademickiej" oraz ich coroczne wydania specjalne, pozwalające zobaczyć uniwersytet jako całość.

Rok 2025 ma znaczenie szczególne, ponieważ zamyka okres realizacji Strategii Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego na lata 2020–2025. Było to pięć lat niezwykłych: pandemia, wojna w Ukrainie, wysoka inflacja, gwałtowny wzrost cen energii i kosztów utrzymania infrastruktury, a jednocześnie brak adekwatnego wzrostu finansowania publicznego i skutki zamrożenia algorytmu podziału subwencji. Mimo tych warunków większość zakładanych celów Strategii została osiągnięta lub zrealizowana w stopniu odpowiadającym zmienionym warunkom zewnętrznym.

Najważniejszym powodem do satysfakcji pozostaje jakość naszej pracy naukowej. Dobry wynik ewaluacji dyscyplin naukowych Uniwersytetu Śląskiego nie był zdarzeniem jednorazowym, lecz rezultatem kilkuletniej pracy nad podnoszeniem jakości badań. Znacząco wzrosła liczba publikacji w międzynarodowym obiegu naukowym, coraz więcej naszych badaczek i badaczy publikuje w najwyżej cenionych czasopismach i wydawnictwach, a kultura pozyskiwania środków zewnętrznych stała się trwałym elementem działalności naukowej. W wielu wskaźnikach dotyczących badań osiągnęliśmy rezultaty znacznie przekraczające wcześniejsze założenia.

Nie wszystkie wiadomości są jednak dobre i sprawozdanie nie powinno ich ukrywać. Kondycja finansowa Uniwersytetu wymaga zdecydowanych działań. Podejmujemy je, aby ustabilizować finanse uczelni bez rezygnowania z jej podstawowych zadań i ambicji rozwojowych. Oznacza to bardziej rygorystyczną kontrolę kosztów, racjonalizację wykorzystania majątku i infrastruktury, etapowanie inwestycji zgodnie z realnymi możliwościami finansowania, a zarazem intensywne pozyskiwanie środków zewnętrznych. W ostatnich latach udało się znacząco zwiększyć skalę fundraisingu i pozyskać finansowanie dla najważniejszych przedsięwzięć infrastrukturalnych. Nie chodzi przy tym

o prostą politykę oszczędności. Celem jest odzyskanie trwałej równowagi pomiędzy naszymi możliwościami finansowymi a skalą zadań, które podejmujemy.

Potrzebujemy w tej sprawie zarówno dyscypliny, jak i solidarności. Uniwersytet nie może rozwijać się na kredyt zaciągany wobec własnej przyszłości, ale nie może też oszczędzać w taki sposób, który odbierałby mu zdolność do prowadzenia dobrej nauki i kształcenia. To trudna równowaga i zapewne jedna z najważniejszych kwestii, z którymi będziemy się mierzyć w kolejnych latach.

Oddajemy w Państwa ręce dokument będący zarazem rachunkiem dokonań i listą zadań niedokończonych. Zachęcam do jego lektury także dlatego, że ogromna instytucja, jaką jest Uniwersytet Śląski, łatwo może stać się dla nas zbiorem oddzielnych światów. Dobrze jest skupiać się na własnej pracy i od czasu do czasu spoglądać na pracę innych, aby przekonać się, jak bardzo zależymy od siebie nawzajem.

Za tę pracę — naukową, dydaktyczną, artystyczną, organizacyjną i administracyjną — bardzo Państwu dziękuję.

Prof. dr hab. Ryszard Koziołek
Rektor Uniwersytetu Śląskiego

SPIS TREŚCI

WYBÓR NAJISTOTNIEJSZYCH SPRAW

STRATEGIA ROZWOJU

OBSZAR: KADRA

OBSZAR: BADANIA NAUKOWE

OBSZAR: KSZTAŁCENIE I STUDENCI

OBSZAR: INFRASTRUKTURA

OBSZAR: TRZECIA MISJA UNIWERSYTETU

UNIWERSYTET EUROPEJSKI I UMIĘDZYNARODOWIENIE

FINANSE, NAGRODY FINANSOWE I PROJEKTY

WAŻNE DYSKUSJE WSPÓLNOTY

SPRAWOZDANIA KOMISJI

WYBÓR NAJISTOTNIEJSZYCH SPRAW

WYBRANE SUKCESY I KLUCZOWE INICJATYWY NASZEJ WSPÓLNOTY W 2025 ROKU

Na początku specjalnego wydania „Informacji dla wspólnoty akademickiej" przedstawiamy Państwu wybór sukcesów, inicjatyw i projektów, które miały szczególne znaczenie dla Uniwersytetu Śląskiego w minionym roku, w poszczególnych obszarach funkcjonowania oraz w poszczególnych jednostkach. Wyboru dokonali dziekani, prorektorzy i władze kanclerskie.

I) SUKCESY WYDZIAŁÓW I SZKÓŁ DOKTORSKICH

Wydział Humanistyczny

1. **Prof. dr hab. Przemysław Marciniak** otrzymał **prestiżowe stypendium Seeger Center for Hellenic Studies** na Uniwersytecie Princeton (więcej informacji).

2. Projekt **prof. dr hab. Marty Tomczok** „Obrazy i historie czarnych miast" został **zakwalifikowany do finansowania w konkursie Narodowego Centrum Nauki Weave-UNISONO** (więcej informacji).

3. Królewska Akademia Gustawa Adolfa w Szwecji przyznała **dr. hab. Jakubowi Morawcowi, prof. UŚ nagrodę w ramach Funduszu Pamięci Stena Carlssona** za wybitne i wszechstronne badania naukowe oraz za zasługi w promowaniu kultury nordyckiej, zarówno w Polsce, jak i na świecie (więcej informacji).

4. Książka **dr. hab. Wojciecha Śmiei, prof. UŚ** pt. *Po męstwie* została nominowana do Nagrody im. Marcina Króla 2025.

5. W wydawnictwie Peter Lang powstała seria wydawnicza *Beyond Boundaries. European Studies in Gender, Masculinity, Culture and Literature*, którą kieruje **prof. dr hab. Adam Dziadek.** W serii ukazują się monografie autorskie i zbiorowe polskich i zagranicznych autorów prowadzących badania z zakresu studiów genderowych, studiów nad męskością w szerokich kontekstach kulturoznawczych i literaturoznawczych. W serii publikowane są zarówno prace z zakresu literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, antropologii kulturowej, jak i prace, których podstawy metodologiczne opierają się na ujęciach interdyscyplinarnych (psychoanaliza, socjologia, filozofia, historia i inne). Seria jest otwarta na wszelkie ujęcia problemowe, które opisują i pozwalają zrozumieć

status współczesnej kultury i współczesnej kondycji ludzkiej w złożonym, wielopoziomowym kontekście uwikłań genderowych.

6. **Dr Piotr Olechowski** został laureatem ogólnopolskich **Nagród Naukowych „Polityki”** w dziedzinie nauk humanistycznych (więcej informacji).

Wydział Nauk Przyrodniczych

1. Naukowcy WNP zostali **stypendystami prestiżowych programów** wymiany akademickiej:
   - **dr hab. Alexander Betekhtin, prof. UŚ** i **dr Artur Piński** – stypendium Bekkera;
   - **dr Barbara Flasz** – stypendium Fundacji Kościuszkowskiej.
2. Oficjalnie otworzono Centrum Logistyczno-Naukowe na Svalbardzie BERA – pierwszą infrastrukturę Uniwersytetu Śląskiego za granicą. Kierownikiem Centrum BERA jest **dr Dariusz Ignatiuk**, przewodniczący Centrum Studiów Polarnych (więcej informacji).
3. Naukowcy WNP zostali uhonorowani **prestiżowymi nagrodami i wyróżnieniami**:
   - **prof. dr hab. Małgorzata Gaj; prof. dr hab. Grzegorz Racki; dr hab. Agata Daszkowska-Golec, prof. UŚ; dr hab. Urszula Guzik, prof. UŚ; prof. dr hab. Leszek Marynowski; dr hab. Marek Marzec, prof. UŚ; dr Quoc Bao Pham; prof. dr hab. Danuta Wojcieszyńska** – ranking Stanford Top 2% World Scientists;
   - **prof. dr hab. Piotr Skubała** – odznaka honorowa za zasługi dla ochrony środowiska i klimatu;
   - **prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk** – odznaczenie „Zasłużony dla polskiej geologii”;
   - **dr Kinga Surmiak-Stalmach** – nagroda Prezesa Rady Ministrów;
   - **dr hab. Agata Daszkowska-Golec** – Śląska Nagroda Naukowa.

Wydział Nauk Społecznych

1. **Dr hab. Mariola Paruzel-Czachura, prof. UŚ** została laureatką ogólnopolskich **Nagród Naukowych „Polityki”** w kategorii nauki społeczne za wybitne osiągnięcia badawcze (więcej informacji).
2. **Prof. dr hab. Miron Lakomy** dołączył do prestiżowej brytyjskiej sieci badawczej **VOX-Pol Network of Excellence**, skupiającej wiodących ekspertów zajmujących się badaniem terroryzmu i ekstremizmu w internecie (więcej informacji).
3. **Dr Edyta Charzyńska, prof. UŚ** została wyróżniona i nominowana do międzynarodowej nagrody naukowej **USERN** w dziedzinie nauk społecznych (więcej informacji).

4. **Alicja Klasik**, studentka kierunku zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji, została **mistrzynią Polski w szpadzie seniorek** (więcej informacji).

5. Drużyna studencka Uniwersytetu Śląskiego (studentki Wydziału Nauk Społecznych: **Sara Piątek, Barbara Górecka, Monika Ziętek, Julia Stachura, Natalia Uchyła** oraz **Julia Dziadek**) reprezentowała uczelnię w światowym finale konkursu Odyssey of the Mind, który odbył się na Michigan State University w East Lansing (USA). Dzięki znakomitemu występowi i wysokiej punktacji zespół zdobył 1. miejsce w IV kategorii wiekowej w piątym problemie długoterminowym (więcej informacji).

Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych

1. **Doskonałość dydaktyczna potwierdzona przez Polską Komisję Akredytacyjną** – w 2025 roku aż 3 kluczowe kierunki prowadzone przez Wydział: inżynieria biomedyczna, biofizyka oraz chemia, otrzymały pozytywną ocenę PKA. Jest to fundamentalny sukces potwierdzający najwyższą jakość kształcenia i standardy akademickie wydziału.

2. Przywództwo w krajowych i międzynarodowych gremiach naukowych – pracownicy wydziału objęli prestiżowe funkcje kierownicze. **Dr Magdalena Szubka** została wybrana na **Prezesa Zarządu Polskiego Towarzystwa Wzrostu Kryształów** na kadencję 2025–2028. Z kolei **prof. dr hab. Michał Daszykowski** został **redaktorem naczelnym** uznanego czasopisma naukowego „Acta Chromatographica".

3. Sukces w konkursie SONATA BIS 14 – **dr hab. Jakub Spiechowicz, prof. UŚ** (związany z Instytutem Fizyki WNST) został **laureatem tego prestiżowego konkursu Narodowego Centrum Nauki.** Jest to wybitne osiągnięcie naukowe pozwalające na budowę nowego zespołu badawczego.

4. Wykorzystanie najnowocześniejszych technologii obliczeniowych – **dr inż. Paweł Popielski** (reprezentujący inżynierską część wydziału) uzyskał **grant** na realizację zaawansowanych badań z wykorzystaniem najszybszego superkomputera w Polsce. Podkreśla to wiodącą rolę WNST w obszarze nauk technicznych i informatycznych.

5. Wsparcie dla innowacyjnych projektów studenckich – działające na wydziale **Studenckie Koło Naukowe Mikromechatroników** uzyskało **ministerialne dofinansowanie na swoją działalność**. Świadczy to o wysokim poziomie projektów realizowanych przez studentów WNST i ich zdolności do pozyskiwania zewnętrznych funduszy na rozwój pasji inżynierskich.

Wydział Prawa i Administracji

1. Absolwenci WPiA UŚ odnieśli duży **sukces podczas egzaminu prokuratorskiego**, osiągając bardzo wysokie wyniki i zajmując 1. oraz 3. miejsce na liście rankingowej (więcej informacji).

2. Studentka kierunku prawo **Cecylia Cieślik** została **brązową medalistką w szpadzie** podczas Mistrzostw Europy Juniorów 2025.

3. Student kierunku prawo **Filip Szwejkowski** zdobył **1. miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Prawa Podatkowego 2025** (więcej informacji).

4. **Dr Monika Łata** została wyróżniona **Nagrodą I stopnia w Ogólnopolskim Konkursie im. Profesora Andrzeja Stelmachowskiego** na najlepszą pracę naukową z zakresu prawa rolnego w 2024 roku, przyznawaną przez Polskie Stowarzyszenie Prawników Agrarystów (więcej informacji).

5. **Czasopismo „Prawne Problemy Górnictwa i Ochrony Środowiska”**, jako drugie czasopismo Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego, zostało **dołączone do prestiżowej bazy Web of Science** (więcej informacji).

Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji

1. **Prof. dr hab. Ewa Ogrodzka-Mazur** otrzymała tytuł **doktora *honoris causa* Stołecznego Uniwersytetu Kijowskiego im. Borysa Hrinczenki** w uznaniu za znaczące osiągnięcia teoretyczne i praktyczne w dziedzinie edukacji, w szczególności edukacji wielokulturowej i międzykulturowej, a także owocną działalność organizacyjną i naukową na rzecz zacieśnienia relacji polsko-ukraińskich w dziedzinie edukacji (więcej informacji).

2. **Prof. dr hab. Anna Szostak-Myrczek**, wykładowczyni, dyrektorka i dyrygentka Zespołu Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”, została **laureatką nagrody Koryfeusz Muzyki Polskiej 2025 w kategorii osobowość roku**. Koryfeusz jest nagrodą przyznawaną przez środowisko muzyczne od 2011 roku najwybitniejszym jego przedstawicielom (więcej informacji).

3. „Antropologia napograniczu – pogranicza w antropologii” – pod takim hasłem odbyła się w październiku 2025 **konferencja naukowa z okazji jubileuszu 30-lecia Ośrodka Etnologii i Antropologii Kulturowej UŚ w Cieszynie**. Etnologia cieszyńska została osadzona na pograniczu polsko-czeskim, co sprawiło, że takie tematy jak pogranicza kulturowe oraz ich tożsamość regionalna i etniczna są nieustannie obecne w badaniach prowadzonych w tym ośrodku (więcej informacji).

4. **Dr hab. Kaja Renkas, prof. UŚ** znalazła się w gronie czterech najbardziej uznanych współcześnie polskich plakacistek, których prace zostały pokazane w **Victoria and Albert Museum na wystawie „Polish Posters Now! Polski Plakat Dziś!”** (więcej informacji).

5. **Nina Kumorek** (edukacja artystyczna z zakresu sztuki muzycznej) i **Aleksandra Kociszewska** (grafika) – studentki Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji UŚ w roku akademickim 2024/2025 otrzymały prestiżowe **stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego** za znaczące osiągnięcia (więcej informacji).

Wydział Teologiczny

1. Nadano tytułu profesora nauk teologicznych **ks. dr. hab. Antoniemu Bartoszkowi**.

2. Studentki i studenci WTL wzięli udział w **seminarium naukowym w Wiedniu**, a w monografii wieloautorskiej (pod red. Claudii Junk) pt. *Die Zeit danach – 80 Jahre Kriegsende* **opublikowane zostały ich artykuły**.

3. Odbył się **jubileusz 25-lecia Wydziału Teologicznego** oraz zjazd absolwentek i absolwentów wydziału.

4. Odbyła się **wizyta studyjna studentek i studentów oraz nauczycieli akademickich WTL**, na zaproszenie CLAYSS i UNISERVITATE, w ramach XXII Międzynarodowego Tygodnia Service Learning (Buenos Aires, 19–23 sierpnia 2025). W wydarzeniu uczestniczyły delegacje z kilkunastu uczelni Europy, obu Ameryk, Afryki, Azji oraz Australii i Oceanii. Wizyta to kontynuacja współpracy w ramach programu e-Service Learning.

5. Odbyła się **międzynarodowa konferencja naukowa** pt. „*Evangelium vitae* – jesień, czyli jak współcześnie radzić sobie z chorobą i cierpieniem?" (20–21 listopada 2025). Organizatorzy konferencji: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Stowarzyszenie Apostolstwo Chorych oraz Diecezjalne Duszpasterstwo Służby Zdrowia w Katowicach. Konferencja została zorganizowana z okazji dwóch rocznic: 100-lecia powstałej w Niderlandach wspólnoty Apostolstwa Chorych oraz 30. rocznicy ogłoszenia przez św. Jana Pawła II encykliki *Evangelium vitae* o świętości życia. Prelegentami byli specjaliści z teologii, psychologii oraz medycyny z różnych ośrodków naukowych Holandii, Czech, Słowacji i Polski (więcej informacji).

Szkoła Filmowa im. Krzysztofa Kieślowskiego

1. Film *Taty nie ma*, wyprodukowany w Szkole Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, zdobył **główną nagrodę w kategorii filmów aktorskich podczas Student Academy Awards 2025, otrzymując Złoty Medal (tzw. Studenckiego Oscara)**. Konkurs, organizowany przez Akademię Sztuki i Wiedzy Filmowej od 1972 roku, należy do najbardziej prestiżowych międzynarodowych wydarzeń poświęconych twórczości studentów szkół filmowych. Dlatego wyróżnienie w nim uznawane jest za najważniejszą nagrodę dla studentów szkół filmowych. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 6 października 2025 roku w nowojorskiej Ziegfeld Ballroom, podczas New York Film Festival. Twórcami nagrodzonej etiudy są absolwenci Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego: Jan Saczek (reżyseria i scenariusz), Patryk Roman (zdjęcia) oraz Lidia Le Thanh (kierownictwo produkcji). Opiekę artystyczną nad projektem sprawowali wykładowcy wydziału: prof. dr hab. inż. Michał Rosa oraz mgr Piotr Domalewski. Producentem filmu jest dziekan Szkoły Filmowej dr hab. Krystyna Doktorowicz, prof. UŚ.

2. Podczas 50. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni znaczące sukcesy odnieśli wykładowcy i absolwenci Szkoły Filmowej UŚ. Główną nagrodę festiwalu – **Złote Lwy dla najlepszego filmu** – otrzymał film *Ministranci* w reżyserii mgr. Piotra Domalewskiego. W gronie producentów nagrodzonego filmu znalazła się również mgr Aneta Hickinbotham. Ponadto Piotr Domalewski został uhonorowany **nagrodą za scenariusz** do filmu *Ministranci*, a obraz zdobył także Nagrodę Publiczności, potwierdzając uznanie zarówno jury, jak i widzów jednego

z najważniejszych festiwali filmowych w Polsce. Sukcesy odnieśli również absolwenci wydziału. **Nagrodę im. Lucjana Bokińca dla najlepszego filmu krótkometrażowego** otrzymał film *SLAP!!* w reżyserii Mikołaja Piszczana (absolwenta kierunku organizacja produkcji filmowej i telewizyjnej w naszej Szkole Filmowej), natomiast film *Taty nie ma* w reżyserii Jana Saczka i wyprodukowany w Szkole Filmowej został **wyróżniony przez jury festiwalu**.

3. 65. Krakowski Festiwal Filmowy przyniósł liczne sukcesy społeczności Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego. W skład jury Międzynarodowego Konkursu Filmów Dokumentalnych wszedł wykładowca wydziału **dr hab. Marcin Koszałka, prof. UŚ, pełniący funkcję przewodniczącego jury**. Festiwal okazał się bardzo udany dla mgr Natalii Koniarz – absolwentki Szkoły Filmowej, a obecnie doktorantka – której film *Silver* zdobył **Srebrny Róg** dla reżyserki filmu o wysokich walorach artystycznych. Jury doceniło wyjątkową siłę wizualną i formalną obrazu oraz jego poruszającą, pełną empatii opowieść. Reżyserka otrzymała również **Nagrodę im. Macieja Szumowskiego**, przyznawaną pod patronatem Stowarzyszenia Autorów ZaiKS, za szczególną wrażliwość na sprawy społeczne i empatyczne ukazanie świata pozostającego na marginesie codzienności. Kolejne wyróżnienie dla filmu *Silver* przypadło Stanisławowi Cuske, doktorantowi Szkoły Filmowej, który otrzymał nagrodę **Stowarzyszenia Autorów Zdjęć Filmowych za najlepsze zdjęcia**. Produkcja została także uhonorowana **Nagrodą Publiczności**, stając się ulubionym filmem widzów 65. Krakowskiego Festiwalu Filmowego. Film *Silver* okazał się najbardziej nagradzaną produkcją tegorocznej edycji festiwalu oraz otrzymał **rekomendację Krakowskiego Festiwalu Filmowego do Europejskich Nagród Filmowych**. Krakowski Festiwal Filmowy należy do grona najważniejszych wydarzeń filmowych na świecie – posiada status festiwalu kwalifikującego do Oscarów, Europejskich Nagród Filmowych oraz BAFTA w wybranych kategoriach filmowych, co dodatkowo podkreśla rangę osiągnięć społeczności wydziału.

4. W 2025 roku prof. dr hab. Jerzy Łukaszewicz, prodziekan ds. nauki i twórczości artystycznej Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego UŚ, został uhonorowany **Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”**. Odznaczenie, przyznawane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej i działalności kulturalnej, stanowi jedno z najwyższych wyróżnień w polskiej kulturze. Wyróżnienie przyznano w uznaniu dorobku prof. Jerzego Łukaszewicza jako operatora filmowego, reżysera, scenarzysty oraz profesora sztuk filmowych. Otrzymanie medalu „Gloria Artis” jest wyrazem uznania dla jego wieloletniej działalności artystycznej, dydaktycznej i wkładu w rozwój polskiej kinematografii.

5. W 2025 roku Michał Łukowicz, student Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego, odniósł liczne sukcesy festiwalowe dzięki swojej pierwszorocznej etiudzie *Tennis Mortis*, wyprodukowanej przez wydział. Film, którego kierowniczką produkcji była studentka Julia Władacz, został doceniony zarówno na festiwalach krajowych, jak i międzynarodowych. Produkcja zdobyła m.in. **nagrodę Best Script** na Pigeon International Film Festival, **nagrodę dla najlepszego reżysera – studenta** oraz **nagrodę za najlepszą scenografię** podczas Venezia Shorts Italy – International Short Film Festival, a także **Nagrodę Publiczności**

i **Wyróżnienie Specjalne** na XXII Węgiel Film Festival w Katowicach. Film został ponadto **wyróżniony przez jury główne** 18. Festiwalu Filmowego OFFeliada w Gnieźnie oraz otrzymał **wyróżnienie w kategorii profesjonalnej** podczas Konkursu Filmowego „Ostry Kieł Wampira" w Trzciance. *Tennis Mortis* przyniósł również twórcom indywidualne sukcesy. Michał Łukowicz otrzymał **nominację do Nagrody im. Jana Machulskiego** w kategorii najlepsza reżyseria, natomiast studentka Kaja Struszczyk została nominowana do tej samej nagrody w kategorii **najlepsze zdjęcia**. Na New York Short Comedy Film Festival film został ponadto uhonorowany **nagrodą najlepszy aktor dramatyczny**.

Szkoły Doktorskie

1. **Hanna Harkawy została powołana na członka zespołu do spraw wzmocnienia transferu wyników badań naukowych przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego.** Celem zespołu było wypracowanie rekomendacji w zakresie odblokowania ścieżek komercjalizacji wyników badań naukowych, wskazania kierunków potencjalnej deregulacji oraz opracowania rozwiązań dla instytucji wspierających i finansujących rozwój technologii. Prace prowadzono od kwietnia 2025 do czerwca 2026 roku, a ich efektem było opublikowanie raportu zawierającego wypracowane rekomendacje (więcej informacji).

2. **Hanna Harkawy uzyskała tytuł laureata konkursu „Make Me" za projekt systemu do domowej terapii blizn po operacji cesarskiego cięcia.** Wyróżniona praca przedstawia projekt z zakresu inżynierii biomedycznej, rozwijany przy wsparciu środowiska akademickiego. Opracowany system umożliwia prowadzenie domowej terapii blizn po operacji cesarskiego cięcia pod zdalnym nadzorem specjalisty, integrując urządzenie z aplikacją mobilną wspierającą personalizację terapii oraz monitorowanie osiąganych postępów. Projekt został doceniony za innowacyjne połączenie nowoczesnych technologii z istotnymi potrzebami społecznymi i zdrowotnymi (więcej informacji).

3. **Mgr Katarzyna Jurasz,** doktorantka Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Śląskiego w dyscyplinie psychologia, **zdobyła 3. miejsce w finale konkursu FameLab Poland 2025**. W trzyminutowym wystąpieniu zatytułowanym *Gdy stetoskop staje się za ciężki – o wypaleniu i depresji w białym fartuchu* przedstawiła problematykę wypalenia zawodowego i depresji wśród przedstawicieli zawodów medycznych. Znalazła się w gronie 12 finalistów wyłonionych spośród 100 zgłoszeń z całej Polski. FameLab jest międzynarodowym konkursem komunikacji naukowej, w którym oceniane są wartość merytoryczna wystąpienia, jasność przekazu oraz charyzma osoby prezentującej (zapis finału konkursu).

4. **Ari Nowacki** oraz **Dariusz Niedbała** byli **wykonawcami w projekcie AstroMentalHealth.** W ramach projektu interdyscyplinarny zespół naukowców pod kierownictwem dr Agnieszki Skorupy z Uniwersytetu Śląskiego przeprowadził eksploracyjne badania na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej (ISS) i w habitacie Lunares mające na celu zbadanie wpływu izolacji kosmicznej na zdrowie psychiczne astronautów oraz sprawdzenie, na ile dane z habitatów analogowych można generalizować na rzeczywiste misje kosmiczne. Doktoranci pracowali

z oprogramowaniem Noldus, służącym do analizy emocji, oraz są współautorami związanych z badanymi zagadnieniami publikacji naukowych (więcej informacji).

5. W roku akademickim 2025/2026 **mgr inż. Weronika Jabłońska**, doktorantka I roku Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w dyscyplinie nauki biologiczne, **opublikowała dwa artykuły naukowe w renomowanych czasopismach międzynarodowych („Biology" oraz „Molecules")**, których tematyka koncentruje się na nowoczesnych rozwiązaniach biotechnologicznych w obszarze medycyny weterynaryjnej oraz ochronie środowiska. Jedna z publikacji, dotycząca wykorzystania nanomateriałów w profilaktyce zakażeń u zwierząt gospodarskich, została przygotowana we współpracy doktorantki ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, druga natomiast, dotycząca wpływu niesteroidowych leków przeciwzapalnych na funkcjonowanie biologicznych oczyszczalni ścieków i mikroorganizmów odpowiedzialnych za procesy biodegradacji leków, jest bezpośrednio związana z realizowaną przez doktorantkę rozprawą doktorską. Doktorantka odbyła w trakcie I roku kształcenia **trzy staże naukowe**, w tym dwa zagraniczne – we Francji (SupBiotech) i na Węgrzech (HUN-REN Biological Research Centre), gdzie pracowała nad metagenomiką konsorcjów bakteryjnych oraz zaprezentowała wyniki swoich badań podczas jednej z najbardziej prestiżowych konferencji biotechnologicznych: ASM Microbe 2026 w Waszyngtonie (USA). Równocześnie została **wykonawczynią w projekcie w ramach programu Science4Business** – Inkubator Rozwoju, przygotowała wniosek grantowy do konkursu NCN PRELUDIUM 25, do konkursu w programie L'Oréal UNESCO Dla Kobiet i Nauki oraz została zaproszona do udziału w międzynarodowym podcaście oraz webinarze organizowanym przez konsorcjum UNIgreen – The Green European University, gdzie prezentowała ścieżkę rozwoju młodego naukowca oraz swoją działalność badawczą.

   Linki:

   - Magdalena Kot, Weronika Magdalena Jabłońska, Agata Lange, Aleksandra Kalińska, Marcin Gołębiewski. Nanomaterials in the Management of Fungal Udder Inflammation in Cattle as an Effective Preventive Strategy Based on In Vitro Studies. Biology, 15(5), 412. doi.org/10.3390/biology15050412 [data publikacji: 3 marca 2026; aktualna punktacja MEiN: 140; IF pięcioletni: 5.5 (2025)]
   - Weronika Magdalena Jabłońska, Urszula Guzik, Danuta Wojcieszyńska. Structural and Functional Changes in Biological Systems of Wastewater Treatment Plants Induced by Bicyclic Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs—A Review. Molecules, 31(11), 1828. doi.org/10.3390/molecules31111828 [data publikacji: 26 maja 2026; aktualna punktacja MEiN: 140; IF pięcioletni: 4.6 (2025)]
   - Program konferencji ASM MICROBE 2026 [plik PDF]
   - Webinar UNIgreen
   - Podcast UNIgreen

6. **Dr Illia Klinytskyi** opublikował w Wydawnictwie Uniwersytetu Śląskiego **monografię *Prawa językowe beneficjentów ochrony międzynarodowej***

w multicentrycznym systemie źródeł prawa Rzeczypospolitej Polskiej (ISBN 978-83-226-4577-2, DOI: doi.org/10.31261/PN.4300). Monografia stanowiła jego rozprawę doktorską, obronioną z wyróżnieniem w Uniwersytecie Śląskim. Prowadzone przez Illię badania, realizowane w ramach projektu „Standard ochrony praw językowych dla beneficjentów ochrony międzynarodowej w Europie: nowe podejście prawne do harmonizacji integracji", finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki (nr 2022/45/N/HS5/00961), zaowocowały również publikacjami współautorskimi dotyczącymi ochrony praw językowych:

- I. Klinytskyi, B. Zapała, A. Chorążewska, Prawa językowe beneficjentów ochrony międzynarodowej w zakresie swobody wyboru i wykonywania zawodów regulowanych, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego" 2025, nr 3(85), DOI: doi.org/10.15804/ppk.2025.03.12;
- I. Klinytskyi, I. Ugwu, Language Rights of Newcomers and Indigenous Peoples in the African and European Contexts, „Polish Review of International and European Law", t. 13, nr 2, s. 143–187, DOI: doi.org/10.21697/2024.13.2.05.

Wyniki badań nad standardem ochrony praw językowych Illia Klinytskyi przedstawił także podczas międzynarodowej konferencji ILLA (*Language and Law in an Age of Uncertainty and Transformation*), która odbyła się na Uniwersytecie Witolda Wielkiego w Kownie.

II) SUKCESY W ZAKRESIE NAUKI

Rok 2025 był dla Uniwersytetu Śląskiego czasem intensywnej działalności naukowej i twórczej. Pracownicy uczelni opublikowali 3836 prac (w tym 1706 w otwartym dostępie) oraz stworzyli 1309 dzieł artystycznych. Przełomowe wyniki badań ukazały się w prestiżowych czasopismach, takich jak „Nature", „Science" czy „Trends in Plant Science".

Rozpoczęto realizację 77 projektów badawczych ze środków krajowych, 6 z funduszy europejskich oraz 24 z finansowania NAWA. Działalność naukową wspierała Inicjatywa Doskonałości Badawczej (IDB) poprzez konkurs „Swoboda Badań". Do kluczowych osiągnięć należą otwarcie stacji BERA na Svalbardzie, utworzenie 6 nowych centrów badawczych oraz uzyskanie 42 praw wyłącznych (w tym 39 patentów).

W zakresie rozwoju kadry 103 osoby uzyskały stopnie naukowe (21 – doktora habilitowanego, 82 – doktora), a 15 badaczy otrzymało tytuł profesora. Ponadto naukowcy UŚ objęli liczne prestiżowe funkcje w krajowych i zagranicznych gremiach naukowych oraz radach ekspertów.

III) SUKCESY W ZAKRESIE KSZTAŁCENIA

Rok 2025 na Uniwersytecie Śląskim przyniósł rozwój oferty dydaktycznej oraz wysokie oceny jakości kształcenia. Przygotowano ponad 9,2 tys. miejsc na 97 kierunkach i 185 specjalnościach, uruchamiając nowe studia (m.in. koreanistykę, aquamatykę oraz Data Science i sztuczną inteligencję). Polska Komisja Akredytacyjna pozytywnie oceniła 15

wizytowanych kierunków, a kierunek kultury mediów wyróżniono Certyfikatem Doskonałości Kształcenia.

Wdrożono innowacyjne formy nauczania: Moduły Obszarowe, mikropoświadczenia oraz metodę Service-Learning. Rozpoczęto też projekt „Uczelnie Przyszłości" (65,6 mln złotych) wdrażający Model Edukacji Spersonalizowanej.

Naukę rozpoczęło prawie 7,5 tys. nowych studentów (w tym 283 z zagranicy). Rozwinięto konkurs „Dziki Indeks UŚ" oraz Fundusz Talentów. Zadbano o wsparcie psychologiczne (2,5 tys. godzin konsultacji) i dostępność uczelni w projekcie DUO II.

IV) SUKCESY W ZAKRESIE WSPÓŁPRACY Z OTOCZENIEM

Uniwersytet Śląski w Katowicach po raz pierwszy został uwzględniony w rankingu najważniejszych polskich marek. Ranking prezentowany przez kwartalnik „Press" jest przygotowywany przez Instytut Monitorowania Mediów. Nasza uczelnia znalazła się na 123. miejscu wśród 500 marek (7. miejsce wśród uczelni).

W 2025 roku Uniwersytet Śląski umocnił pozycję lidera w zakresie trzeciej misji i współpracy z otoczeniem. Uczelnia uzyskała 41 praw wyłącznych (w tym 38 patentów) oraz zrealizowała zlecone prace badawcze dla biznesu i samorządów o wartości ponad 3,3 mln złotych. Działalność komercjalizacyjną rozwijała spółka SPIN-US, uzyskując status akredytowanej IOB oraz angażując się w fundusz Invento Capital.

Dzięki kontynuacji współpracy wynikającej z Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024 uruchomiono pilotażowy program Śląskie.Lab – jako pierwszy etap przygotowań do realizacji Programu Naukowego dla Śląska. Zainicjowano program międzyuczelnianej mobilności „Śląski Most", a także zorganizowano po raz drugi krajowe finały konkursu FameLab oraz pierwszy hackathon „Invent the Future".

We współpracy uczelni Konsorcjum Akademickiego – Katowice Miasto Nauki kontynuowano projekt „Wsparcie Procesu Sprawiedliwej Transformacji poprzez Promocję Edukacji Wyższej", w tym w 2025 roku zrealizowano 16 wydarzeń targowych EduPromoDay, 42 wizyty w szkołach ponadpodstawowych i 36 wydarzeń dla kandydatów na studia w Uniwersytecie Śląskim.

V) SUKCESY W ZAKRESIE ORGANIZACYJNYM

W 2025 roku Uniwersytet Śląski przeprowadził kluczowe zmiany organizacyjne, cyfrowe i kadrowe. Podsumowano realizację Strategii Rozwoju 2020–2025 oraz uchwalono nową strategię na lata 2026–2029. Uporządkowano zasady tworzenia wewnętrznych aktów prawnych (skierowane na ich uproszczenie i cyfrową dostępność) oraz uregulowano status profesorów wizytujących i badaczy afiliowanych.

Uczelnia zajęła 2. miejsce wśród polskich uczelni w rankingu Najlepszych Pracodawców magazynu „Forbes". Wdrożono czwartą edycję Systemu Motywacyjnego w Dydaktyce

(SMoDA), przyznając 99 wyróżnień. Zorganizowano również ponad 190 grup szkoleniowych dla kadry.

W obszarze cyfryzacji wdrożono e-doręczenia i e-zaświadczenia USOS oraz system EZD. Zwiększono cyberbezpieczeństwo, powołując sieć ISAC.silesia.edu. We współpracy z ING Hubs Poland oddano do użytku klaster obliczeniowy wspierający uczenie maszynowe (ML) i narzędzia AI (LLM).

VI) SUKCESY W ZAKRESIE WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

W obszarze umiędzynarodowienia Uniwersytet Śląski zrealizował kluczowe projekty z funduszy NAWA: program PROM (wymiana akademicka dla 142 osób – 122 z UŚ i 20 gości zagranicznych – obejmująca wyjazdy naukowe na pięć kontynentów) oraz inicjatywę Stay with US, wspierającą zagranicznych badaczy. We współpracy z Uniwersytetem Witolda Wielkiego w Kownie rozpoczęto projekt SUCCES (finansowany z ESFA) na rzecz wsparcia ukraińskiej społeczności akademickiej w Polsce i na Litwie.

W 2025 roku na Uniwersytecie Śląskim na studiach pełnych kształciło się 775 studentów zagranicznych, prowadzono również 10 kierunków i 13 specjalności anglojęzycznych. Ponadto UŚ, jako jedna z 12 polskich uczelni, brał udział w Światowej Wystawie EXPO w Osace, promując Śląski Festiwal Nauki, Szkołę Kultury i Języka Polskiego, programy DIGICREA i BIOPHAM oraz nawiązując relacje z partnerami z Japonii.

STRATEGIA ROZWOJU UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO NA LATA 2020–2025

PODSUMOWANIE

Rok 2025 był ostatnim rokiem obowiązywania Strategii Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2020–2025 obejmującej Program Działań Strategicznych na lata 2019–2020. Strategia wyznaczała kierunki rozwoju uczelni w pięciu kluczowych obszarach: Kadra, Badania naukowe (z uwzględnieniem międzynarodowej współpracy badawczej i współpracy z gospodarką oraz działań na rzecz realizacji projektu T4EU), Kształcenie i studenci (z uwzględnieniem umiędzynarodowienia studiów oraz działań na rzecz realizacji projektu T4EU), Infrastruktura oraz trzecia misja Uniwersytetu.

28 kwietnia 2026 roku Senat Uniwersytetu Śląskiego zatwierdził sprawozdanie końcowe z realizacji Strategii. Dokument podsumowuje pięć lat intensywnych działań prowadzonych w dynamicznie zmieniających się warunkach – w szczególności pandemii SARS-CoV-2 oraz wojny w Ukrainie, które skutkowały m.in. rosnącymi kosztami funkcjonowania uczelni. Mimo tych wyzwań Uniwersytet osiągnął większość zakładanych wartości docelowych, a w części obszarów zanotował wyniki przekraczające pierwotne założenia.

Sprawozdanie stanowi ważny punkt odniesienia dla kolejnej perspektywy strategicznej i dalszego budowania pozycji Uniwersytetu Śląskiego jako uczelni badawczej, rozpoznawalnej w świecie i społecznie zaangażowanej.

Treść Strategii Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2026–2029 dostępna jest pod adresem: https://us.edu.pl/uczelnia/o-nas/strategia/.

Sprawozdania z realizacji Strategii w latach minionych dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP):

- za rok 2024;
- za rok 2023;
- za rok 2022;
- za rok 2021;
- za rok 2020.

Najważniejsze działania
w obszarze spraw pracowniczych

OBSZAR: KADRA

I) PODSTAWOWE LICZBY

- Na dzień 31 grudnia 2025 roku w UŚ zatrudnionych było 1881 nauczycielek i nauczycieli akademickich (w tym 65 cudzoziemek i cudzoziemców) oraz 1416 pracowniczek i pracowników w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi (w tym 13 cudzoziemek i cudzoziemców).
- W 2025 roku zatrudniono łącznie 171 osób. Na stanowiska NA i NNA w UŚ aplikowało 960 osób, z czego 300 aplikacji złożono w konkursach na stanowiska w grupie NA (130 z Polski i 170 z zagranicy) oraz 660 w rekrutacjach na stanowiska w grupie NNA (642 z Polski i 18 z zagranicy).
- Przeprowadzono 3 postępowania awansowe na stanowisko adiunkta, w wyniku których 6 osób uzyskało awans.
- Przeprowadzono postępowanie awansowe na stanowisko profesora uczelni, w wyniku którego 49 osób uzyskało awans.
- Przeprowadzono postępowanie awansowe na stanowisko starszego asystenta, w wyniku którego 4 osoby uzyskały awans.
- 15 osób awansowało na stanowisko profesora.

- Przeprowadzono 51 spotkań adaptacyjnych online dla nowo zatrudnionych pracowników i pracowniczek (w tym 39 w języku polskim oraz 12 w języku angielskim).
- Przeprowadzono czwartą edycję konkursu Wyróżnień JM Rektora UŚ za doskonałą dydaktykę, zorganizowanego w ramach **systemu motywacyjnego w dydaktyce akademickiej (SMoDA)**. Przyznano łącznie 99 wyróżnień wraz z nagrodami finansowymi.

II) OCENA OKRESOWA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

W 2025 roku przeprowadzono oceny okresowe nauczycieli i nauczycielek akademickich na wniosek rektora (w tym z inicjatywy pracownika) oraz ponowne oceny po uzyskaniu wyniku negatywnego. Oceną zostało objętych 41 osób.

W prace 21 komisji oceniających (18 dyscyplinowych i 3 dydaktycznych), zaangażowanych było 63 nauczycieli i nauczycielek akademickich oraz 21 pracowników i pracowniczek administracyjnych.

Więcej informacji na temat oceny znajduje się w serwisie „Pracownik".

III) OBSŁUGA KADRY ZAGRANICZNEJ

W minionym roku w punkcie Welcome Point dla kadry zagranicznej:

- udzielono ponad 135 porad i konsultacji osobom z zagranicy zatrudnionym w uczelni, w tym udzielono wsparcia w 23 sprawach dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców współpracujących z Uniwersytetem;
- zorganizowano 6 wydarzeń integracyjnych dla cudzoziemców zatrudnionych w Uniwersytecie (w ramach projektu Welcome2US) oraz 2 szkolenia w języku angielskim odpowiadające na potrzeby szkoleniowe zagranicznej kadry;
- przeprowadzono czwartą edycję interaktywnych, wirtualnych targów pracy dla naukowców i naukowczyń z zagranicy zainteresowanych podjęciem współpracy z Uniwersytetem.

IV) PROFILAKTYKA I PROMOCJA ZDROWIA PRACOWNIKÓW W MIEJSCU PRACY

- W 2025 roku we współpracy z CenterMED przeprowadzono akcję szczepień przeciw grypie dla pracowników – **292** osoby zarejestrowały się przez formularz SRW. Akcje szczepień odbywały się w okresie od października do grudnia 2025 roku.
- W 2025 roku dzięki współpracy z przychodnią CenterMED **ok. 60** pracowników przyjęło szczepionkę przeciwko COVID-19.

V) UNIWERSYTET ŚLĄSKI WŚRÓD NAJLEPSZYCH PRACODAWCÓW 2025

W ubiegłym roku Uniwersytet został wyróżniony w Rankingu Najlepszych Pracodawców 2025 magazynu „Forbes”, zajmując 2. miejsce wśród polskich uczelni, 2. miejsce wśród firm ze Śląska oraz 18. miejsce w zestawieniu ogólnopolskim. Ranking oparto na anonimowych badaniach dotyczących m.in. warunków pracy, działań prozdrowotnych i możliwości rozwoju.

VI) PODNOSZENIE KWALIFIKACJI

W 2025 roku, w ramach współpracy między jednostkami Uniwersytetu, zorganizowano ponad 190 grup szkoleniowych, w których wzięło udział łącznie przeszło 2340 osób. Tematyka szkoleń obejmowała m.in. doskonalenie umiejętności dydaktycznych i zawodowych pracowników, podnoszenie kompetencji społecznych i komunikacyjnych, rozwój kompetencji kierowniczych, a także szkolenia specjalistyczne z zakresu pierwszej pomocy i bezpieczeństwa w uczelni. Najwięcej szkoleń zrealizowano w ramach projektów edukacyjnych skierowanych do kadry Uniwersytetu.

Więcej informacji na temat dostępnej oferty szkoleniowej znajduje się w serwisie „Pracownik” oraz na stronach poszczególnych projektów.

Z dofinansowania do podnoszenia kwalifikacji na podstawie zarządzenia Rektora w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników niebędących nauczycielami akademickimi w 2025 roku skorzystało 17 pracowników i pracowniczek.

VII) INFORMACJE O ISTOTNYCH PROCESACH ORGANIZACYJNYCH

W minionym roku zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach zostały zmienione zasady tworzenia wewnętrznych aktów prawnych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Uregulowano warunki tworzenia aktów tak, aby ich treść była możliwie prosta, zrozumiała i jasna, a także w jak najmniejszym stopniu przyczyniała się do zwiększania zbędnych obciążeń i uciążliwości dla nauczycieli akademickich i pracowników administracji uczelni. Tworzony akt powinien odpowiadać przyjmowanym w uczelni standardom dotyczącym dostępności cyfrowej, a elektroniczna forma publikacji aktu powinna ułatwiać przeszukiwanie, używać automatycznych odnośników oraz zapewniać prawidłowe wyświetlanie elementów wizualnych na różnych urządzeniach. Ponadto ustalono parametry i wzór graficzny wewnętrznego aktu prawnego, zawierający godło uczelni na stronie tytułowej.

W marcu 2025 roku zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach uregulowano status, obowiązki i uprawnienia osób niebędących pracownikami uczelni, a zapraszanych do niej w celu prowadzenia badań naukowych, działalności artystycznej lub dydaktyki. Z nadaniem statusu profesora wizytującego oraz badacza, wykładowcy lub twórcy afiliowanego w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach zarządzenie wiąże uregulowanie podstawowych uprawnień i obowiązków danej osoby. Przyznanie statusu

zależy od charakteru i celu podejmowanej współpracy, a także woli przedstawicieli uczelni oraz samej osoby zapraszanej.

VIII) POWOŁANE ZESPOŁY ZADANIOWE

1) Zespół ds. opracowania projektu Strategii Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2026–2029

2) Zespół do spraw systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD) i e-Doręczeń

3) Komitet sterujący oraz Zespół wdrożeniowy procesu obsługi faktur KSeF oraz nowych raportów JPK w oparciu o posiadany system SAP ERP

4) Rada Programowa zespołu Obserwatorium Równości i Różnorodności

5) Zespół Doradczy dla Centrum Mikroskopowego Badania Materii SPIN-Lab

6) Zespół operacyjny ds. Zielonej Strefy Nauki

IX) INFORMATYZACJA

W 2025 roku obok realizacji standardowych działań w obszarze informatyzacji kontynuowane były działania mające na celu cyfryzację procesów w uczelni.

W szczególności:

1) przygotowano wdrożenie elektronicznych doręczeń decyzji administracyjnych w systemie USOS od strony systemowej i procesowej;

2) wdrożono system elektronicznych zaświadczeń USOS;

3) rozszerzono wdrożenie Systemu Rezerwacji Sal w kolejnych jednostkach uniwersytetu;

4) zautomatyzowano eksport danych studentów i pracowników do systemu POL-on;

5) uruchomiono pilotaż wydawania mikropoświadczeń za pomocą systemu Europass;

6) opracowano system generowania elektronicznych wizytówek;

7) opracowano system rejestru akt pracowniczych na potrzeby Archiwum;

8) wdrożono system do generowania deklaracji dostępności, z pomocą którego dokonano inwentaryzacji deklaracji na potrzeby okresowego raportu o stanie dostępności;

9) podjęto prace nad nowym serwisem rekrutacja.us.edu.pl oraz narzędziami takimi jak wyszukiwarka, kalkulator, chatbot AI;

10) systematycznie modernizowano serwisy WWW uczelni;

11) kontynuowano rozwój systemu wniosków elektronicznych eDoc;

12) rozszerzono wykorzystanie podpisu elektronicznego w kolejnych procesach uczelni;

13) rozpoczęto działania mające na celu płynne wdrożenie KSeF w uczelni;

14) kontynuowano wdrożenie systemu EZD PUW oraz rozpoczęto testy systemu EZD RP;

15) wdrożono nowe instancje systemów ankietowych.

W 2025 roku podejmowano również działania mające na celu systematyczne podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa uczelni. Opracowano nową Politykę Bezpieczeństwa Informacji, wdrożono portal do zgłaszania incydentów, wdrożono szereg rozwiązań technicznych podnoszących poziom bezpieczeństwa infrastruktury (DNS Sinkhole, skaner podatności Artemis, system monitorowania infrastruktury). Równocześnie z działaniami wewnątrz Uniwersytetu zacieśniano współpracę w obszarze cyberbezpieczeństwa w ramach uczelni śląskich, czego zwieńczeniem było powołanie Centrum Wymiany i Analizy Informacji w obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego dla uczelni wyższych – ISAC.silesia.edu.

Dzięki współpracy ING Hubs Poland, Centrum Studiów Polarnych oraz Pionu Dyrektora ds. Informatyzacji oddano do użytku klaster obliczeniowy wspierający projekt systemu monitorowania zagrożeń lawinowych oparty na uczeniu maszynowym (ML) oraz infrastrukturę do wdrażania narzędzi wykorzystujących duże modele językowe (LLM). Klaster stanowi pierwszy krok uczelni w stronę praktycznego wykorzystania narzędzi AI uruchamianych w środowisku lokalnym.

Systematycznie prowadzone są prace modernizacyjne w obszarze sieci komputerowych. Wykonano na nowo sieć szkieletową w osiedlu akademickim na Ligocie oraz w kampusie cieszyńskim. Rozbudowano sieć LAN oraz uzupełniono połączenie światłowodowe w Chorzowie. Całkowicie zmodernizowana została sieć komputerowa w Sosnowcu w budynku Będzińska 39. Wymieniono urządzenia aktywne w budynkach Bankowa 11B, Jordana 18, Jagiellońska 28, Grażyńskiego 53 oraz w budynkach osiedli akademickich. Znacząco podniesiono zasięg sieci bezprzewodowych w Chorzowie oraz Katowicach. Modernizowane były również laboratoria komputerowe oraz sale dydaktyczne, w tym aule w Katowicach w budynkach: Bankowa 11, Grażyńskiego 53 oraz Bankowa 5.

Przypominamy, że informacje o narzędziach i jednostkach prowadzących wsparcie informatyczne dostępne są na stronach Uniwersytetu:

- Informatyczne wsparcie dydaktyka;
- Informatyczne wsparcie badacza;
- Usługi IT.

X) INFORMACJE NA TEMAT ZREALIZOWANYCH ZAKUPÓW

W 2025 roku na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach udzielono zamówienia publiczne na łączną sumę 326 052 539,55 złotych netto, z czego 398 umów o łącznej wartości 256 748 422,62 złotych netto zostało poprzedzonych procedurami w trybach ustawowych.

Liczba pozycji we wnioskach w systemie SAP obsłużonych w 2025 roku kształtowała się na poziomie ok. 17 tys.

W celu przyspieszenia procesów zakupowych, zwiększenia ich przejrzystości i poprawy organizacji pracy wprowadzono usprawnienia w zakresie realizacji zapotrzebowań zarówno na dostawy, jak i usługi. Wdrożono elektroniczny obiegu wniosków na platformie Autenti. System ten umożliwia sprawne procedowanie dokumentów oraz uzyskiwanie wymaganych podpisów osób upoważnionych bez konieczności fizycznego przekazywania dokumentacji. Dzięki temu skrócono czas akceptacji wniosków, ograniczono ryzyko błędów formalnych oraz usprawniono komunikację pomiędzy jednostkami organizacyjnymi.

Najważniejsze działania z zakresu nauki

Obszar: BADANIA NAUKOWE

I) OSIĄGNIĘCIA PUBLIKACYJNE PRACOWNIKÓW UŚ

W 2025 roku pracownicy Uniwersytetu Śląskiego opublikowali 3836 tekstów i stworzyli 1309 dzieł artystycznych. 1706 tytułów publikacji znalazło się w otwartym dostępie (OA).

Według danych z bazy Scopus z 23 marca 2026 roku cztery artykuły opublikowane w 2025 roku o najwyższej liczbie cytowań to:

- *Trust in scientists and their role in society across 68 countries* w „Nature Human Behaviour" (104 cytowania, autorki z UŚ: dr Mariola Paruzel-Czachura, prof. UŚ z Instytutu Psychologii oraz Katarzyna Pypno-Blajda ze Szkoły Doktorskiej);

- *The CosmoVerse White Paper: Addressing observational tensions in cosmology with systematics and fundamental physics* w „Physics of the Dark Universe" (55 cytowań, autorzy z UŚ: dr Biswajit Karmakar oraz prof. dr hab. Janusz Ludwik Gluza z Instytutu Fizyki);

- *Supercapacitors: An Emerging Energy Storage System* w „Advanced Energy and Sustainability Research" (26 cytowań, autor z UŚ: Muhammad Farooq Saleem z Centrum Mikroskopowego Badania Materii SPIN-Lab);

- *Soil and Water Assessment Tool-Based Prediction of Runoff Under Scenarios of Land Use/Land Cover and Climate Change Across Indian Agro-Climatic Zones: Implications for Sustainable Development Goals* w „Water (Switzerland)" (26 cytowań, autorka z UŚ: dr hab. Dominika Dąbrowska, prof. UŚ z Instytutu Nauk o Ziemi).

Przykładowe wyniki badań pracowników Uniwersytetu opublikowane w prestiżowych czasopismach

Dwa międzynarodowe zespoły naukowców pracujące w eksperymentach neutrinowych, T2K w Japonii i NOvA w Stanach Zjednoczonych, podjęły wysiłek, by przygotować pierwszą wspólną analizę danych, która opublikowana została w czasopiśmie **„Nature"**. Wspólna praca przyniosła jedne z najbardziej precyzyjnych pomiarów oscylacji neutrin. **Dr Lakshmi Sandhya Mohan**, **dr hab. Arkadiusz Bubak**, **prof. UŚ**, **mgr Jacek Holeczek** oraz **prof. dr hab. Jan Kisiel** z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych są współautorami artykułu (więcej informacji).

Dr hab. Marcin Kurpas, prof. UŚ z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych jest współautorem publikacji w prestiżowym czasopiśmie **„Science"**, prezentującej badania nad przemianami strukturalnymi w dwuwymiarowych kryształach jodku srebra o charakterze kowalencyjnym osadzonych w wielowarstwowym grafenie, zachodzącymi w trakcie procesu topnienia (więcej informacji).

Naukowczynie z Wydziału Nauk Przyrodniczych, **dr hab. Agata Daszkowska-Golec, prof. UŚ** oraz **dr Anna Collin**, są autorkami artykułu pn. *Navigating plant stress response: from nucleus to peroxisomes*, opublikowanego w **„Trends in Plant Science"**. W artykule omówiono mechanizmy umożliwiające roślinom utrzymanie długotrwałej odpowiedzi na stres przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnych skutków ciągłej ekspozycji na hormon stresu ABA (więcej informacji).

Dr Tomasz Gnat z Wydziału Humanistycznego analizuje zjawisko „śmierci" gier komputerowych – tytułów porzucanych, tracących wsparcie lub przestających działać wskutek zmian technologicznych. Wyniki tych badań opublikowano w czasopiśmie **„Games and Culture"** w artykule pn. *Worlds of Light, Fading. Dead Games and End-of-Life Software as Ruins of Digital Interactive Entertainment* (więcej informacji).

Dr Christian Welzel, prof. UŚ z WNS jest współautorem artykułu *The nature and utility of cultural tightness–looseness: evidence for reconsideration* opublikowanego na łamach czasopisma **„Journal of International Business Studies"**. Artykuł podważa wiarygodność popularnej koncepcji tightness–looseness (TL) w psychologii kulturowej i proponuje jej przemyślenie na nowo (więcej informacji).

II) PRZEDSTAWICIELE UŚ W RADACH MINISTRA ORAZ INNYCH STRATEGICZNYCH ORGANACH

W 2025 roku nasi pracownicy otrzymali nominacje do kluczowych rad i organów (w kolejności chronologicznej otrzymania informacji):

- Prof. dr hab. Dariusz Rott z Wydziału Humanistycznego został wybrany przez Senat Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie członkiem Rady Uczelni UKEN (z największą liczbą głosów). W odrębnym głosowaniu senatorzy wybrali prof. Rotta na przewodniczącego Rady. Prof. Rott jest członkiem Rady Uczelni od jej pierwszej kadencji w 2019, a w kończącej się drugiej kadencji w latach 2021–2024 był jej przewodniczącym. Na sześć miejsc w Radzie zgłoszono 12 osób.
- Prof. dr hab. Andrzej Charciarek powołany na członka Międzynarodowej Rady Konsultacyjnej Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Hradec Králové
- Prof. dr hab. Halina Rusek powołana na ekspertkę zewnętrzną do oceny wniosków złożonych w Narodowym Programie Rozwoju Humanistyki
- Dr hab. Grzegorz Gawron, prof. UŚ powołany do grona ekspertów przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
- Prof. dr hab. Piotr Skubała i dr Magdalena Ochwat w Zespole ds. Edukacji Klimatycznej MEN
- Pracownicy Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach: prof. dr hab. Jacek Górecki, dr Grzegorz Gorczyński i dr Bartosz Kucia zostali członkami Zespołu problemowego ds. prawa spadkowego Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego przy Ministrze Sprawiedliwości. Zespół ten przygotowuje dla Komisji Kodyfikacyjnej projekty nowelizacji Kodeksu cywilnego i innych przepisów z obszaru prawa spadkowego, przy czym aktualnie jego prace dotyczą reformy przepisów o formie testamentów.
- Dr hab. Piotr Bogalecki, prof. UŚ w kapitule Nagrody Literackiej Gdynia
- Prof. dr hab. Łukasz Pisarczyk oraz dr Błażej Mądrzycki członkami Kapituły Konkursu na najlepszą rozprawę doktorską i habilitacyjną z zakresu nauk prawnych
- Dr hab. Grzegorz Olszański, prof. UŚ otrzymał ministerialne powołanie do grona ekspertów do oceny wniosków złożonych w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.
- Dr Katarzyna Kamińska członkinią Zespołu problemowego Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Rodzinnego ds. pieczy współdzielonej
- Prof. dr hab. Jadwiga Glumińska-Pawlic, prof. dr hab. Lidia Zacharko, dr hab. Dorota Łobos-Kotowska, prof. UŚ, dr hab. Agnieszka Ziółkowska, prof. UŚ oraz dr Anna Gronkiewicz z Wydziału Prawa i Administracji zostały powołane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego do Komisji Dyscyplinarnej przy ministrze właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na czteroletnią kadencję na lata 2025–2028.
- Dr hab. Łukasz Pawlik, prof. UŚ został mianowany redaktorem pomocniczym w czasopiśmie „Earth Surface Processes and Landforms” wydawnictwa John Wiley & Sons Ltd.
- Prof. dr hab. Jerzy Sperka powołany na eksperta w Narodowym Programie Rozwoju Humanistyki
- Prof. Dariusz Rott ponownie międzynarodowym ekspertem rankingu QS Global Academic Survey

- Dr hab. Małgorzata Przybyła-Kasperek, prof. UŚ w gronie ekspertów cyfrowych NCBR
- Prof. dr hab. Adam Dziadek, dziekan Wydziału Humanistycznego, został powołany na eksperta w programie Narodowy Program Rozwoju Humanistyki.
- Prof. dr hab. Monika Musiał w gronie ekspertów European Research Council (ERC)
- Dr Monika Glosowitz członkinią międzynarodowej sieci badawczej DePOT
- Prof. dr hab. Marzena Dzida została zaproszona przez European Research Executive Agency do zespołu ekspertów HORIZON-EIC-2025-ACCELERATOR-02.
- Dr Anna Huth zasiądzie w zarządzie Europejskiej Akademii Filmowej
- Prof. dr hab. Magdalena Pastuch z Wydziału Humanistycznego została powołana na członkinię rady Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.
- Dr hab. Katarzyna Węsierska, prof. UŚ powołana do dwóch prestiżowych inicjatyw naukowych
- Eksperci z UŚ powołani przez MEN ds. programu „Młodzi obywatele”
- Dr Magdalena Ochwat przyjęta do sieci ekspertów Team Europe Direct
- Dr hab. Mariola Szymczak-Rozlach, prof. UŚ zagranicznym ekspertem ds. oceny kształcenia na Uniwersytecie Konstantyna Filozofa w Nitrze
- Prof. dr hab. Andrzej Charciarek ponownie powołany na eksperta zagranicznego Akademii Nauk Republiki Czeskiej
- Dr inż. Marek Sołtysiak z Wydziału Nauk Przyrodniczych został powołany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do Krajowej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko.
- Wydział Kultury Miasta Augsburg powołał dr. hab. Zbigniewa Feliszewskiego, prof. UŚ z Wydziału Humanistycznego na członka Rady Programowej muzeum Bertolta Brechta. Rada została zobligowana do opracowania nowej koncepcji wystawy poświęconej wybitnemu dramaturgowi.
- Prof. dr hab. Michał Daszykowski redaktorem naczelnym czasopisma „Acta Chromatographica”
- Dr hab. Karina Leksy wpisana na listę rzeczoznawców ds. opiniowania podręczników Ministerstwa Edukacji Narodowej
- Dr hab. Paweł Sarna, prof. UŚ został powołany w skład Rady Programowej Biblioteki Śląskiej.
- Dr hab. Mariusz Kolczyński, prof. UŚ wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej
- Dr Marek Barański został powołany na członka Komisji Nauk Prawnych i Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach na kadencję 2023–2026 Prezydium Oddziału PAN.
- Dr Tomasz Słupik powołany do Rady do spraw Równego Traktowania przy ME
- Dr Magdalena Szubka z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych została wybrana na stanowisko Prezesa Zarządu Polskiego Towarzystwa Wzrostu Kryształów z siedzibą w Warszawie, na kolejną, nadchodzącą trzyletnią kadencję.

- Dr hab. Olga Przybyla, prof. UŚ została powołana do Zespołu ds. opracowania propozycji reguł i wymagań w zakresie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu logopedy, utworzonego zarządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- Rektor UŚ prof. dr hab. Ryszard Koziołek został powołany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do Rady Muzeum przy Muzeum Historii Polski w Warszawie.
- Prof. dr hab. Miron Lakomy członkiem VOX-Pol Network of Excellence
- Dr Chang Il You powołany do Państwowej Rady w Republice Korei
- Minister Klimatu i Ochrony Środowiska powołała prof. dr. hab. Jacka Barcika z Wydziału Prawa i Administracji na członka Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (WFOŚiGW);
- Dr hab. Dariusz Szostek, prof. UŚ przewodniczącym Zespołu ds. Cyberbezpieczeństwa KRASP

Powyższe zestawienie nie wyczerpuje informacji o reprezentacji Uniwersytetu w ważnych gremiach – obejmuje jedynie zgłoszone uczelni powołania i nominacje Zachęcamy Państwa do zgłaszania informacji o indywidualnych osiągnięciach na adres: gabinet.rektora@us.edu.pl.

III) STOPNIE NAUKOWE NADANE W UŚ ORAZ TYTUŁY PROFESORA UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW UŚ W 2025 ROKU

W 2025 roku 103 osoby uzyskały stopnie naukowe, w tym: doktora habilitowanego (dr hab.) – 21 osób; doktora (dr) – 82 osoby. Ogółem kobiet – 53 (dr i dr hab.), ogółem mężczyzn – 50 (dr i dr hab.). Tytuły profesora nadano 15 pracownikom UŚ:

- prof. dr hab. Michał Rosa – Szkoła Filmowa im. Krzysztofa Kieślowskiego;
- prof. dr hab. Teresa Wilk – Wydział Nauk Społecznych;
- prof. dr hab. Mirosława Siuciak – Wydział Humanistyczny;
- prof. dr hab. Andrzej Niesporek – Wydział Nauk Społecznych;
- prof. dr hab. Jolanta Kwaśniewska – Wydział Nauk Przyrodniczych;
- prof. dr hab. Tomasz Goryczka – Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych;
- prof. dr hab. Maciej Bernasiewicz – Wydział Nauk Społecznych;
- prof. dr hab. Żaneta Wojnarowska – Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych;
- prof. dr hab. Katarzyna Gadomska – Wydział Humanistyczny;
- prof. dr hab. Monika Sułkowska – Wydział Humanistyczny;
- prof. dr hab. Magdalena Bartłomiejczyk – Wydział Humanistyczny;
- prof. dr hab. Marta Tomczok – Wydział Humanistyczny;
- prof. dr hab. Danuta Wojcieszyńska – Wydział Nauk Przyrodniczych;
- prof. dr hab. Robert Krzysztofik – Wydział Nauk Przyrodniczych;

- prof. dr hab. Mirosław Chorążewski – Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych.

W 2025 roku zorganizowano cztery uroczystości wręczenia dyplomów doktorskich oraz dyplomów doktora habilitowanego, podczas których wręczono łącznie 129 dyplomów: 106 doktorskich i 23 doktora habilitowanego. Ogółem kobiet – 71 (dr i dr hab.), ogółem mężczyzn – 58 (dr i dr hab.).

IV) NOWE CENTRA BADAWCZE

W 2025 roku na Uniwersytecie Śląskim powstały następujące nowe centra badawcze:

- Centrum Badań Sztuki Nowych Mediów, Kultury i Technologii;
- Centrum Badań nad Jąkaniem i Giełkotem Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;
- Centrum badań obiektów Światowego Dziedzictwa UNESCO w Tarnowskich Górach;
- Centrum Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach do Badań nad Upadłością, Restrukturyzacją i Egzekucją;
- Centrum Badań nad Cyfrową Strefą Publiczną Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;
- Centrum Badań nad Środowiskiem Poprzemysłowym im. Jolanty Wadowskiej-Król.

Tym samym liczba centrów badawczych działających na uczelni w roku 2025 wynosiła 33 (lista wszystkich centrów).

V) WYBRANE DZIAŁANIA NAUKOWE PRACOWNIKÓW UŚ

Statystyki:

- Liczba dyscyplin naukowych: **26**
- Liczba zespołów badawczych: **263**
- Liczba badaczy indywidualnych: **354**
- Liczba nowo wyposażonych stanowisk badawczych i artystycznych: **24**

W 2025 roku przyznano na rzecz UŚ **38** patentów na wynalazki, **1** prawo ochronne na znak towarowy, **1** prawo ochronne na wzór użytkowy, **1** prawo z rejestracji na wzór przemysłowy, łączenie **41** praw wyłącznych. Przykładowymi wynalazkami są:

1) Sekwencje starterów do amplifikacji fragmentu genu jęczmienia HvD53 i sposób identyfikacji mutacji T4001C w obrębie fragmentu genu jęczmienia HvD53 wpływającej na zmniejszenie rozkrzewienia części nadziemnej jęczmienia;
2) Urządzenie do utlenowania krwi;
3) Europejski wzór przemysłowy (design) nr 15092634-0001: „Uchwyt do mocowania urządzenia do donosowej terapii wysokoprzepływowej”.

VI) INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI BADAWCZEJ (IDB)

Podsumowanie realizacji najważniejszych programów

Uniwersytet Śląski w Katowicach realizuje strategiczny program pn. Inicjatywa Doskonałości Badawczej (IDB), nastawiony na prowadzenie wysokiej jakości badań naukowych oraz stwarzający możliwość zwiększania potencjału badawczego naukowców i rozwijania uczelni. Część inicjatyw badawczych w programach IDB była finansowana z dodatkowych funduszy pozyskanych w związku z inicjatywą Europejskiego Miasta Nauki 2024. Poniżej przedstawiamy najważniejsze dane związane z realizacją programu od czasu jego powstania do końca 2025 roku:

Badania:

- **638** – łączna liczba dofinansowanych różnorodnych projektów badawczych w sześciu edycjach konkursu pn. **„Swoboda badań”**, realizowanych przez naukowców Uniwersytetu na różnych etapach kariery naukowej i reprezentujących wszystkie dyscypliny naukowe UŚ (**rok 2025**: **94 beneficjentów**, łączna kwota dofinansowania: **1,2 mln złotych**);
- **39** – łączna liczba dofinansowanych różnorodnych projektów badawczych w trzech edycjach konkursu pn. „Równość i różnorodność w badaniach naukowych”, który stanowi jedno z działań wdrażających przyjętego w 2021 roku Planu Równości Płci w Uniwersytecie Śląskim (**w 2025 roku**: **14 laureatów**, dofinansowanie: **100 tys. złotych**);
- **10** – liczba interdyscyplinarnych, międzynarodowych zespołów naukowych, które realizowały projekty w ramach konkursów pn. **„Horyzont Postcovidowy”** oraz **„Zielony Horyzont”**, inicjujące złożenie wniosku grantowego w programie Horyzont Europa;
- **25** – łączna liczba dofinansowanych projektów artystycznych w ramach konkursu **„Horyzont twórczy | w Mieście Nauki”**, którego celem było udoskonalenie warunków rozwoju artystycznego pracowników oraz eksploracja nowych obszarów sztuki (**w 2025 roku** kontynuacja projektów rozpoczętych w poprzednim roku).

Mobilność:

- **52** – liczba staży naukowych dofinansowanych i zrealizowanych w ramach czterech edycji programu pn. **„Mobilność | Nauka”**, trwających minimum 60 dni, w renomowanych zagranicznych jednostkach naukowych oraz w instytucjach partnerskich sojuszu Transform4Europe (T4E); (**w 2025 roku**: **11 staży**, kwota dofinansowania: **500 tys. złotych**).

Widzialność:

- **18** – łączna liczba centrów badawczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, którym przyznano dofinansowanie do badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych w trzech edycjach konkursu pn. **„Widzialność Centrów Badawczych”** (**w 2025 roku** kontynuacja 9 projektów rozpoczętych w poprzednim roku);

- **25** – liczba dofinansowanych wniosków w obszarze upowszechniania i popularyzacji nauki oraz wzmacniania widzialności uczelni w programie **„Popularyzacja nauki II”**;

Rozwój:

- **19** – liczba powołanych zespołów naukowych, w ramach programu rozwojowego **„Intermentoring na Uniwersytecie Śląskim”**, którego celem było zwiększenie kompetencji młodych naukowców oraz wzmacnianie potencjału badawczego dyscyplin naukowych (nowa inicjatywa **w 2025 roku,** dofinansowanie: **200 tys. złotych**);
- **8** – liczba beneficjentów programu **„Data Steward – zarządzanie danymi badawczymi”**, którego celem jest poszerzanie wiedzy pracowników, rozwijanie ich kompetencji i umiejętności niezbędnych do stworzenia na UŚ wykwalifikowanego zespołu data stewardów (**w 2025 roku** dofinansowano działalność profesjonalnego zespołu data stewardów UŚ w kwocie ponad **140 tys. złotych**);
- **4500** – łączna liczba sfinansowanych rocznych licencji programu Grammarly w wersji premium od 2021 roku dla pracowników, doktorantów i studentów UŚ (odnowione licencje są ważne do 14 października 2026 roku);
- **195** – łączna liczba przyznanych nagród finansowych Rektora UŚ dla nauczycieli i nauczycielek akademickich za doskonałą dydaktykę w roku akademickim 2021/2022 oraz 2022/2023 w ramach programów motywacyjnych w dydaktyce akademickiej;
- **5** – liczba nagród dla rad dydaktycznych kierunków studiów, które spełniły określone warunki i uzyskały certyfikat „Doskonałego kierunku” w 2022 roku.

Młode talenty:

- **172** – liczba stypendiów projakościowych w sześciu edycjach konkursu, wypłacanych za wybitne osiągnięcia doktorantów Szkół Doktorskich; celem programu jest motywowanie oraz wspieranie rozwoju i kariery naukowej młodych talentów (33 stypendia przyznane **w 2025 roku**).

Uniwersytet Śląski wspiera naukowców w rozwoju ich działalności naukowej, uznając dofinansowanie badań za kluczowy element zwiększania kompetencji i podnoszenia jakości nauki. W ramach budżetu IDB finansowane były inicjatywy sprzyjające rozwojowi badaczy (intermentoring), w tym młodych naukowców oraz wzmacniające pozycję Uniwersytetu Śląskiego w kraju i za granicą. Sfinansowano ponadto działalność zespołów badawczych skupionych wokół **pięciu Priorytetowych Obszarów Badawczych UŚ** (łączna kwota dofinansowania w 2025 roku: 800 tys. złotych), a także **inicjatywę „Rawa”**, dotyczącą badań ekologicznych i działań rewitalizujących rzekę przepływającą w bezpośrednim sąsiedztwie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Wspierano działalność naukową prestiżowego **Centrum BERA na Svalbardzie**. Finansowano również **licencje programów** służących osiąganiu celów naukowych oraz wspierających pracę naukowców i artystów Uniwersytetu Śląskiego (np. Grammarly, Index Copernicus, Adobe, Coffee i inne), a także cykliczne **inicjatywy szkoleniowe** dla Pionu Nauki, mające istotne znaczenie dla jego rozwoju.

Cykl **„Swoboda badań – nauka dla przyszłości**" to strona poświęcona badaniom naukowym dofinansowanym w ramach programu „Swoboda badań". Prezentowane są na niej wybrane projekty realizowane dzięki wsparciu uzyskanemu w konkursie. Zachęcamy do odwiedzania strony: us.edu.pl/idb/swoboda-badan-nauka-dla-przyszlosci/.

Przykładowymi projektami realizowanymi w 2025 roku przez beneficjentów konkursu „Swoboda Badań – edycja V" są liczne interdyscyplinarne inicjatywy badawcze podejmowane w różnych obszarach nauki, od nauk ścisłych i przyrodniczych po humanistykę, nauki społeczne i sztukę:

- dr inż. Karolina Jurkiewicz (Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych) – Transformacja struktury wybranych prekursorów z biomasy w kierunku materiałów węglowych do anod baterii;
- dr hab. Agnieszka Drobniak, prof. UŚ (Wydział Nauk Przyrodniczych) – Przełomowe zastosowanie biocharu – Zielona technologia redukcji emisji CO_2;
- dr hab. Grzegorz Dróżdż, prof. UŚ (Wydział Humanistyczny) – Gramatyka języka angielskiego w ujęciu językoznawstwa kognitywnego – wielowymiarowość motywacji kategorii gramatycznych;
- dr Jan Basiaga (Wydział Nauk Społecznych) – Wyznaczniki trwałości łączenia dzieci wychowujących się w rodzinnych formach pieczy zastępczej z rodzinami własnymi;
- ks. dr Wojciech Surmiak (Wydział Teologiczny) – Interseksualizm. Studium teologiczno-moralne;
- dr hab. Monika Jagielska, prof. UŚ (Wydział Prawa i Administracji) – Wpływ sztucznej inteligencji na etyczno-prawne standardy badań naukowych;
- dr Ewa Jaworska (Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji) – Równowaga i napięcie. Różnorodność Form w Grafice i Animacji;
- prof. dr hab. Janusz Musiał (Szkoła Filmowa im. Krzysztofa Kieślowskiego) – MUZYKA & OBRAZ. Korespondencja i synteza sztuk – interdyscyplinarny międzynarodowy projekt badawczy i artystyczny.

VII) OTWARTA NAUKA

Szkolenia wewnętrzne wspierające rozwój otwartej nauki

W minionym roku kontynuowaliśmy działania wspierające rozwój otwartej nauki na Uniwersytecie Śląskim, koncentrując się na podnoszeniu kompetencji pracowników naukowych i doktorantów w zakresie zarządzania danymi badawczymi oraz publikowania w otwartym dostępie. Zrealizowaliśmy cykl szkoleń wewnętrznych, konsultacji indywidualnych oraz działań informacyjnych, które miały na celu ułatwienie dostosowania się do wymogów instytucji finansujących badania, w szczególności Narodowego Centrum Nauki.

Podczas szkoleń omawiane były m.in. zasady przygotowywania planów zarządzania danymi badawczymi (PZD), dobre praktyki w zakresie przechowywania i udostępniania danych, a także kwestie związane z wyborem odpowiednich modeli publikowania i licencji otwartych. Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z najczęściej popełnianymi błędami

oraz praktycznymi wskazówkami, które mogą usprawnić pracę nad projektami badawczymi.

Love Data Day 2025

Jednym z wydarzeń szkoleniowych w ubiegłym roku był Love Data Day organizowany w ramach międzynarodowej akcji Love Data Week 2025. Wydarzenie zorganizowane 10 lutego zostało głównie poświęcone otwartemu publikowaniu i zarządzaniu danymi w projektach badawczych finansowanych ze środków publicznych. Omówione zostały kwestie związane z otwieraniem danych badawczych, publikowania wyników w otwartym dostępie, a także obowiązki administracyjno-księgowe kierownika projektu i praktyczne wskazówki jak poprawnie oraz sprawnie rozliczyć grant. Spotkanie było okazją do dyskusji między kierownikami grantów a pracownikami wspierającymi realizację projektów badawczych w naszym uniwersytecie.

European Open Science School

W 2025 roku zainicjowano działalność European Open Science School (EOSS) – inicjatywy szkoleniowej rozwijanej przy Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Jej celem jest wspieranie transformacji w kierunku rozwoju nauki cyfrowej, opartej na otwartości, przejrzystości oraz odpowiedzialnym zarządzaniu danymi badawczymi. Działalność Szkoły opiera się na poszanowaniu międzynarodowych standardów FAIR i CARE, zasad prawa oraz etyki badań naukowych, a także na promowaniu wysokich standardów bezpieczeństwa i suwerenności danych badawczych. W szkoleniu wzięło udział 25 uczestniczek i uczestników z polskich instytucji naukowych oraz 24 ekspertów z kraju i z zagranicy, którzy przeprowadzili łącznie blisko 250 godzin zajęć – w tym 40 godzin kursu na kampusie cieszyńskim, 20 godzin zajęć specjalizacyjnych online oraz 190 godzin mentoringu.

Szkoła swoją ofertą szkoleniową odpowiada na rosnące zapotrzebowanie na kompetencje związane z nauką opartą na zasobach cyfrowych, w tym: danymi badawczymi, krajowymi i europejskimi infrastrukturami badawczymi, ekosystemami danych oraz cyfrowymi workflowami badawczymi. Coraz większy udział sztucznej inteligencji w badaniach naukowych dodatkowo przyspiesza te zmiany i zwiększa zapotrzebowanie na nowe umiejętności. W konsekwencji rozwój współczesnej nauki wymaga od pracowników uczelni – naukowców, pracowników technicznych oraz administracji wspierającej proces badawczy – systematycznego podnoszenia świadomości, wiedzy oraz kompetencji niezbędnych do prowadzenia badań w nowoczesnym, cyfrowym środowisku naukowym.

Program „Data Steward – zarządzanie danymi badawczymi”

Program „Data Steward – zarządzanie danymi badawczymi” (pionierska w skali kraju inicjatywa) został przedłużony do końca 2025 roku. Zapewniono wsparcie w postaci motywacyjnych dodatków zadaniowych dla zespołu data stewardów, którzy odpowiadają m.in. za dostosowanie Planów Zarządzania Danymi (PZD), wsparcie naukowców w ich przygotowaniu oraz wdrażanie i monitorowanie tych działań. Program sprzyjał rozwojowi otwartej nauki na uczelni (skład zespołu data stewardów).

Strona internetowa Open Science UŚ

Uniwersytet Śląski w Katowicach promuje ideę otwartej nauki, oferując bazę informacyjną i wdrażając inicjatywy, które obejmują szeroki zakres działań związanych z tą tematyką. Na stronie „Otwarta Nauka na Uniwersytecie Śląskim" można znaleźć szczegółowe informacje o polityce otwartości, publikacjach dostępnych w modelu Open Access, zarządzaniu otwartymi danymi badawczymi, a także o wydarzeniach edukacyjnych, takich jak: szkolenia, konferencje, warsztaty i webinaria. Osobom zainteresowanym lepszym zrozumieniem idei otwartej nauki oraz jej praktycznym zastosowaniem – strona oferuje również wskazówki, narzędzia oraz materiały niezbędne do realizacji tych celów.

VIII) KONFERENCJE NAUKOWE

Do Uczelnianego Planu Konferencji na rok 2025 zgłoszono 56 konferencji naukowych organizowanych lub współorganizowanych przez wydziały, jednostki pozawydziałowe i centra badawcze Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Część z nich miała charakter interdyscyplinarny i międzynarodowy.

17 konferencji zgłosił Wydział Humanistyczny, 12 – Nauk Społecznych, 11 – Nauk Ścisłych i Technicznych, 5 – Prawa i Administracji, 4 – Sztuki i Nauk o Edukacji, 3 – Nauk Przyrodniczych oraz 1 – Teologiczny. 3 konferencje zgłosiły jednostki pozawydziałowe i centra badawcze.

IX) KOALICJA NA RZECZ DOSKONALENIA SYSTEMÓW OCEN W NAUCE (CoARA)

Uniwersytet Śląski jest sygnatariuszem porozumienia Koalicji na rzecz doskonalenia systemów ocen w nauce (The Coalition for Advancing Research Assessment, CoARA). Celem inicjatywy jest reforma metod i procesów oceny badań naukowych, naukowców i organizacji badawczych pod kątem dowartościowania ewaluacji jakościowej w stosunku do oceny ilościowej.

Plan Działania Uniwersytetu Śląskiego na lata 2024–2027 koncentruje się na wdrożeniu zasad CoARA poprzez reformę systemu oceny działalności naukowej. Kluczowe działania obejmują rozwój funkcjonalności systemu CRIS w celu uwzględniania różnorodnych rezultatów badań oraz aktywności naukowej (np. publikacje otwarte, preprinty, staże, nagrody). Uniwersytet planuje doskonalenie procedur HR w zakresie rekrutacji, oceny okresowej i awansu poprzez wdrożenie kryteriów jakościowych i narracyjnych, wspieranych przez recenzje peer-review. Zaplanowano dalsze szkolenia, działania promujące otwartą naukę (zgodnie z zasadami FAIR) oraz rozwój mechanizmów zapewniających przejrzystość i inkluzyjność procesu oceny. Wprowadzane będą też ustrukturyzowane polityki strategiczne, powiązane z zatrudnianiem, awansem i finansowaniem, oraz kontynuowane będą konsultacje ze wspólnotą akademicką, aby dostosowywać system oceny do specyfiki różnych dyscyplin i zmieniających się standardów nauki (dokument został opublikowany pod adresem: us.edu.pl/nauka-i-badania/coara/).

X) DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICTWA UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego to jeden z najważniejszych wydawców akademickich w Polsce. Wyróżniają je wysoki poziom edytorski publikacji, szeroka dystrybucja tradycyjna (papierowa) i cyfrowa oraz przekazywanie niemal wszystkich publikacji do otwartego dostępu.

W 2025 roku kontynuowaliśmy działania na rzecz dalszego zwiększenia prestiżu Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego (WUŚ), widzialności wydawanych czasopism naukowych oraz wzmacniania sieci dystrybucji (odpłatnej i bezpłatnej – *open access*) publikowanych przez Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego pozycji (czasopisma, monografie, podręczniki i skrypty).

W 2025 roku Wydawnictwo otrzymało siedem prestiżowych nagród i wyróżnień:

- wyróżnienie ACADEMIA 2025 dla najlepszej publikacji akademickiej i naukowej wręczone podczas Międzynarodowych Targów Książki w Warszawie dla książki *Nie tylko dla dzieci. Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej 1947–2021*, której autorem jest dr Patryk Oczko;
- Nagrodę główną Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych „Gaudeamus" podczas 28. Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie dla książki *Nie tylko dla dzieci. Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej 1947–2021*, której autorem jest dr Patryk Oczko;
- wyróżnienie w najważniejszym konkursie edytorskim w Polsce Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Książek „Najpiękniejsze Książki Roku 2024" dla książki *Nie tylko dla dzieci. Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej 1947–2021*, której autorem jest dr Patryk Oczko;
- Nagroda Polskiego Towarzystwa Badań nad Filmem i Mediami w kategorii Najlepszy Debiut 2024 Roku dla książki dla książki *Żegnaj, Ameryko. Mitologia późnego kapitalizmu w filmach Michaela Manna*, której autorem jest dr Wojciech Sitko;
- Nagrodę Naukową Stowarzyszenia Italianistów Polskich za najlepszą publikację książkową z zakresu badań italianistycznych za lata 2022–2023 dla książki *Diverse concettualizzazioni delle relazioni attraverso preposizioni neutre in italiano. Un approccio cognitivo*, której autorką jest prof. dr hab. Katarzyna Kwapisz-Osadnik;
- Nagrodę Stowarzyszenia Historyków Starożytności dla książki *Hans Delbrück i narodziny nowoczesnej historii wojskowości. Twórczość – koncepcje – recepcja*, której autorem jest Michał Norbert Faszcza;
- Nagrodę Honorową Towarzystwa Bibliofilów Polskich w Warszawie dla Zofii Oslislo-Piekarskiej za projekt okładki, opracowanie graficzne i typograficzne książki *Nie tylko dla dzieci. Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej 1947–2021*, której autorem jest dr Patryk Oczko.

Wydawnictwo angażuje się także w ruch otwartej nauki. Na przełomie roku 2024/2025 Beata Klyta, dyrektor Wydawnictwa UŚ, koordynowała podpisanie umowy konsorcyjnej

OPERAS-PL na poziomie UŚ, a następnie została wybrana na wiceprzewodniczącą Rady Konsorcjum OPERAS-PL, w którego skład wchodzą:

- Instytut Badań Literackich PAN (IBL PAN),
- Uniwersytet Łódzki (UŁ),
- Uniwersytet Śląski (UŚ),
- Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe (PCSS),
- Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego (ICM UW),
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM),
- Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy (OPI PIB),
- Fundacja Centrum Cyfrowe,
- Politechnika Wrocławska – CLARIN-PL.

Podnoszenie widzialności i prestiżu czasopism prowadzonych w UŚ

W UŚ funkcjonują trzy czasopisma znajdujące się w prestiżowej bazie Web of Science:

1) „Annales Mathematicae Silesianae" – red. nacz. dr hab. Justyna Sikorska, prof. UŚ (prowadzenie – WUŚ/SCIENDO);

2) „Prawne Problemy Górnictwa i Ochrony Środowiska" – red. nacz. dr hab. Grzegorz Dobrowolski, prof. UŚ (prowadzenie – WUŚ);

3) „Environmental & Socio-economic Studies" – red. nacz. dr hab. Renata Dulias, prof. UŚ (prowadzenie – SCIENDO).

W 2025 roku w Uniwersytecie Śląskim prowadzonych było 12 czasopism, które znajdują się w bazie Scopus:

1) „Acta Chromatographica" – red. nacz. prof. dr hab. Michał Daszykowski (prowadzenie – Akademia Kiado);

2) „Annales Mathematicae Silesianae" – red. nacz. dr hab. Justyna Sikorska, prof. UŚ (prowadzenie – WUŚ/SCIENDO);

3) „Er(r)rgo. Teoria – Literatura – Kultura" – red. nacz. ś.p. prof. dr hab. Wojciech Kalaga (prowadzenie – WUŚ);

4) „Environmental & Socio-economic Studies" – red. nacz. dr hab. Renata Dulias, prof. UŚ (prowadzenie – SCIENDO);

5) „Folia Philosophica" – red. nacz. prof. dr hab. Dariusz Kubok (prowadzenie – WUŚ);

6) „Postscriptum Polonistyczne" – red. nacz.: dr hab. Romuald Cudak, prof. UŚ (do końca 2025 roku), dr Anna Gawryś-Mazurkiewicz (od początku 2026 roku) (prowadzenie – WUŚ);

7) „Problemy Prawa Prywatnego Międzynarodowego” – red. nacz. prof. dr hab. Maksymilian Pazdan (prowadzenie – WUŚ);

8) „Przegląd Rusycystyczny” – red. nacz. prof. dr hab. Piotr Fast (prowadzenie – Polskie Towarzystwo Rusycystyczne);

9) „Przekłady Literatur Słowiańskich” – red. nacz. dr hab. Leszek Małczak, prof. UŚ (prowadzenie – WUŚ);

10) „Review of International American Studies (RIAS)” – red. nacz. dr hab. Paweł Jędrzejko, prof. UŚ i dr Nathaniel R. Racine (Texas A&M International University) (prowadzenie – WUŚ);

11) „Theory and Practice of Second Language Acquisition” – red. nacz. dr hab. Jolanta Latkowska i dr hab. Adam Wojtaszek, prof. UŚ (prowadzenie – WUŚ);

12) „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies” – red. nacz. dr hab. Justyna Tymieniecka-Suchanek, prof. UŚ (prowadzenie – WUŚ).

Niemal wszystkie czasopisma prowadzone przez Wydawnictwo UŚ znajdują się w bazach ERIH PLUS, Index Copernicus, DOAJ oraz EBSCO.

Wszystkie czasopisma WUŚ publikowane są w wolnym dostępie.

W 2025 roku wraz z Biblioteką Główną przeprowadzone zostały prace udostępniające archiwalne artykuły czasopism w ramach projektu „Digitalizacja i udostępnienie artykułów naukowych z lat 2005–2019 z czasopism Uniwersytetu Śląskiego (2024–2025)”. Projekt został dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Nauki w ramach Programu Społeczna odpowiedzialność nauki II. Wsparcie dla bibliotek naukowych – BIBL/SP/0050/2024/02. Dzięki temu przywrócono do obiegu naukowego prawie dwa i pół tysiąca artykułów naukowych.

Budowanie sieci dystrybucji i sprzedaży

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego od kilku lat konsekwentnie rozszerza sieć dystrybucji i sprzedaży. Przez lata było obecne głównie w księgarniach stacjonarnych oraz prowadziło sprzedaż przez własną stronę internetową. Dzięki nawiązaniu współpracy z jednym z największych dystrybutorów książek w Polsce publikacje WUŚ są oferowane we wszelkich polskich księgarniach internetowych. Ateneum prowadzi także księgarnię internetową Wydawnictwa: tantis.pl/wus.

Szeroka jest także dystrybucja cyfrowa. Publikacje elektroniczne WUŚ oferowane są od lat w serwisach ibuk, ebookpoint oraz CEEOL. Obecnie Wydawnictwo jest w trakcie nawiązywania współpracy z platformą Legimi. Czasopisma Wydawnictwa UŚ publikowane są w otwartym dostępie na platformie Open Journal System (OJS). Niemal wszystkie monografie natomiast są udostępniane w formule open access po upływie roku od daty wydania publikacji.

Wydawnictwo UŚ prezentuje publikacje na krajowych targach książki (Warszawa, Kraków), Śląskim Festiwalu Nauki, konferencjach oraz wydarzeniach ogólnouczelnianych,

współpracuje z Centrum Komunikacji Medialnej w zakresie promowania książek poprzez filmy, podcasty, artykuły, systematycznie zgłasza wydawane publikacje do konkursów.

XI) DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO

- W 2025 roku CINiBA obsłużyła ponad 20 tys. czytelniczek i czytelników, którzy wypożyczyli ok. 100 tys. książek oraz pobrali blisko 735 tys. pełnych tekstów publikacji z udostępnianych 64 baz danych. Przyjętych zostało 451 zamówień na elektroniczne kopie dokumentów i wykonano 29 022 skany publikacji. Pracowniczki i pracownicy przeprowadzili 519 godzin szkoleń, w których wzięło udział 2370 uczestniczek i uczestników. Centrum cieszyło się rosnącym zainteresowaniem – odwiedziło je niemal 203 tys. osób. W 2025 roku kontynuowano akcję „CINiBA nocą naładuje mocą!" zarówno w sesji zimowej, jak i letniej.
- Biblioteka wzbogaciła swoje zbiory książek drukowanych i elektronicznych o ponad 10 tys. tomów (w całej sieci łącznie 24 tys.). Zrealizowano ponad 700 zamówień złożonych przez czytelniczki i czytelników na zakup wybranych publikacji. Kontynuowano również prenumeratę czasopism i specjalistycznych baz danych, przygotowując oraz przeprowadzając postępowania przetargowe.
- Książnica kontynuowała rozwój „Portalu zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym OPUS" – kluczowego narzędzia wspierającego realizację zadań władz uczelni oraz jednostek administracyjnych, takich jak: Dział Nauki, Dział HR, Dział Jakości i Analiz, Dział Obsługi Informatycznej Toku Studiów, Biuro Ewaluacji, Wydawnictwo UŚ czy Dział Współpracy z Gospodarką. OPUS wspomagał działania strategiczne, procesy ewaluacyjne oraz analizy dorobku naukowego i artystycznego, a także umożliwiał efektywne raportowanie i zwiększał widoczność efektów badań. W roku 2025 redaktorki i redaktorzy portalu OPUS wprowadzili 4761 rekordów artykułów i rozdziałów (w tym 2517 z plikami zawierającymi pełne teksty), 898 opisów monografii, 1822 opisy dzieł artystycznych, 99 doktoratów i 421 multimediów. Założonych zostało 331 kont użytkowniczek i użytkowników, umożliwiających zgłaszanie publikacji oraz modyfikacje indywidualnych profilów.
- Jednym ze strategicznych działań w 2025 roku było rozpoczęcie kampanii informacyjno-promocyjnej pod hasłem: „Dostęp – rozwój – możliwości. CINiBA – wspieramy Twój potencjał". Celem akcji jest propagowanie wiedzy na temat usług dostępnych w książnicy, które wspierają rozwój naukowy i kulturalny użytkowniczek i użytkowników. Symbolem kampanii stał się ledon z widocznym podświetlonym przewodnim motywem oraz logotypem CINiB-y, umiejscowiony w centralnym punkcie biblioteki. Ledon, obok beboka, wspomnień Torkatu oraz charakterystycznej architektury, podkreśla palimpsestową specyfikę miejsca poprzez nawiązanie do tradycji Śląska (katowickie neony). Ideą tych działań jest wskazanie roli biblioteki jako miejsca wspomagającego proces kształtowania indywidualnych możliwości, przy jednoczesnym docenieniu potencjału wynikającego z historii i tradycji.

- CINiBA współtworzyła Śląską Bibliotekę Cyfrową oraz Bibliotekę Cyfrową Uniwersytetu Śląskiego. Ze zbiorów biblioteki umieszczonych na obydwu platformach skorzystano łącznie 606 tys. razy.
- Istotną kampanią informacyjną roku 2025 był także publikowany na stronie internetowej i w mediach społecznościowych cykl #HaloTuBaza mający na celu przypomnienie społeczności akademickiej informacji o wybranych serwisach przydatnych osobom piszącym prace dyplomowe, poszukującym baz tekstów w czasie sesji, a także chcącym zgłębić wiedzę związaną z poszczególnymi dziedzinami nauki oraz zainteresowaniami. W przestrzeni biblioteki dodatkowo udostępniano odnośniki do wybranych baz za pośrednictwem kodów QR.
- W 2025 roku CINiBA organizowała, współorganizowała oraz udostępniała przestrzenie na liczne wydarzenia akademickie, kulturalne i edukacyjne. Łącznie w gmachu Centrum odbyło się ponad 330 wydarzeń. Szczególnym powodzeniem cieszyła się oferta wycieczek połączonych z warsztatami (116), a także przestrzeń wystawiennicza (22 wystawy, którym towarzyszyły wernisaże, otwarte prelekcje, spotkania z autorami). Dzięki rozbudowaniu systemów wystawienniczych Centrum dysponuje większymi możliwościami ekspozycji. Włączając się w organizację wystaw, realizuje funkcję pasażu kultury i staje się ośrodkiem kreującym życie intelektualno-naukowe i kulturalne w kampusie uniwersyteckim dwóch katowickich uczelni. Dodatkowo wzmocniono widoczność wybranych akcji (np. „CINiBA nocą…") w mieście, m.in. dzięki współpracy z Zarządem Transportu Metropolitalnego (prezentacja plakatów promujących CINiB-ę na monitorach w środkach transportu publicznego).
- W maju 2025 roku została zorganizowana konferencja z okazji 15-lecia Biblioteki Cyfrowej i Repozytorium Prac Doktorskich UŚ. Plan konferencji obejmował pięć referatów, dotyczących Biblioteki Cyfrowej UŚ, digitalizacji, muzeów uczelnianych, dwa warsztaty („Jak wygląda digitalizacja zbiorów dla BCUŚ?" oraz „Sztuka szukania w BCUŚ"), a także wystawę „W książkach. Biblioteka rzeczy znalezionych".
- W roku 2025 niezmiennie priorytetem była organizacja przestrzeni. Nowoczesne, komfortowe wnętrza biblioteki służą zarówno pracy, jak i relaksowi. CINiBA podąża w tym zakresie za najnowszymi trendami, tzw. work-life balance (WLB), czyli poszukiwaniem i promowaniem równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, dążeniem do harmonijnego połączenia pracy z obowiązkami, relacjami i odpoczynkiem. Z tą myślą zmieniona została aranżacja „Akwarium" (I piętro) oraz czytelni prasy bieżącej (II piętro). Na poszczególnych piętrach pojawiły się także kolejne stanowiska do pracy grupowej i indywidualnej. Aktualnie CINiBA dysponuje łącznie 40 takimi stanowiskami (jedno lub wieloosobowymi). Książnica stara się tworzyć miejsca, które wspierają integrację środowisk, inspirują do działania.
- W listopadzie 2025 roku został zakończony projekt „Digitalizacja i udostępnienie artykułów naukowych z lat 2005–2019 z czasopism Uniwersytetu Śląskiego (2024–2025)". Projekt dofinansowany był ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Nauki w ramach Programu Społeczna odpowiedzialność nauki II – Wsparcie dla bibliotek naukowych – BIBL/SP/0050/2024/02 i został zrealizowany wspólnie z Wydawnictwem Uniwersytetu Śląskiego. W ramach projektu opracowano 2344 artykuły z 10

wybranych czasopism uczelnianych. Prace polegały na digitalizacji, przygotowaniu metadanych oraz umieszczeniu na platformie OJS.

XII) OBSERWATORIUM PRZYSZŁOŚCI NAUKI

Obserwatorium Przyszłości Nauki (OPN) działa przy Uniwersytecie Śląskim, rozwijając swoją działalność w 2025 roku. Jego koordynatorem jest dr Łukasz Lamża.

Istotnym aspektem działalności OPN jest współpraca z jednym z wiodących światowych think tanków naukowych – Center for Security and Emerging Technology (CSET) przy Georgetown University w Waszyngtonie.

W 2025 OPN przygotował m.in. raporty: *Badania naukowe w śląskich uczelniach. Wstępna prezentacja wyników analizy* oraz *Stan badań nad AI w uczelniach śląskich*. Powstała także Mapa Nauki (mapanauki.pl), obecnie dostępna w wersji testowej („beta"). Mapa ta prezentuje wszystkie badania naukowe prowadzone obecnie na świecie, pogrupowane tematycznie w formie mapy. Pozwala m.in. na przeszukiwanie pod kątem słów kluczowych, identyfikowanie obszarów rozwijających się najszybciej (funkcja „Widok tempa rozwoju"), a także uzyskiwanie szczegółowego raportu na temat wybranego obszaru badawczego, udostępnianego dzięki uprzejmości CSET (zob. wyżej).

XIII) KOMUNIKACJA NAUKOWA

Komunikacja z mediami

W 2025 roku rzecznicy prasowi UŚ przekazali do mediów lokalnych oraz ogólnopolskich ponad 200 informacji prasowych dotyczących działalności naukowej i badawczej naukowczyń i naukowców z naszej uczelni. Dodatkowo niemal każdego dnia rzecznicy przekazują dziennikarzom mediów lokalnych i ogólnopolskich kontakty do ekspertek i ekspertów z naszej uczelni, którzy komentują bieżące wydarzenia z perspektywy naukowej. Informacje o badaniach prowadzonych przez naukowczynie i naukowców UŚ oraz komentarze eksperckie pojawiały się w 2025 roku wielokrotnie m.in. w mediach takich jak: PAP i „PAP Nauka w Polsce", „Forum Akademickie", „Dziennik Gazeta Prawna", „Rzeczpospolita", TVN, Polsat, TVP, National Geographic Polska, RMF FM, Radio ZET, Radio Katowice, Antyradio, „Onet", „Gazeta Wyborcza", „Dziennik Zachodni", „wKatowicach.eu", Radio eM czy Radio 357.

Działania podejmowane przez rzeczników prasowych UŚ w 2025 doprowadziły do osiągnięcia dużej widoczności Uniwersytetu Śląskiego w mediach. Dane liczbowe w tym zakresie, na podstawie analizy obecności w mediach, przedstawiają się następująco:

- łączna liczba publikacji: 54 857;
- liczba publikacji w prasie: 2316;
- liczba emisji w radiu: 5555;
- liczba emisji w telewizji: 1684;
- liczba publikacji na portalach internetowych: 28 600;

- liczba publikacji w podcastach: 402;
- liczba publikacji w social mediach: 16 300.

Zasięg publikacji o Uniwersytecie Śląskim w 2025 roku wyniósł 826 mln odbiorców, natomiast ekwiwalent reklamowy (AVE) 291 mln złotych.

Promocja badań naukowych w 2025 roku

Od stycznia do grudnia 2025 roku zrealizowano ponad 100 materiałów promujących naukowczynie i naukowców z naszej uczelni oraz realizowane przez nich badania. O swoich działaniach opowiadali w licznych artykułach, wywiadach, podcastach czy filmach. Poniżej prezentujemy wybrane przykłady.

- Artykuły i inne treści popularnonaukowe, które pojawiły się w ramach cyklu „Śląski badawczy":
    - Prof. dr hab. Robert Musioł – Poszukiwanie leków przyszłości (WNST);
    - Dr hab. Urszula Mizia, prof. UŚ – Powstanie styczniowe: lekcja historii, lekcja muzyki (WSNE);
    - Dr Agnieszka Bartnik – Jakość opieki weterynaryjnej w starożytnym Rzymie (WH);
    - Prof. dr hab. Leszek Marynowski i dr Zuzanna Wawrzyniak – Świat sprzed 200 mln lat przechowany w koprolitach (WNP);
    - Dr Małgorzata Myl-Chojnacka – Audyzm – niewidoczna dyskryminacja (WPiA);
    - Dr hab. Jakub Morawiec, prof. UŚ – Idziemy na viking (WH);
    - AstroMentalHealth – Kosmiczny eksperyment psychologów z UŚ (WNS);
    - Yeast TardigradeGene – Gen kosmicznych piratów (WNP);
    - Mgr Anna Mucha – Ukoić zmysły w wirtualnym lesie (WNS);
    - Prof. dr hab. Armand Cholewka – Termowizja najlepsza we wczesnej diagnostyce chorób (WNST);
    - Dr Jolanta Herma-Pasińska – Ceramika – medium idealne (WSNE);
    - Dr hab. Damian Bednarski, prof. UŚ – Stolica Apostolska wobec plebiscytu na Górnym Śląsku (WTL).
- Artykuły w ramach „Gazety Uniwersyteckiej UŚ", półrocznika „No Limits" oraz bezpośrednio na stronie internetowej uczelni:
    - „Sojusz roślin i bakterii w oczyszczaniu ścieków";
    - „Między Orwellem a Alibabą – jak naprawdę działa chiński System Zaufania Społecznego";
    - „Echa zbrodni";
    - „Rawa – niewidoczna rzeka";
    - „Jak badania nad mózgiem zmienią przyszłość ludzkości?";

- „Ucieczka przed apokalipsą”;
- „Ciekawość i odwaga. Kobiece podróże do orientu”.

- Filmy ukazywały się w ramach Sceny Premier Naukowych:
  - *Implanty, które leczą* (dr inż. Patrycja Osak o implantach we współczesnej medycynie oraz o ich wykorzystaniu w ramach „inteligentnych urządzeń”);
  - *Pandamonium. O pandzie słów kilka* (materiał o interesującej fizjologii i anatomii pand, a także o pandach jako narzędziu tzw. *soft power* Chińskiej Republiki Ludowej);
  - *Konklawe – za zamkniętymi drzwiami* (materiał powstał przy okazji wyboru Leona XIV na papieża; zaprezentowaliśmy procedurę wyboru oraz rolę, jaką przywódca Kościoła katolickiego odgrywa na arenie międzynarodowej).

- Podcasty z cyklu „Przystanek Nauka” (53 podcasty w 2025 roku):
  - dr Nina Augustynowicz (WH) – *Czy celebryci mają datę ważności?*;
  - prof. dr hab. Katarzyna Grzybczyk (WPiA) – *Ruchomy zamek praw autorskich. Ghibli vs. ChatGPT*;
  - dr hab. Robert Rajczyk, prof. UŚ (WNS) – *Wojna hybrydowa na morzu: Jak Rosja testuje Zachód?*;
  - dr Dawid Surmik (WNP) – *Patologie w nauce*;
  - prof. dr hab. Ryszard Kaczmarek (WH) – *Przesiedleni*;
  - dr hab. Katarzyna Wyrwas, prof. UŚ (WH) – *Smartfica, kliktywista i chirurżka*;
  - mgr Katarzyna Stachniak i Daniel Migdalski (WNP) – *BERA – nowa infrastruktura centralizująca prace naukowców na Svalbardzie*;
  - dr hab. Dariusz Kajewski, prof. UŚ (WNST) – *Dobry sySTEM edukacji i popularyzacji*.

- Materiał przygotowywany z okazji Dnia Nauki Polskiej (19 lutego)

W ramach monitoringu działań popularyzujących badania naukowe Uniwersytetu Śląskiego przygotowano zestawienie prezentujące statystyki w tym zakresie. Poniżej tabela pokazująca dane zbiorcze z lat 2022–2025.

JEDNOSTKA	Rok 2022 (listopad–grudzień)	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Łącznie w latach 2022–2025
Wydział Humanistyczny	2	36	35	31	**104**
Wydział Nauk Przyrodniczych	5	24	24	26	**79**

Wydział Nauk Społecznych	5	13	15	21	**54**
Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych	3	14	23	18	**58**
Wydział Prawa i Administracji	2	3	4	5	**14**
Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji	0	11	9	8	**28**
Wydział Teologiczny	0	3	2	4	**9**
Szkoła Filmowa im. Krzysztofa Kieślowskiego	0	1	4	0	**5**
SUMA	17	105	116	113	**375**

Materiały i kanały informacyjne UŚ

W okresie od stycznia do grudnia 2025 roku zrealizowano kilkaset materiałów promujących naukowczynie i naukowców z naszej uczelni oraz realizowane przez nich badania. Były to m.in. artykuły popularnonaukowe, wywiady, filmy, w których prezentowane są sylwetki naukowców, ich badania, a także współpraca z zespołami badawczymi z kraju i ze świata.

Treści prasowe i multimedialne dotyczące działalności badawczej prowadzonej na poszczególnych wydziałach publikowane są m.in. w ramach:

- „Gazety Uniwersyteckiej UŚ" (czasopismo dostępne także online);
- magazynu popularnonaukowego „No Limits" (w wersji polskiej i angielskiej; magazyn dostępny także online na platformie ISSUU);
- sekcji „Śląski Badawczy" na stronie głównej Uniwersytetu Śląskiego;
- portalu „Przystanek Nauka";
- kanału Sceny Premier Naukowych;
- kanału UŚ na platformie YouTube;
- kanałów UŚ w mediach społecznościowych – Facebook, Instagram, LinkedIn, Spotify, serwis X.epsz

W 2025 roku uruchomiono także nowy kanał pozwalający przede wszystkim na docieranie do młodszych odbiorców mediów społecznościowych. Dzięki profilowi w serwisie TikTok możemy przygotowywać materiały wizerunkowe, które odpowiadają na potrzeby odbiorcy w wieku szkolnym, który przede wszystkim ma dowiedzieć się o istnieniu Uniwersytetu Śląskiego oraz wykształcić w sobie przekonanie o wyjątkowości jego marki. Wśród materiałów, które cieszyły się największą popularnością znalazły się m.in.:

- *Uniwersytet, ale to 1670* – 434 855 wyświetleń; 15 tys. polubień, 2809 udostępnień;
- materiał o pomniku Zuzi przed WNP na Dzień Dinozaura – 162 655 wyświetleń, 18 tys. polubień, 9024 udostępnienia;
- *Twój kierunek studiów – powodzenia w nowym roku akademickim* – 88 689 wyświetleń, 3144 polubień, 1185 udostępnień;
- *Twój kierunek studiów – powodzenia w sesji egzaminacyjnej* – 78 150 wyświetleń, 2210 polubień, 848 udostępnień

Statystyki dla kanału TikTok (stan na 1 października 2026):

- Data założenia: 26 czerwca 2025
- Liczba obserwujących: 2921
- Liczba polubień: 75 268
- Łączna liczba wyświetleń materiałów: 1 066 796

Nowe rozwiązania strategiczne w komunikacji

W 2025 roku podjęto szereg działań i inicjatyw, których celem jest poprawienie jakości przepływu informacji, skuteczna realizacja działań komunikacyjnych, a także usprawnienie współpracy między jednostkami administracji i wydziałami. Wśród najważniejszych działań i inicjatyw można wymienić:

- uruchomienie działań dotyczących wsparcia promowania kierunków eksperymentalnych oraz działań w zakresie STEM (działanie zbieżne z elementami nowej strategii Uniwersytetu Śląskiego);
- zaprojektowanie działań na rzecz współpracy z wydziałami – system Account Managerów (zapewnienie płynności przepływu informacji oraz bieżącego wsparcia i zbudowanie systemu dwustronnych konsultacji w zakresie promocji i komunikacji);
- wdrożenie systemu KPI (Key Performance Indicators) dla jednostek zajmujących się promocją i komunikacją (KPI zbieżne z nową Strategią Uniwersytetu Śląskiego).

Wyniki działań w zakresie promocji i komunikacji

Działania promocyjno-komunikacyjne podejmowane przez jednostki administracji centralnej, a także jednostki wydziałowe przyczyniły się do poprawienia wskaźników związanych z rozpoznawalnością marki Uniwersytetu Śląskiego. Poniżej prezentujemy najważniejsze z nich:

- Uniwersytet Śląski w Katowicach po raz pierwszy został uwzględniony w rankingu najważniejszych polskich marek. Ranking prezentowany przez kwartalnik Press jest przygotowywany przez Instytut Monitorowania Mediów. Nasza uczelnia znalazła się na 123. miejscu wśród 500 marek (7. miejsce wśród uczelni);
- Rosnąca wartość ekwiwalentu medialnego (AVE) UŚ. Ekwiwalent informuje o tym, jakie koszty musiałby ponieść podmiot, aby uzyskać odpowiadający temu zasięg

działań reklamowych (ile musielibyśmy wydać na reklamy, aby uzyskać podobny zasięg, który UŚ udało się zrealizować bez ponoszenia kosztów reklamy):

- AVE w 2023 roku: 218 mln złotych,
- AVE w 2024 roku: 283 mln złotych,
- AVE w 2025 roku: 291 mln złotych;

Wyraźne wzrosty zasięgów osiąganych w mediach społecznościowych – w 2025 rok całkowity zasięg treści dotyczących Uniwersytetu Śląskiego w SM wyniósł 34 mln kontaktów użytkowników (wzrost o 46% rok do roku). Łączna liczba wzmianek o UŚ we wszystkich kanałach to ponad 27 tys. (wzrost o 10% rok do roku) – dane na podstawie raportów z narzędzia Brand24.

Wybrane działania
z zakresu kształcenia

Obszar:
KSZTAŁCENIE
I STUDENCI

I) DZIAŁANIA O STRATEGICZNYM ZNACZENIU

Działania w zakresie doskonalenia programów studiów II stopnia

W roku 2025 na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach rozpoczęto prace nad doskonaleniem i modyfikacją programów studiów II stopnia. Celem było lepsze dopasowanie oferty do zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz wzmocnienie powiązań między studiami I i II stopnia, gdzie wdrożono Nową Koncepcję Studiów, tak aby zapewnić spójne ścieżki kontynuacji kształcenia między studiami I i II stopnia.

W celu przygotowania rekomendacji dotyczących modyfikacji programów studiów II stopnia powołano zespół odpowiedzialny za przeprowadzenie analiz obejmujących m.in. ścieżki kontynuacji kształcenia, procesy rekrutacyjne, losy absolwentów, profil kandydatów, organizację studiów oraz rozwiązania stosowane na innych uczelniach. Przedmiotem prac były również zagadnienia związane z procesem dyplomowania, kształceniem językowym, praktykami, uzyskiwaniem uprawnień zawodowych, mikropoświadczeniami oraz kształceniem nauczycieli. Przeprowadzono także analizy benchmarkingowe oraz ocenę wybranych rozwiązań funkcjonujących w Uniwersytecie Śląskim. Wyniki prac zespołu stanowią podstawę do opracowania wytycznych dotyczących dalszego doskonalenia i rozwoju programów studiów II stopnia.

Oferta dydaktyczna

Na rok akademicki 2025/2026 Uniwersytet Śląski w Katowicach przygotował łącznie 9247 miejsc dla kandydatów, w tym 7412 miejsc na studiach stacjonarnych oraz 1835 miejsc na studiach niestacjonarnych.

Oferta dydaktyczna uczelni obejmowała 97 kierunków studiów oraz 185 specjalności, realizowanych w ramach studiów I i II stopnia, a także jednolitych studiów magisterskich. Dodatkowo Uniwersytet prowadził kształcenie w języku angielskim na 10 kierunkach i 13 specjalnościach.

W roku akademickim 2025/2026 oferta została poszerzona o nowe kierunki studiów:

- English Studies: Literature and Culture – studia stacjonarne I stopnia, prowadzone w języku angielskim;
- filologia angielska: kultura–media–translacja – studia stacjonarne I stopnia;
- filologia angielska: projektowanie rozrywki interaktywnej i groznawstwo (SPRINT-WRITE) – studia stacjonarne I stopnia;
- koreanistyka – studia stacjonarne I stopnia;
- gospodarka wodna – aquamatyka – studia stacjonarne inżynierskie I stopnia;
- turystyka zrównoważona – studia stacjonarne I stopnia;
- Aquamatics – Interdisciplinary Management of Water Environments (aquamatyka – interdyscyplinarne gospodarowanie środowiskami wodnymi) – studia stacjonarne II stopnia, prowadzone w języku angielskim;
- Data Science i sztuczna inteligencja – studia stacjonarne inżynierskie I stopnia;
- kontrola jakości materiałów i wyrobów – studia stacjonarne II stopnia (poinżynierskie), uruchamiane od semestru letniego.

Wprowadzenie nowych kierunków stanowi odpowiedź na zmieniające się potrzeby rynku pracy oraz rozwój współczesnych obszarów wiedzy i technologii.

Moduły obszarowe wspierające kształcenie kierunkowe (MOB)

Od roku akademickiego 2023/2024 Uniwersytet Śląski w Katowicach rozwija nowy model kształcenia, którego celem jest lepsze przygotowanie studentów i studentek do wyzwań współczesnego świata. Jednym z jego kluczowych elementów jest kształcenie obszarowe, wprowadzone do programów większości kierunków studiów I stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich jako uzupełnienie kształcenia kierunkowego.

To rozwiązanie, które realnie poszerza perspektywy. Dzięki kształceniu obszarowemu osoby studiujące:

- zdobywają wiedzę i umiejętności wykraczające poza własny kierunek,
- rozwijają myślenie krytyczne i analityczne,
- uczą się efektywnej współpracy,
- lepiej przygotowują się do wejścia na rynek pracy.

W roku 2025 w ofercie kształcenia obszarowego znalazła się bogata i różnorodna oferta modułów, skupionych wokół sześciu obszarów:

1. Obszar Cyfrowy świat: Sztuczna inteligencja, Analiza danych: metody i narzędzia, Tworzenie cyfrowych światów, Wprowadzenie do programowania;
2. Obszar Ekspresja twórcza i krytyczne myślenie: Sztuka krytycznego myślenia, Wyjście z komfortocenu, Argumentacja i perswazja;
3. Obszar Granice nauki: Nauka i pseudonauka, Zrozumieć Noblistów, Nauka i sztuka;
4. Obszar Społeczeństwo obywatelskie i przedsiębiorczość: Przedsiębiorczość, Vademecum prawa, Partycypacja społeczna w praktyce;
5. Obszar Środowisko naturalne i technologie: Zielone technologie, Katastrofalne żywioły, Zrównoważony rozwój;
6. Obszar Zdrowie i rozwój osobisty: Rozwój osobisty, Styl życia a zdrowie człowieka, Zarządzanie sobą.

Studia podyplomowe

Oferta UŚ obejmowała 32 programy studiów podyplomowych; w 2025 roku zajęcia prowadzono w ramach 35 uruchomionych edycji (w tym edycje uruchamiane dwa razy w ciągu roku), brało w nich udział 766 uczestników i uczestniczek. Studia uruchamiane są dwa razy do roku – w semestrze zimowym uruchomiono kolejne edycje 19 programów, na semestr letni prowadzono rekrutację na 8 programów.

Uniwersytet Śląski był także realizatorem studiów podyplomowych finansowanych ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej:

- podyplomowe studia: region – język i kultura;
- kwalifikacyjne studia podyplomowe przygotowujące czynnych zawodowo nauczycieli do nauczania informatyki;
- doskonalące studia podyplomowe dla czynnych zawodowo nauczycieli posiadających kwalifikacje do nauczania informatyki;
- kwalifikacyjne studia podyplomowe Pedagog specjalny w edukacji włączającej;
- kwalifikacyjne studia podyplomowe Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny;
- kwalifikacyjne studia podyplomowe dla nauczycieli w zakresie edukacji zdrowotnej.

Dodatkowo Centrum Studiów Podyplomowych zaangażowało się w proces pozyskiwania dofinansowań dla uczestników i uczestniczek studiów podyplomowych za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych, dzięki czemu w roku 2025 ponad 60 osób uzyskało dofinansowania od lokalnych operatorów środków na rozwój kompetencji.

Wyniki akredytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej

W roku akademickim 2024/2025 Polska Komisja Akredytacyjna przeprowadziła ocenę programową 15 kierunków realizowanych na czterech wydziałach Uniwersytetu Śląskiego:

- na Wydziale Humanistycznym: filologii polskiej, informacji naukowej i bibliotekoznawstwa, kulturoznawstwa, kultury mediów;
- na Wydziale Nauk Społecznych: pedagogiki, psychologii;
- na Wydziale Nauk Ścisłych i Technicznych: biofizyki, chemii, fizyki, fizyki medycznej, informatyki stosowanej, inżynierii biomedycznej, matematyki, technologii chemicznej;
- na Wydziale Sztuki i Nauk o Edukacji: muzyki w multimediach.

Wszystkie wymienione kierunki uzyskały ocenę pozytywną.

W minionym roku ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej poddane zostały również kierunki: prawo, reżyseria, organizacja produkcji filmowej i telewizyjnej oraz historia.

Certyfikaty Doskonałości Kształcenia

Uniwersytet Śląski otrzymał certyfikat w kategorii „Partner dla rozwoju – doskonałość we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym" dla kierunku kultury mediów, prowadzonego na Wydziale Humanistycznym. Kierunkom prowadzonym przez uczelnie polskie, które zostały poddane procedurze akredytacyjnej w roku akademickim 2024/2025, przyznano łącznie 16 takich certyfikatów.

Podstawą przyznania certyfikatu jest pozytywna ocena programowa na sześć lat poparta dobrymi praktykami w zakresie jakości kształcenia lub udokumentowanymi, regularnymi osiągnięciami studentów i absolwentów. Wnioski o wyróżnienie kierunku certyfikatem składają przewodniczący zespołów działających w ramach dziedzin nauki i dziedziny sztuki, kierując się rekomendacją zawartą w opinii zespołu oceniającego.

Mikropoświadczenia

Wiosną i latem roku 2025 wdrożono w Uniwersytecie Śląskim 3 pilotażowe mikroprogramy kończące się mikropoświadczeniami. Ta ciągle nowa w dydaktyce akademickiej forma potwierdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji pozwala nie tylko na zdobycie w krótkim czasie cyfrowego certyfikatu poświadczającego konkretne, praktyczne umiejętności, ale też docelowo ma umożliwić na indywidualizację ścieżek edukacyjnych studentów, którzy będą mogli obudowywać tradycyjne programy studiów dodatkowymi mikroprogramami pozwalającymi na zdobycie potrzebnych im kompetencji. Będą one także w przyszłości okazją do podniesienia, uzupełnienia czy zaktualizowania posiadanych kwalifikacji.

Dwa z pilotażowych mikroprogramów: *Prawne aspekty umów w obrocie* oraz *Sztuka krytycznego myślenia*, oferowane były w Kolegium Dydaktyki Ogólnouniwersyteckiej, trzeci – *Kompetencje społeczne współczesnego nauczyciela* – powstał w ramach projektu SPACES: Students' Path to Selfawarness. Social Competences in Contemporary Academia. W semestrze zimowym w Uniwersytecie Śląskim oferowane były kolejne mikroprogramy, tym razem adresowane do uczestników projektu „Uczelnie Przyszłości". Wśród oferowanych kursów znalazły się: *Sztuka wystąpień publicznych*, *Wprowadzenie do badań społecznych*, *Diagnoza potrzeb użytkowników gier komputerowych*, *Techniki analizy i interpretacja danych w badaniach społecznych*, *Wprowadzenie do plastykoterapii*, *Projektowanie wspomagane komputerowo*, *Projektowanie bezpiecznych aplikacji*.

Wnioski z pilotażu dostarczają niezbędnych danych do opracowania efektywnego systemu wystawiania mikropoświadczeń i budowania atrakcyjnej oferty mikroprogramów w Uniwersytecie Śląskim.

Service-Learning na Uniwersytecie Śląskim

W roku 2025 Uniwersytet Śląski w Katowicach znacząco wzmocnił proces instytucjonalizacji metody Service-Learning (SL), integrującej kształcenie akademickie z zaangażowaniem społecznym studentów. Podejście to zostało wprowadzone systemowo do strategii rozwoju Wydziału Nauk Społecznych, Wydziału Teologicznego oraz Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych, co potwierdza jego trwałą obecność w strukturze uczelni. Istotnym osiągnięciem było przystąpienie Uniwersytetu Śląskiego do międzynarodowego programu Uniservitate z siedzibą w Buenos Aires, zrzeszającego uczelnie rozwijające edukację opartą na solidarności i odpowiedzialności społecznej.

UŚ aktywnie angażuje się w działania sieci, uczestnicząc w globalnych sympozjach Service-Learning (Rzym 2024, Eichstätt 2025) oraz w międzynarodowych inicjatywach edukacyjnych, takich jak International Service-Learning Week w Buenos Aires, w której uczestniczyli pracownicy naukowi i studenci uczelni.

W 2025 roku do Nagrody Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE, Warszawa) w kategorii: działania społeczne nominowano międzynarodowy projekt edukacyjny (KA220-HED) „e-SL4EU – e-Service Learning for more digital and inclusive EU Higher Education systems", realizowany w latach 2021–2024 przez zespół z Instytutu Pedagogiki i Instytutu Nauk Teologicznych we współpracy z uczelniami partnerskimi w Europie: LUMSA University (Rzym, Włochy), Matej Bel University (Bańska Bystrzyca, Słowacja), University of Zagreb (Chorwacja), University Politehnica of Bucharest (Rumunia) oraz firmą ValueDo S.r.l (z siedzibą we Florencji). Uniwersytet Śląski był liderem tego projektu.

Rozwijane są także działania dydaktyczne, badawcze i projektowe związane z Service-Learning, obejmujące zajęcia dydaktyczne (w tym moduły ogólnouczelniane, przedmioty fakultatywne na kierunkach pedagogicznych), projekty badawcze i publikacje oraz współpracę z partnerami społecznymi. W działania te włączają się również absolwenci UŚ, uczestnicząc w projektach jako partnerzy społeczni.

Działania podejmowane w 2025 roku potwierdzają, że Service-Learning stanowi istotny i rozwijający się obszar dydaktyki i badań na Uniwersytecie Śląskim, łączący wymiar akademicki z odpowiedzialnością społeczną i współpracą międzynarodową.

II) DZIAŁANIA NA RZECZ NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

System motywacyjny w dydaktyce akademickiej (SMoDA)

W minionym roku przeprowadzono czwartą edycję konkursu Wyróżnień JM Rektora UŚ za doskonałą dydaktykę, zorganizowanego w ramach systemu motywacyjnego w dydaktyce akademickiej (SMoDA). Przyznano łącznie 99 wyróżnień wraz z nagrodami finansowymi. Odbyła się również trzecia edycja konkursu pn. „Współmyślenie, Współdziałanie (Szybka Ścieżka)" dla zespołów studenckich, które pod opieką mentorów/mentorek realizowały

projekty naukowe, dydaktyczne, społeczne oraz artystyczne. W konkursie przyznano 29 wyróżnień, a prezentacja projektów zespołowych odbyła się na głównej scenie Śląskiego Festiwalu Nauki Katowice.

Wyniki ankiety oceny pracy nauczyciela akademickiego

Ankieta oceny pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich, powszechnie nazywana ankietą studencką, ma charakter zdalny i przeprowadzana jest elektronicznie za pomocą serwisu USOSweb dwukrotnie, pod koniec semestru zimowego oraz letniego. Równolegle do ankiety studenckiej uruchomiona została możliwość zamieszczania przez nauczycieli akademickich komentarzy do wszystkich prowadzonych przez nich zajęć. Wyniki ankietyzacji publikowane są w Portalu Pracownika po zakończeniu poprawkowej sesji egzaminacyjnej.

Podobnie jak w ubiegłym roku studenci ocenili pracowników dydaktycznych wysoko i bardzo wysoko (przedział średnich ocen mieści się między 4,20 a 5,00) – takie wyniki uzyskało 89,7% ankietowanych dydaktyków. Prawie 70% ankietowanych zajęć otrzymało ocenę „bardzo wysoką" (średnia powyżej 4,70). Warto podkreślić, że zajęcia, które otrzymały najniższe oceny („wymaga poprawy" lub „wymaga zdecydowanej poprawy" – zakres średnich od 1,00 do 3,69), to zaledwie 4,4% wszystkich ankietowanych.

Bardzo wysoko zostało ocenionych 69,7% zajęć, wysoko 20%, dobrze 5,9%, zaś jedynie 2,4% zajęć zostało ocenionych jako wymagające poprawy i 2,0% jako wymagające zdecydowanej poprawy. Ogólna średnia dla całego Uniwersytetu wyniosła 4,71.

III) DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB STUDIUJĄCYCH

Tydzień Adaptacyjny

Ważnym elementem wsparcia osób rozpoczynających naukę na Uniwersytecie Śląskim był Tydzień Adaptacyjny, zorganizowany na początku roku akademickiego. Inicjatywa ta objęła cykl spotkań na wszystkich wydziałach uczelni, skierowanych bezpośrednio do studentek i studentów I roku. Głównym celem wydarzeń było zaprezentowanie szerokiego zakresu działań oraz form wsparcia realizowanych przez Centrum ds. Osób Studiujących (COS). Dodatkowo, podczas Tygodnia Adaptacyjnego nowo przyjęte osoby miały okazję spotkać się z przedstawicielami kół naukowych, co pozwoliło im zapoznać się z możliwościami rozwoju pasji i zainteresowań badawczych już od pierwszych dni na uczelni.

W ubiegłym roku, w ramach Tygodnia Adaptacyjnego, po raz pierwszy zorganizowano **INKLUweek**, czyli tydzień inkluzywności, różnorodności i równości. To przestrzeń otwartości, współpracy i dialogu – skierowana do całej społeczności akademickiej, a w szczególności do nowo przyjętych studentów i studentek.

Strona internetowa „Pierwsze kroki"

W celu ułatwienia aklimatyzacji w nowym środowisku opracowano i uruchomiono specjalną podstronę internetową „Pierwsze kroki". Witryna ta, zaadresowana bezpośrednio do osób rozpoczynających studia, pełni funkcję kompleksowego

vademecum. Zebrano na niej wszelkie niezbędne informacje organizacyjne, prawne i praktyczne, pomagając nowym członkiniom i członkom wspólnoty akademickiej w sprawnym i bezstresowym rozpoczęciu studenckiej drogi.

Strefy studenta

Przy okazji Międzynarodowego Dnia Studenta doposażono wszystkie strefy studenckie na uczelni. Przestrzenie te otrzymały dodatkowe wyposażenie, a do dyspozycji osób studiujących przekazano tablice magnetyczne do pracy projektowej oraz pakiety gier planszowych. Działania te miały na celu zwiększenie funkcjonalności stref oraz stworzenie jeszcze lepszych warunków do integracji i odpoczynku między zajęciami.

Newsletter „Wiadomości studenckie"

We wrześniu 2025 roku zainaugurowano cykliczną wysyłkę „Wiadomości studenckich". W minionym roku ukazało się łącznie 15 wydań newslettera, który w każdą środę trafiał na skrzynki mailowe wszystkich osób studiujących. Inicjatywa ta ma na celu uporządkowanie przepływu informacji oraz zapewnienie stałego, bezpośredniego dostępu do bieżących spraw uczelni.

Na łamach newslettera publikowane są najważniejsze komunikaty dotyczące funkcjonowania Uniwersytetu oraz życia studenckiego. Zawiera on wyselekcjonowane zestawienie kluczowych informacji, w tym ogłoszenia o stypendiach, programach wsparcia i ofercie Centrum ds. Osób Studiujących. W wiadomościach można również znaleźć aktualności związane z działalnością samorządu studenckiego, kół naukowych, zaproszenia na wydarzenia kulturalne i naukowe, a także informacje o inicjatywach pozwalających na rozwój pasji i kompetencji pozanaukowych. Newsletter trafia do blisko 19,5 tys. osób studiujących.

Fanpage „Sprawy studenckie Uniwersytetu Śląskiego"

Istotnej zmianie uległ profil „Sprawy studenckie UŚ" w mediach społecznościowych, który został poddany gruntownemu przemodelowaniu. Zwiększono częstotliwość publikowanych tam treści, dostosowując je do bieżących potrzeb informacyjnych społeczności studenckiej. Obecnie na fanpage'u regularnie udostępniane są kluczowe informacje dotyczące toku studiów oraz oficjalne komunikaty i przypomnienia o najważniejszych terminach administracyjnych. Przestrzeń ta służy również do bieżącego informowania o sukcesach i osiągnięciach osób studiujących, stanowiąc wiarygodne i szybkie źródło wiedzy o codziennym funkcjonowaniu Uniwersytetu.

Konsultacje prorektorskie

Istotnym elementem działań zrealizowanych w minionym roku było wsparcie organizacyjne konsultacji prorektorskich. Spotkania osób studiujących z prorektor ds. studenckich i kształcenia stanowiły cenną przestrzeń do bezpośredniego dialogu z władzami uczelni. Kompleksowe przygotowanie i obsługa tych wydarzeń zapewniły społeczności akademickiej dogodne warunki do zgłaszania bieżących spraw, wniosków oraz omawiania istotnych kwestii związanych z tokiem studiów i codziennym funkcjonowaniem na Uniwersytecie.

Wyróżnieni przez Rektora

13 czerwca 2025 roku w auli Kazimierza Lepszego w budynku rektoratu odbyła się uroczysta gala XVII edycji Wyróżnień JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego. Organizowany od 2009 roku konkurs ma na celu promowanie aktywnych i twórczych postaw w środowisku akademickim. Inicjatywa ta jest wyjątkową okazją do docenienia osób, które osiągają sukcesy i angażują się w rozwój wspólnoty akademickiej oraz społeczności lokalnej.

Dla wielu studentek, studentów, doktorantek i doktorantów Wyróżnienie JM Rektora stanowi ukoronowanie ich dotychczasowej działalności w środowisku akademickim i pozauczelnianym. Nagrody te doceniają znaczące osiągnięcia w wielu dziedzinach: społecznej, kulturalnej, artystycznej, sportowej, naukowej, popularnonaukowej oraz za inicjowanie i rozwijanie życia akademickiego.

W XVII edycji wyróżniono łącznie 44 osoby, w tym 5 przedstawicielek i przedstawicieli Uniwersytetu Otwartego (Uniwersytetu Śląskiego Dzieci, Uniwersytetu Śląskiego Młodzieży oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku), 31 studentek i studentów oraz 8 doktorantek i doktorantów.

Poprzez głosowanie społeczności uczelni w internetowym systemie USOS, spośród laureatów XVII edycji wybrano osoby szczególnie zasłużone dzięki swojej działalności i osiągnięciom. Podczas uroczystości ogłoszono wyniki plebiscytu na Studentkę/Studenta oraz Doktorantkę/Doktoranta Roku.

Studentką Roku 2025 została Anna Wróbel, natomiast tytuł Doktorantki Roku przyznano Aleksandrze Ryś.

„Uczelnie Przyszłości"

Uniwersytet Śląski w Katowicach realizuje prestiżowy ogólnouczelniany projekt **„Uczelnie Przyszłości"**, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego+. Projekt realizowany jest w latach 2024–2028 i ma na celu wdrożenie innowacyjnego „Modelu Edukacji Spersonalizowanej", który został opracowany i przetestowany pilotażowo przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju we współpracy z naszą uczelnią w 2023 roku.

Dofinansowanie obecnego projektu wynosi aż 65 595 942,50 złotych, a Uniwersytet Śląski jest jednym z kluczowych partnerów NCBR w projekcie. Opracowany wcześniej w UŚ we współpracy z NCBR „Model Edukacji Spersonalizowanej" wdrażany jest na 12 uczelniach w Polsce.

Założeniem Modelu Edukacji Spersonalizowanej jest poprawa skuteczności systemu kształcenia wyższego pod kątem nabywania przez osoby studiujące kluczowych kompetencji, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości oraz powiązanie kształcenia z rynkiem pracy poprzez zaangażowanie mentorów spoza uczelni oraz stworzenie Biznesowych Zespołów Innowacyjnego Kształcenia.

Zakłada się realizację 360 projektów studenckich w 3 naborach organizowanych przez trzy kolejne lata realizacji projektu począwszy od 2025 roku. Do działań bezpośrednich w projekcie należą: 1) realizacja indywidualnego projektu innowacyjnego; 2) mikrokursy

(indywidualne); 3) warsztaty grupowe; 4) mentoring – praca bezpośrednio z projektem indywidualnym studenta, realizowana przez minimum dwóch mentorów: naukowego i wdrożeniowego.

Program mobilności studentów i doktorantów (MOST)

Uniwersytet Śląski w Katowicach aktywnie uczestniczy w Programie mobilności studentów i doktorantów (MOST), który umożliwia studentom realizację zainteresowań naukowych poprzez odbywanie semestralnych lub rocznych studiów w innych polskich uniwersytetach. Uniwersytet w roku akademickim 2025/2026 skierował na studia w ramach Programu MOST 8 studentów kierunków: dziennikarstwa i komunikacji społecznej, filologii włoskiej, międzynarodowych studiów nauk politycznych i dyplomacji, politologii, prawa, psychologii oraz socjologii. W ramach Programu MOST na studia prowadzone w Uniwersytecie Śląskim skierowanych zostało 2 studentów z innych uniwersytetów.

Wsparcie socjalne

1. **Stypendium Ministra:** W dniu 19 marca 2025 roku Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego podjął decyzję o przyznaniu stypendium ministra za znaczące osiągnięcia za rok akademicki 2024/2025 **10** studentkom i studentom – **4** z Wydziału Humanistycznego, **1** z Wydziału Nauk Społecznych, **1** z Wydziału Prawa i Administracji, **1** z Kolegium Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych, **1** z Wydziału Nauk Przyrodniczych oraz **2** z Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji. Kwota jednorazowego świadczenia wynosiła 17 tys. złotych na osobę.

2. **Świadczenia stypendialne w 2025 roku:** W każdym roku osoby studiujące mogą ubiegać się w uczelni o następujące świadczenia przyznawane ze środków funduszu stypendialnego:

   - stypendium socjalne,
   - stypendium dla osób niepełnosprawnych,
   - stypendium Rektora,
   - zapomogę.

   Rocznie przez wydziałowych koordynatorów stypendialnych w systemie obsługiwanych jest łącznie ok. 3000 wniosków stypendialnych.

   Liczba rozpatrzonych pozytywnie wniosków w 2025 roku (stan na listopad 2025) wyniosła:

   - 427 wniosków o stypendium socjalne;
   - 1095 wniosków o stypendium Rektora;
   - 375 wniosków o stypendium dla osób niepełnosprawnych;
   - 21 wniosków o zapomogę.

Pomoc psychologiczna

W 2025 roku psycholodzy i psychoterapeuci Sekcji Pomocy i Profilaktyki Zdrowia Psychicznego działającej w Centrum ds. Osób Studiujących zrealizowali ok. **2500 godzin**

indywidualnych konsultacji psychologicznych dla osób studiujących i osób kształcących się w Szkole Doktorskiej. Konsultacje są bezpłatne i odbywają się zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi poufności i ochrony danych podczas świadczenia pomocy psychologicznej. Sekcja na stałe współpracuje z lekarzem psychiatrą – osoby w silnych kryzysach mogą krótkoterminowo skorzystać ze wsparcia lekarza psychiatry (do maksymalnie czterech wizyt). Konsultacje psychologiczne odbywają się na kampusach katowickim i cieszyńskim.

Psycholodzy i psychoterapeuci z Sekcji realizują też działania wspierające profilaktykę zdrowia psychicznego dla społeczności Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

W 2025 roku studenci mogli również uczestniczyć w spotkaniach grupy wsparcia dla osób neuroróżnorodnych. Spotkania były prowadzone przez zespół pracowników UŚ raz w miesiącu na terenie Uniwersytetu. Celem spotkań było wzmocnienie kompetencji społecznych osób uczestniczących oraz samorzecznictwa.

Wsparcie rozwoju naukowego

Wsparcie rozwoju naukowego studentów i studentek, obok współpracy z kołami naukowymi i organizacjami studenckimi, było realizowane m.in. poprzez wspieranie osób studiujących w ubieganiu się o udział w konkursach grantowych, w tym ogłaszanych przez instytucje publiczne, oraz pomoc w przygotowywaniu wniosków.

Wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami

Studentkom i studentom oraz osobom kształcącym się w szkołach doktorskich ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami, Uniwersytet Śląski oferuje wsparcie w formie indywidualnego dostosowania studiów (IDS). Rozwiązanie to umożliwia nie tylko korzystanie ze wsparcia osoby asystującej czy tłumacza języka migowego, ale także dostosowanie organizacji procesu studiowania do indywidualnych potrzeb, możliwości i sytuacji osób studiujących oraz kształcących się w szkołach doktorskich.

Dążąc do zapewnienia możliwie szerokiej dostępności Uniwersytetu dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym wynikającymi ze stanu zdrowia i związanymi z niepełnosprawnością, Uniwersytet Śląski podejmuje działania obejmujące nie tylko osoby studiujące i kształcące się w szkołach doktorskich, lecz także osoby pracujące, współpracujące z Uniwersytetem oraz korzystające z jego przestrzeni, usług i oferty.

Jednym z najważniejszych działań w tym zakresie jest realizowany od 1 marca 2025 roku projekt „Uniwersytet Śląski wspólnotą dostępną, uniwersalną i otwartą – DUO II", współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027. Projekt ma na celu zwiększenie dostępności Uniwersytetu we wszystkich obszarach jego funkcjonowania, m.in. w zakresie struktury organizacyjnej, dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej, a także technologii, procedur oraz usług wspierających edukację.

Istotnym elementem projektu jest również podnoszenie świadomości i kompetencji całej wspólnoty akademickiej – osób studiujących, kształcących się w szkołach doktorskich oraz pracujących – w zakresie dostępności, niepełnosprawności i potrzeb osób ze

szczególnymi potrzebami. Podejmowane działania mają służyć tworzeniu Uniwersytetu bardziej dostępnego, uniwersalnego i otwartego, w którym różnorodność potrzeb jest uwzględniana w organizacji procesu kształcenia, pracy oraz korzystania z oferty i przestrzeni uczelni.

Wsparcie rozwoju zawodowego

W 2025 roku Biuro Karier konsekwentnie realizowało działania wspierające studentów i absolwentów w budowaniu ścieżek zawodowych oraz przygotowaniu do wejścia na rynek pracy. Skupiono się zarówno na sprawdzonych formach wsparcia, jak i na wprowadzaniu nowych rozwiązań odpowiadających na zmieniające się potrzeby młodych osób oraz pracodawców.

Biuro Karier kontynuowało realizację innowacyjnych projektów: wśród nich odbyły się spotkania mentoringowe z absolwentami kierunków ukazujące możliwe, innowacyjne ścieżki karier (m.in. spotkanie z szefem redakcji Spider's Web) oraz nowa formuła targów pracy „Speed Stażing". W spotkaniach z mentorami wzięło udział 50 osób. Aktualizowano również sposób prowadzenia badań dotyczących oczekiwań pracodawców, by jeszcze lepiej zrozumieć realia rynku pracy. Z myślą o studentach Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji nadal prężnie działał oddział zamiejscowy Biura Karier w Cieszynie. Obecność oddziału sprzyja także budowaniu relacji i podejmowaniu współpracy z partnerami z Subregionu Południowego.

Zrealizowano również kolejną edycję szkoleń w ramach **Akademii Rozwoju Kariery**. W gronie partnerów znalazło się 9 firm i instytucji współpracujących z Uniwersytetem m.in. TÜV Rheinland Polska oraz Urząd Statystyczny. Podczas spotkań swoje kompetencje doskonaliło łącznie 147 osób.

Zawarto 6 **porozumień o współpracy z pracodawcami**, w ramach których realizowano wspólne działania obejmujące organizację i promocję wydarzeń, promowanie postaw przedsiębiorczych oraz tworzenie studentom i absolwentom możliwości zdobywania doświadczenia. W ramach zawartych porozumień partnerzy m.in. prowadzili działania rekrutacyjne, szukając wśród studentów swoich przyszłych pracowników. Ponadto zorganizowano **w ramach działalności SpinPLACE – Centrum kreatywności i coworkingu** oraz inicjatywy Science Cafe, cykle wydarzeń popularnonaukowych, takich jak wykłady tematyczne, spotkania motywacyjne czy prelekcje ekspertów m.in. z zakresu zarządzania kulturą czy dziennikarstwa.

W ramach prowadzonego przez Biuro Karier indywidualnego **coachingu kariery**, którego celem jest wsparcie studentów w planowaniu zmian zawodowych i odkrywaniu własnych zasobów, przeprowadzono 93 spotkania. Doradczynie zawodowe Biura Karier przeprowadziły 338 **indywidualnych konsultacji doradczych**, w ramach których wsparcie w wyborze zawodu, planowaniu kariery oraz poruszaniu się po rynku pracy otrzymało 113 osób.

W 2025 roku przeprowadzono kolejną edycję **wolontariatu w Punktach Pomocy Osobom Pokrzywdzonym**, który prowadzony jest na mocy porozumienia z Komendą Wojewódzką Policji w Katowicach oraz kontynuowano **program Ambasador Kariery Unii Europejskiej**, który ma na celu promowanie możliwości pracy i odbywania staży w instytucjach Unii Europejskiej wśród studentów Uniwersytetu Śląskiego. W wolontariacie z zakresu pomocy psychologicznej i prawnej wzięło udział 54 studentów.

W 2025 roku zrealizowano XII edycję **programu szkoleniowo-edukacyjnego „Corporate Readiness Certificate”** skierowanego do studentów otwartych na rozwój i zdobywanie praktycznych umiejętności. W ramach programu odbyło się 45 specjalistycznych kursów zakończonych egzaminem, realizowanych przez takie firmy jak Accenture, ING Hubs Poland oraz Kyndryl.

Przeprowadzono także we współpracy z firmą Testspring III edycję **programu szkoleniowego „Testnauci”** stworzonego z myślą o studentach, którzy chcą poznać podstawy testowania oprogramowania i pracy w projektach IT, niezależnie od kierunku studiów.

Zorganizowano także cykl spotkań dotyczących zatrudnienia absolwentów Uniwersytetu w służbach, w tym spotkania z funkcjonariuszami Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu oraz szereg warsztatów kierunkowych. W 2025 roku kierownik Biura Karier Joanna Sadowska-Chudy została także powołana w skład Komisji ds. Akademickich Biur Karier przy KRASP.

IV) DZIAŁANIA NA RZECZ KANDYDATÓW

Uniwersytet Śląski w szkołach

1. **Współpraca Konsorcjum Akademickiego – Katowice Miasto Nauki w obszarze promocji rekrutacji – projekt FE SL.10.26 – Wsparcie Procesu Sprawiedliwej Transformacji poprzez Promocję Edukacji Wyższej**

   Projekt „Wsparcie Procesu Sprawiedliwej Transformacji poprzez Promocję Edukacji Wyższej” realizowany jest w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 (Działanie FE SL.10.26) i współfinansowany ze środków Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Okres realizacji projektu obejmuje lata 2024–2026. Liderem projektu jest Województwo Śląskie, a partnerami są uczelnie wyższe z regionu (Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Ekonomiczny, Politechnika Śląska, Śląski Uniwersytet Medyczny, Akademia Wychowania Fizycznego, Akademia Sztuk Pięknych) oraz Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia i Fundacja na Rzecz Wspierania Edukacji i Samorządności wśród Młodzieży VIRIBUS UNITIS.

   Celem projektu jest podniesienie świadomości społecznej w zakresie procesu sprawiedliwej transformacji wśród mieszkańców, osób uczących się i pracujących na obszarze siedmiu podregionów górniczych województwa śląskiego objętych Terytorialnym Planem Sprawiedliwej Transformacji (TPST) w latach 2024–2026, w szczególności w odniesieniu do szans i możliwości związanych z kształceniem, zatrudnieniem i jakością życia w regionie. Cel ten realizowany jest poprzez wzmacnianie potencjału uczelni wyższych w zakresie kompetencji zielonych i cyfrowych, tworzenie wspólnej przestrzeni edukacyjnej oraz rozwijanie współpracy pomiędzy uczelniami, interesariuszami rynku pracy i społecznością lokalną. Istotnym elementem jest także zwiększanie aktywności edukacyjnej młodzieży oraz budowanie trwałej platformy współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w rozwój szkolnictwa wyższego w regionie.

W 2025 roku Uniwersytet Śląski realizował działania o charakterze edukacyjno-promocyjnym oraz koncepcyjnym, związane z budowaniem systemu współpracy interesariuszy edukacji.

W tym okresie:

- uczestniczono w 16 wydarzeniach typu EduPromoDay;
- przeprowadzono 42 wyjazdy do szkół ponadpodstawowych;
- zorganizowano 36 wydarzeń edukacyjno-informacyjnych na Uniwersytecie Śląskim.

Łącznie w działaniach udział wzięło ponad 5200 uczniów i uczennic szkół ponadpodstawowych. W realizację zajęć zaangażowanych było blisko 80 naukowczyń i naukowców reprezentujących różne wydziały Uniwersytetu Śląskiego, w szczególności Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych, Wydział Nauk Przyrodniczych oraz Wydział Nauk Społecznych.

Działania edukacyjne realizowane były w różnych częściach regionu, obejmując m.in. obszary katowicki, bytomski, gliwicki, tyski, rybnicki, sosnowiecki i bielski, co pozwoliło na szerokie dotarcie do młodzieży z terenów objętych transformacją.

Realizowane aktywności stanowiły nie tylko wsparcie procesu transformacji poprzez budowanie świadomości wśród młodzieży, ale również okazję do bezpośredniego zaprezentowania Uniwersytetu Śląskiego, jego potencjału naukowego oraz oferty dydaktycznej. Spotkania z naukowcami i udział w zajęciach praktycznych sprzyjały budowaniu relacji z przyszłymi kandydatami na studia i wzmacniały wizerunek uczelni.

Istotnym elementem realizacji projektu w roku 2025 było tworzenie wspólnych rekomendacji w ramach trzech grup roboczych, zajmujących się: 1) modelem współpracy interesariuszy i włączaniem otoczenia w rozmowę o kierunkach rozwoju szkolnictwa wyższego; 2) wspólną promocją śląskich uczelni oraz kanałami dotarcia do przyszłych studentów; 3) wspólną ofertą edukacyjną uczelni, w tym rozwiązaniami umożliwiającymi studentom korzystanie z potencjału całego konsorcjum.

Równolegle powołano Forum Dyskusyjne Interesariuszy Edukacji w Procesie Transformacji, które stanowi platformę współpracy i dialogu pomiędzy uczelniami, instytucjami publicznymi oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym. Funkcję moderatora Forum pełni prof. dr hab. Tomasz Pietrzykowski.

W 2025 roku zorganizowano pierwsze spotkanie Forum, w którym udział wzięło ponad 50 przedstawicieli środowiska akademickiego oraz partnerów zewnętrznych.

2. Wzmocnienie komunikacji ze szkołami

W minionym roku wzmacniano komunikację z uczniami poprzez utworzenie sieci współpracy ze szkołami w województwie. Uruchomiono m.in. cykliczne wiadomości elektroniczne dla szkół, komunikację w e-dzienniku LIBRUS, rozszerzono sieć nauczycieli-promotorów oraz nadal integrowano środowisko nauczycieli akademickich z nauczycielami szkolnymi w ramach programu „Nauczyciele –

Nauczycielom". Po raz drugi wszyscy maturzyści województwa śląskiego uczący się w szkołach partnerskich UŚ otrzymali bezpośrednio w czasie uroczystości zakończenia szkoły pakiet informacji oraz list zapraszający do studiowania w UŚ. Uczelnia regularnie podpisuje ze szkołami w regionie umowy o współpracy.

3. **UŚ na zagranicznych targach edukacyjnych i spotkaniach z Polonią**

W roku akademickim 2025/2026 Uniwersytet Śląski w Katowicach uczestniczył w zagranicznych targach edukacyjnych i wydarzeniach adresowanych do zagranicznych kandydatów na studia – zarówno do cudzoziemców, jak i do Polonii. Oferta edukacyjna uczelni była prezentowana w ramach wydarzeń:

- Edu&Science oraz Polonia Meetings (NAWA) (Chicago, luty 2025);
- targi edukacyjne „International Educational Fairs Turkiye" („Study in Poland") (Stambuł, marzec 2025);
- targi akademickie „Studiuj w Polsce!" (w ramach projektu „Polonia to my") (Rzym, maj 2025);
- targi Expo Estudiante oraz Edu&Science Meetings (NAWA) (Bogota, październik 2025);
- Polonia Meetings (NAWA) (Kurytyba, październik 2025).

Nowy serwis rekrutacyjny dla kandydatek i kandydatów na studia

W lipcu 2025 roku rozpoczęto prace, we współpracy z przedstawicielami wydziałów, nad nowym serwisem rekrutacyjnym dla kandydatek i kandydatów na studia, który został uruchomiony 10 marca 2026 roku. Powstał w oparciu o szczegółową analizę potrzeb kandydatek i kandydatów oraz audyt porównawczy wiodących uczelni krajowych.

Nowy portal został zaprojektowany zgodnie z zasadami nowoczesnej architektury informacji oraz aktualną identyfikacją wizualną uczelni. W prace zaangażowani byli również specjaliści w zakresie doświadczenia użytkownika (UX) z Wydziału Humanistycznego. Do najważniejszych wdrożonych rozwiązań należą:

- **nowa wyszukiwarka kierunków** – umożliwiająca intuicyjne filtrowanie oraz szybkie dotarcie do szczegółów oferty dydaktycznej.
- **kalkulator maturalny** – narzędzie pozwalające kandydatom na oszacowanie szans przyjęcia na studia na podstawie wprowadzonych wyników egzaminów.
- **aplikacja „Ukierunkuj się"** – interaktywny quiz wspierający kandydatów w dopasowaniu kierunku studiów do ich predyspozycji.
- **chatbot** – wirtualny asystent automatyzujący proces udzielania odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.
- **standard prostego języka** – wszystkie treści zostały zredagowane w sposób zwiększający ich czytelność i dostępność komunikacyjną.

Wdrożone zmiany eliminują zdiagnozowane wcześniej problemy, takie jak nadmiar rozproszonych treści czy powielające się odnośniki. Nowy serwis stanowi obecnie centralne, intuicyjne narzędzie komunikacji z osobami kandydującymi na studia, łączące nowoczesną estetykę z wysoką funkcjonalnością.

Zapraszamy do zapoznania się z nowym serwisem pod adresem: rekrutacja.us.edu.pl/.

Program grantowy dla wydziałów

W 2025 roku dodatkowym wsparciem finansowym objęto 8 wydziałów oraz KISM działających w ramach Uniwersytetu Śląskiego, co umożliwiło prowadzenie spójnych i dostosowanych do potrzeb poszczególnych jednostek działań promocyjnych. Dzięki przyznanym i rozdysponowanym przez właściwych prodziekanów środkom grantowym wydziały zrealizowały działania z zakresu brandingu, przygotowały materiały drukowane, a także wdrożyły inicjatywy odpowiadające na ich indywidualne potrzeby komunikacyjne. Pozwoliło to na lepsze dopasowanie przekazu do specyfiki poszczególnych kierunków i grup docelowych.

Istotnym filarem programu były kampanie prowadzone w mediach społecznościowych, które znacząco zwiększyły zasięg działań, poprawiły rozpoznawalność jednostek oraz przyczyniły się do wzrostu skuteczności prowadzonych działań promocyjnych.

Internetowa Rejestracja Kandydatów – statystyki

1 października 2025 roku studia na Uniwersytecie Śląskim rozpoczęło prawie 7500 studentów. W ofercie znalazło się 97 kierunków studiów stacjonarnych oraz 16 programów na studiach niestacjonarnych, na studiach stacjonarnych w ofercie pojawiło się 10 nowych kierunków. Na I rok studiów stacjonarnych I stopnia i jednolitych magisterskich przyjęto 4637 osób, na studia II stopnia 1819 osób. Na I rok studiów niestacjonarnych I stopnia i jednolitych magisterskich przyjęto 724 osoby, a na studia II stopnia 262 osoby.

Liczba wszystkich aplikacji złożonych przez cudzoziemców zainteresowanych podjęciem studiów na naszej uczelni zwiększyła się o niemal 25% w stosunku do roku poprzedniego (1591 aplikacji w rekrutacji na rok akademicki 2024/2025 wobec 1273 w rekrutacji na semestr zimowy roku akademickiego 2023/2024).

Rok akademicki 2025/2026 to kolejny rok, w którym nastąpił wzrost zainteresowania cudzoziemców ofertą edukacyjną Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK) o 4,5% zwiększyła się liczba rejestracji kandydatów zagranicznych na poszczególne kierunki studiów w ramach rekrutacji na rok akademicki 2025/2026 w porównaniu do rejestracji na rok akademicki 2024/2025 (dane z systemu IRK, dostęp: 17.03.2026). Rekrutacja cudzoziemców na rok akademicki 2025/2026 odbywała się na nowych zasadach, wprowadzonych ustawą z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Mimo istotnych zmian legislacyjnych w zakresie rekrutacji cudzoziemców na studia w Polsce, UŚ może poszczycić się utrzymaniem liczby przyjętych na studia cudzoziemców na podobnym poziomie, jak w roku poprzednim. Studia I i II stopnia oraz jednolite magisterskie na UŚ w roku akademickim 2025/2026 podjęło 283 cudzoziemców, podczas gdy w roku akademickim 2024/2025 było ich 288. W obliczu zmian w polskim prawie wynik ten można uznać za duży sukces naszej uczelni.

Największym zainteresowaniem kandydatów cieszyły się niżej wymienione kierunki studiów stacjonarnych:

Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Limit miejsc	Zapisy	Na jedno miejsce
Reżyseria	I stopnia	8	129	16,12
realizacja obrazu filmowego, telewizyjnego i fotografia	jednolite magisterskie	8	113	14,12
Psychologia	jednolite magisterskie	150	2087	13,91
filologia angielska: kultura – media – translacja	I stopnia	50	517	10,34
filologia angielska	I stopnia	100	697	6,97
Prawo	jednolite magisterskie	250	1554	6,22
Koreanistyka	I stopnia	50	301	6,02
Logopedia	I stopnia	50	296	5,92
English Studies: Literature and Culture (studia w jęz. angielskim)	I stopnia	25	120	4,8
międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji	I stopnia	50	235	4,7
zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji	I stopnia	75	347	4,63

Laureaci i finaliści konkursów

Uniwersytet Śląski przygotował specjalną ofertę dla kandydatów z tytułem laureata lub finalisty olimpiady stopnia centralnego albo laureata konkursu międzynarodowego lub ogólnopolskiego, a także finalisty mistrzostw Polski w kategoriach młodzieżowych, w dyscyplinach sportowych ujętych w rywalizacji sportu akademickiego w ramach programu Akademickie Mistrzostwa Polski.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami, kandydaci spełniający określone kryteria mogli ubiegać się o przyjęcie na wybrany kierunek studiów z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego. Z tej możliwości skorzystało:

- 76 laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego;
- 22 laureatów konkursów ogólnopolskich;

- 13 finalistów młodzieżowych mistrzostw Polski w dyscyplinach uwzględnionych w ramach Akademickich Mistrzostw Polski.

Ostatecznie wpisu na studia dokonało 62 kandydatów z tej grupy.

W roku akademickim 2025/2026 znacząco wzrosła liczba laureatów konkursów ogólnopolskich (z 10 do 22 osób) oraz finalistów mistrzostw Polski w kategoriach młodzieżowych (z 9 do 13 osób).

Ogólnopolski Konkurs „Dziki Indeks UŚ"

W 2025 roku zainaugurowano I edycję Ogólnopolskiego Konkursu „Dziki Indeks UŚ". Inicjatywa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach ma na celu wyróżnienie oraz wsparcie szczególnie uzdolnionych i ambitnych uczniów szkół ponadpodstawowych z całej Polski. Konkurs umożliwia jego laureatom podjęcie stacjonarnych studiów I stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na Uniwersytecie Śląskim. Jego ideą jest promowanie rozwoju zainteresowań naukowych, inspirowanie młodzieży do pogłębiania wiedzy oraz wspieranie w realizacji planów edukacyjnych związanych z wybranym kierunkiem studiów. Do konkursu obejmującego 12 kierunków studiów (m.in. prawo, psychologię, indywidualne studia międzydziedzinowe, bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, filologię hiszpańską, informatykę stosowaną) zgłosiło się 96 kandydatów, z czego 61 spełniło wymogi formalnoprawne. Do drugiego etapu zakwalifikowano 27 osób, a tytuł laureata przyznano 16 uczestnikom. Ostatecznie studia na Uniwersytecie Śląskim podjęło 10 laureatów.

Fundusz Talentów

W roku akademickim 2025/2026 Uniwersytet Śląski uruchomił drugą edycję Funduszu Talentów dla kandydatów i kandydatek rekrutujących się na I rok studiów stacjonarnych I stopnia lub jednolitych studiów magisterskich.

Fundusz Talentów pozwala rozwinąć kompetencje przyszłości oraz przyczynia się do wsparcia postaw obywatelskich wśród przyszłych i obecnych osób studiujących. Łączy zaangażowanie społeczne, talent artystyczny oraz sportową pasję z nauką na wybranym kierunku studiów. Jest unikatowy w skali kraju, dzięki zwróceniu uwagi na talenty młodych ludzi, sieciowaniu ich z tutorami naukowymi UŚ i nawiązaniu relacji/współpracy z biznesem.

W ramach Funduszu Talentów studenci mogli skorzystać z dwóch programów. **Pierwszy program** kierowany był do olimpijczyków, finalistów i laureatów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich, a także finalistów Mistrzostw Polski w dyscyplinach sportowych ujętych w rywalizacji sportu akademickiego w ramach programu Akademickie Mistrzostwa Polski.

W ramach pierwszego programu Fundusz Talentów **65 osób** otrzymało na I roku studiów wsparcie w postaci:

1) stypendium w wysokości 1500 złotych miesięcznie na I roku studiów (osoby spełniające ustawowe kryteria);
2) Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS);
3) gwarantowanego miejsca w akademiku;

4) zniżki 50% na akademik;
5) indywidualnej pracy z doradcą kariery;
6) tutoringu naukowego.

Drugi program skierowany był do kandydatek i kandydatów biorących udział w rekrutacji 2025/2026 na I rok studiów stacjonarnych I stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, którzy przygotowali pracę konkursową i dodatkowo mogli pochwalić się osiągnięciami w jednym z trzech obszarów: społecznym, artystycznym i sportowym.

10 zwycięzców otrzymało na I roku studiów:

1) jednorazowy bon do sklepu UŚ w wysokości 500 złotych;
2) Indywidualną Organizację Studiów (IOS);
3) gwarantowane miejsce w akademiku;
4) zniżkę 20% na akademik;
5) spotkanie z doradcą kariery;
6) tutoring rówieśniczy.

Z listą laureatek i laureatów można zapoznać się na stronie internetowej: us.edu.pl/kandydat/fundusz-talentow/.

Promocja studiów

W minionym roku, obok tradycyjnych form promocji studiów (takich jak m.in. dni otwarte, udział w wydarzeniach edukacyjnych, zakup reklam), zbudowano sieć współpracy na rzecz promocji studiowania na Śląsku. Z przedstawicielami środowiska kandydatów konsultowano kluczowe działania w obszarze promocji studiów oraz wykorzystywane kanały informacyjne. Przeprowadzono także badanie komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej z osobami kandydującymi na studia. Na podstawie przeprowadzonych rozmów i badań podjęto decyzję m.in. o uruchomieniu nowego serwisu rekrutacyjnego i promocji uczelni na kanale TikTok.

- **Dzień Otwarty Uniwersytetu Śląskiego oraz Wywiadówka dla rodziców**

  Uniwersytet Śląski w Katowicach zorganizował Dzień Otwarty, skierowany do uczennic i uczniów szkół średnich, a przede wszystkim maturzystek i maturzystów, którzy stoją przed trudnym wyborem uczelni i kierunku studiów, co jest bezpośrednio związane z ich przyszłością. Z wydarzenia mogli skorzystać również rodzice uczniów, którzy wspierają przyszłe kandydatki i kandydatów w ich kolejnym etapie edukacji.

  Z myślą o nich zorganizowano „Wywiadówkę dla rodziców i nauczycieli: Mądre wsparcie w wyborze studiów". Wydarzenie odbyło się 29 października 2025 roku w formule hybrydowej: stacjonarnie w przestrzeni SpinPLACE (Klub Rawa) w Katowicach oraz w formie transmisji online na kanałach UŚ w serwisach YouTube i Facebook.

  Celem spotkania było dostarczenie rodzicom, opiekunom, doradcom zawodowym oraz pedagogom rzetelnych informacji na temat procesu rekrutacji na rok

akademicki 2025/2026. Spotkanie stanowiło platformę wymiany doświadczeń pomiędzy kadrą akademicką, studentami a osobami wspierającymi kandydatów w wyborze ścieżki edukacyjnej.

Kampania rekrutacyjna „Z Uniwersytetem możesz #więcej!"

Hasło „Z Uniwersytetem możesz #WIĘCEJ" było wiodącym motywem działań promocyjnych Uniwersytetu Śląskiego w 2025 roku i pozostaje nim w roku bieżącym. Taki zapis nie jest przypadkowy – hashtag nadaje kampanii nowoczesny, komunikacyjny rytm i dobrze odnajduje się zarówno w przestrzeni internetowej, jak i w materiałach promocyjnych. Jednocześnie akcentował sedno przekazu: że Uniwersytet Śląski to miejsce, z którym można więcej – więcej doświadczać, więcej osiągać, zdobywać więcej wiedzy oraz więcej możliwości w kontekście przyszłości na rynku pracy.

Wokół tego hasła zbudowano pakiet działań promocyjnych, łączących komunikację wizerunkową z działaniami rekrutacyjnymi i obecnością uczelni w przestrzeni publicznej. Kampania obejmowała zarówno media tradycyjne i cyfrowe, jak i działania bezpośrednie, skierowane do potencjalnych kandydatów i kandydatek.

Równolegle prowadzono działania terenowe i bezpośrednie, takie jak m.in.: obecność Uniwersytetu Śląskiego na targach edukacyjnych i festiwalach, wizyty w szkołach, a także wykłady i spotkania z licealistami oraz osobami zainteresowanymi studiowaniem na UŚ. Dzięki połączeniu różnych kanałów i formatów kampania budowała spójny, rozpoznawalny i wielowymiarowy przekaz, wzmacniając widoczność uczelni i wspierając jej działania promocyjne oraz rekrutacyjne.

Dalsza strategia działań na rzecz rekrutacji

W czerwcu 2025 roku rozpoczęły się prace nad dalszą strategią działań rekrutacyjnych. Ich podstawą były wyniki analizy SWOT, identyfikacja przewagi konkurencyjnej uczelni, dane z badań dotyczących otoczenia szkolnictwa wyższego, ankiety przeprowadzone wśród osób studiujących, a także wnioski płynące z bezpośrednich kontaktów z kandydatami i studentami. Działania te realizowane są z udziałem międzywydziałowego zespołu, w tym właściwych prodziekanów, oraz wspierane przez procesy realizowane w projekcie „Wsparcie Procesy Sprawiedliwej Transformacji poprzez Promocję Edukacji Wyższej".

Zdecydowano o kontynuacji działań z zachowaniem spójnej linii kreatywnej, w tym hasła „Z Uniwersytetem możesz #więcej" oraz przyjętej identyfikacji wizualnej i kolorystyki. Działania promujące studiowanie są realizowane w sposób ciągły przez cały rok, ze szczególnym nasileniem w okresie od kwietnia do września, kluczowym z punktu widzenia procesów rekrutacyjnych.

Równolegle prowadzone są działania wspierające o charakterze wizerunkowym, ukierunkowane na budowanie i wzmacnianie marki uczelni oraz zwiększanie jej rozpoznawalności wśród potencjalnych kandydatów.

Kontynuowane jest wykorzystanie mediów społecznościowych, ze szczególnym uwzględnieniem platformy TikTok jako narzędzia skutecznej komunikacji z młodszymi odbiorcami.

Opracowano długoterminowy plan rozszerzenia zasięgu terytorialnego działań promocyjnych – poza miastami akademickimi kampania obejmie także miasta ościenne. Ważnym kierunkiem działań będzie także bezpośrednie docieranie do społeczności lokalnych poprzez udział w wydarzeniach plenerowych i społeczno-kulturalnych, takich jak dni miast, jarmarki czy spacery tematyczne. Planowane jest korzystanie z nowych, efektywnych przestrzeni reklamowych, szczególnie w lokalizacjach atrakcyjnych dla głównej grupy docelowej, takich jak centra handlowe, obiekty sportowe, instytucje kultury oraz kina. Pozwoli to na budowanie relacji z potencjalnymi kandydatami oraz zwiększenie ich zaangażowania. Dodatkowo zaplanowane zostało wdrożenie dedykowanej kampanii promującej kierunki z obszaru STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts and Humanities, Mathematics).

V) DZIAŁANIA UNIWERSYTETU OTWARTEGO NA RZECZ KANDYDATÓW

Uniwersytet Śląski Maturzystów

Ponad 1000 osób w grupach zajęciowych – intensywne powtórki maturalne (prowadzone w trybie sześciomiesięcznym i trzymiesięcznym), szybkie powtórki maturalne w formie wykładów, w tym:

- uruchomienie 4 grup trzymiesięcznych powtórek maturalnych i 8 sześciomiesięcznych kursów maturalnych;
- organizacja we współpracy z Kinem Kosmos 5 wykładów dla ponad 800 osób, połączonych z projekcją filmu w ramach „Filmowych Powtórek Maturalnych”;
- udział w Dniach Otwartych UŚ – we współpracy z Biurem Kandydata i Absolwenta.

Uniwersytet Najlepszych

W 2025 roku odbyła się szósta edycja programu Uniwersytet Najlepszych, prowadzonego we współpracy z Miastem Katowice i Miastem Sosnowiec – wzięło w nim udział 17 uczniów i uczennic objętych przez cały rok edukacją spersonalizowaną. Dodatkowo zorganizowane zostały wykłady dla szkół, z których skorzystało ponad 350 uczniów i uczennic.

VI) DZIAŁANIA NA RZECZ RELACJI Z ABSOLWENTAMI

Dyplomatoria

Już od czterech lat absolwentki i absolwenci Uniwersytetu Śląskiego świętują ukończenie studiów tradycyjnym gestem wyrzucenia biretów w górę podczas organizowanych na wydziałach uroczystości wręczenia dyplomów. Pierwsze dyplomatorium odbyło się w lipcu 2022 roku na Wydziale Nauk Społecznych. Jak dotąd w uroczystościach udział wzięło blisko 1500 absolwentek i absolwentów. W 2025 roku dyplomatoria organizowane były na Wydziale Nauk Przyrodniczych, Wydziale Nauk Społecznych, Wydziale Nauk Ścisłych i Technicznych, Wydziale Prawa i Administracji, Wydziale Sztuki i Nauk o Edukacji, Wydziale Teologicznym oraz w Kolegium Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych.

W 2025 roku podjęto kolejne działania mające na celu wznowienie rozwijanie działalności Stowarzyszenia Absolwentów UŚ oraz poznanie specyfiki działań tego typu stowarzyszeń w całym kraju.

Badanie losów absolwentów

Badanie losów zawodowych absolwentów to kontynuacja projektu badawczego zapoczątkowanego przez Biuro Karier Uniwersytetu Śląskiego w 2009 roku. Ostatnia edycja badania objęła absolwentów roku akademickiego 2023/2024 i została przeprowadzona po roku od ukończenia przez nich studiów.

W badaniu wzięło udział 812 respondentów reprezentujących różne kierunki i wydziały uczelni. Na stronie internetowej Biura Karier opublikowany został zbiorczy raport obejmujący wszystkie kierunki studiów. Przygotowano także indywidualne raporty dla każdego kierunku, które otrzymali dziekani i dyrektorzy kierunków. Ich ważnym elementem są spostrzeżenia i rekomendacje dla dyrektorów kierunków, które mogą być pomocne w dostosowywaniu programów kształcenia do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Wyniki badań stanowią również istotne wsparcie w procesach oceny prowadzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Losy zawodowe absolwentów UŚ informują m.in. o:

- sytuacji zawodowej absolwentów Uniwersytetu Śląskiego;
- ich statusie na rynku pracy;
- zgodności pracy z ukończonym kierunkiem studiów;
- ocenie zapotrzebowania na absolwentów na rynku pracy;
- poziomie zadowolenia ze studiów i pracy.

Raporty dostępne są na stronie: us.edu.pl/student/kariera-i-rozwoj/raporty-z-badan/.

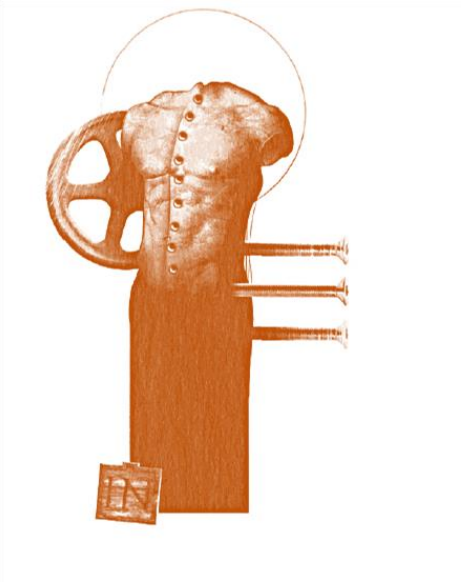
Badanie oczekiwań pracodawców

W 2025 roku Biuro Karier nie przeprowadzało badania dotyczącego oczekiwań pracodawców wobec absolwentów uczelni wyższych, gdyż prowadzone jest ono co dwa lata. Ostatnie przeprowadzono w 2024 roku. Kolejne odbędzie się w 2026.

Raport z badania poprzedniego dostępny jest na stronie: us.edu.pl/student/kariera-i-rozwoj/raporty-z-badan/.

Najważniejsze działania z zakresu modernizacji, remontów, inwestycji, obsługi infrastruktury oraz przeciwdziałania kryzysowi klimatycznemu

Obszar: INFRASTRUKTURA

I) FINANSOWANIE KLUCZOWEJ INFRASTRUKTURY BADAWCZO-DYDAKTYCZNO-ARTYSTYCZNEJ

Z funduszu przeznaczonego na infrastrukturę wydano prawie 2,5 mln złotych na zakupy nowej aparatury zwiększającej potencjał laboratoriów i pracowni Uniwersytetu Śląskiego. Utrzymanie aparatury w gotowości do prowadzenia badań i procesu artystycznego kosztowało w roku 2025 kolejne blisko 3 mln złotych. Wśród wielu nowo pozyskanych urządzeń do laboratoriów/pracowni warto wymienić: urządzenie do elektroprzędzenia, urządzenie do czyszczenia próbek do mikroskopii skaningowej, wirówkę, wysokotemperaturowy piec laboratoryjny, kryminalistyczny symulator VR, system wielokanałowego rejestrowania mowy czy komorę natryskową do szkliwienia z kurtyną wodną, a także doposażenie studia nagrań oraz pracowni projektowania gier i przestrzeni wirtualnej.

W ramach projektu współfinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach pozyskano jednoczesny spektrometr emisyjny ICP-OES.

II) LIKWIDOWANIE BARIER ARCHITEKTONICZNYCH

W ramach środków pozyskanych na realizację ogólnouczelnianego projektu „Uniwersytet Śląski wspólnotą dostępną, uniwersalną i otwartą – DUO II", który stanowi uzupełnienie działań podejmowanych przez uczelnię w latach 2020–2023 w ramach projektu DUO, rozpoczęto działania związane ze zleceniem opracowania dokumentacji projektowej dobudowy szybu windowego wraz z dostosowaniem segmentu do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową dla Domu Studenta UŚKA w Cieszynie. Realizacja robót budowlanych planowana jest na rok 2026.

Ze środków projektowych zakupiono 20 zestawów mebli specjalistycznych przeznaczonych do akademików, w których znajdują się pokoje dostosowane do potrzeb osób na wózkach.

We współpracy z dyrektorami Działów Administracyjno-Gospodarczych wszystkich kampusów podjęto działania zmierzające do stworzenia planu likwidacji barier architektonicznych UŚ, obejmującego wszystkie obiekty i pomieszczenia, w których prowadzona jest dydaktyka, badania oraz bezpośrednia obsługa administracyjna.

Szczegółowe informacje o dostępności budynków Uniwersytetu Śląskiego dostępne są w Deklaracji dostępności Uniwersytetu Śląskiego pod adresem: us.edu.pl/deklaracja-dostepnosci/.

III) USPRAWNIENIA DLA OSÓB STUDIUJĄCYCH

W 2025 wykonano przegląd i uzupełniono podstawowy sprzęt do samodzielnego przygotowywania posiłków w przestrzeniach socjalnych na poszczególnych wydziałach, które rok wcześniej zostały utworzone w odpowiedzi na potrzeby deklarowane przez osoby studiujące.

Osoby studiujące w minionym roku mogły uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w **Laboratorium Projektowania Uniwersalnego**, które zostało stworzone z myślą o rozwijaniu kompetencji z zakresu dostępności, projektowania uniwersalnego i włączania społecznego w szkolnictwie wyższym. Laboratorium jest wyposażone m.in. w stacje symulacyjne VR, które umożliwiają uczestnikom bezpośrednie doświadczenie tego, jak odbierają otaczający świat osoby poruszające się na wózku, osoby niesłyszące, osoby niewidome czy osoby mające trudności z poruszaniem się lub obniżone napięcie mięśniowe.

IV) OPTYMALIZACJA TARYF

W 2025 roku rozstrzygnięto postępowanie przetargowe na zakup energii elektrycznej dla uczelni w latach 2026–2028. Uzyskano stawkę za 1 kWh energii w wysokościach: w 2026 – 0,461 złotego, w 2027 – 0,4625 złotego oraz w roku 2028 – 0,4918 złotego. Uzyskane stawki pozwolą na znaczne obniżenie kosztów energii elektrycznej w uczelni (dotychczasowe stawki wynosiły w zależności od taryfy od 1,258 do 1,271 złotego za kWh, po likwidacji ochrony przez państwo). Pomimo znacznych podwyżek w zakresie

opłaty mocowej, opłaty OZE oraz rosnących cen dystrybucji energii (o 8% w skali roku) związanych z modernizacją krajowych sieci energetycznych uzyskane warunki finansowe zapewniają uczelni relatywnie niskie ceny energii na okres trzech lat.

V) OSZCZĘDNOŚCI W ZAKRESIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Uniwersytet Śląski w 2025 roku kontynuował inwestycję polegającą na montażu instalacji fotowoltaicznych dofinansowanych ze środków Funduszy Europejskich dla Śląskiego na lata 2021–2027, Działanie 10.06 Rozwój energetyki rozproszonej opartej na odnawialnych źródłach energii. W ramach projektu zrealizowane zostały działania na rzecz ograniczenia emisyjności oraz kosztów eksploatacji budynków uniwersyteckich. Projekt uzyskał dofinansowanie w wysokości 1,8 mln złotych, dla 11 instalacji zlokalizowanych na różnych budynkach Uniwersytetu. Realizacja projektu trwała do końca 2025 roku.

W 2025 uruchomiono 3 mikroinstalacje fotowoltaiki o mocy 49,3, 4,4 oraz 5,5 kWp, o łącznej wartości inwestycji 403 532,62 złotych zlokalizowane w:

- Domu Studenta nr 5 w Sosnowcu;
- szklarni Wydziału Nauk Przyrodniczych w Katowicach przy ul. Różyckiego 14;
- obiekcie doświadczalnym i gospodarczym wraz z magazynem energii w Boguchwałowicach.

Wszystkie obecnie działające w UŚ instalacje mają łączną moc 571,2 kWp. Średnio 1 kWp jest w stanie wyprodukować od 900 do 980 kWh energii rocznie, co daje potencjał do produkcji energii w granicach od 510 000 do 559 000 kWh, a rocznie może dać przy obecnych cenach energii ok. 500 tys. złotych w formie oszczędności.

Aktualnie prowadzone są pomiary w wyznaczonych lokalizacjach w celu ograniczenia kosztów związanych z wystąpieniem mocy biernej w punktach poboru energii elektrycznej.

VI) OSZCZĘDNOŚCI W ZAKRESIE ENERGII CIEPLNEJ

Wskutek prowadzonych działań prooszczędnościowych dokonano ograniczenia w zakresie mocy zamówionej na większości obiektów na terenie Katowic, co spowodowało obniżenie kosztów stałych o 8% rok do roku (średnio o ok. 475 tys. złotych rocznie), wynikające z łącznego zmniejszenia mocy zamówionej z globalnej obniżki o 2,402 MW energii cieplnej dla obiektów w Katowicach oraz 0,9 MW dla obiektów w Sosnowcu od nowego okresu grzewczego 2025/26.

VII) SPRAWY DOTYCZĄCE NIERUCHOMOŚCI W ROKU 2025

Rada Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach uchwałą nr 122 z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie nabycia nieruchomości, której wartość przekracza kwotę 2 mln złotych,

wyraziła zgodę na przyjęcie w formie darowizny od Miasta Katowice na rzecz Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach nieruchomości o łącznej powierzchni 5495 m^2, położonych w Katowicach przy ul. Wodnej i ul. Górniczej, stanowiących działki: nr 147, nr 148, nr 149/1, nr 149/2, nr 150, nr 151, nr 152, nr 161, nr 162, nr 164, nr 165/2, nr 166, z przeznaczeniem na realizację celu publicznego w rozumieniu art. 6 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, tj. budowę i utrzymanie pomieszczeń dla uczelni publicznych z przeznaczeniem na budowę Domów Studentów i Doktorantów.

W listopadzie 2025 roku na podstawie umowy darowizny z dnia 13 października 2025 r. Uniwersytet Śląski przejął protokolarnie nieruchomości przy ul. Górniczej i ul. Wodnej.

W 2025 roku podjęto działania zmierzające do zbycia obiektu przy ul. Żytniej 10 w Sosnowcu oraz nieruchomości gruntowej położonej w Katowicach Szopienicach przy ul. Wiosny Ludów. Postępowania zostały ogłoszone.

VIII) NOWE PRZESTRZENIE UNIWERSYTETU

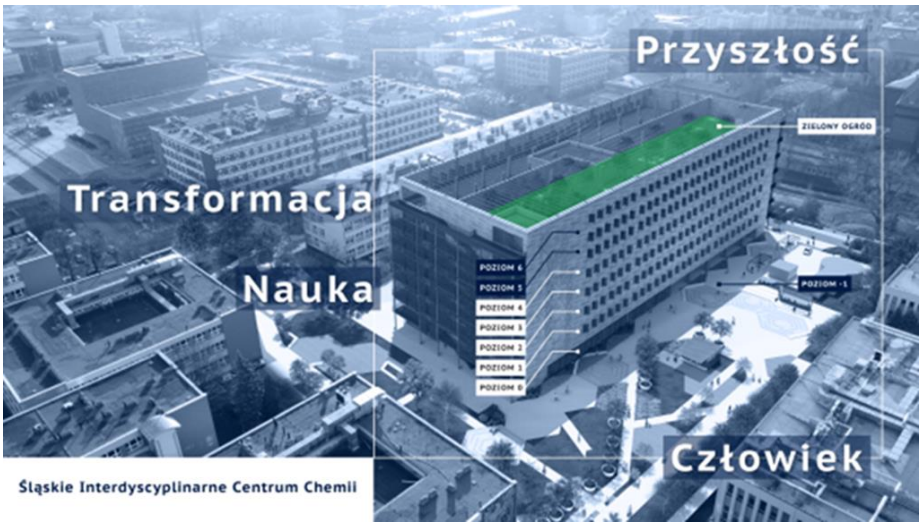
Obecnie Uniwersytet jest w trakcie realizacji trzech kluczowych inwestycji finansowanych z programu regionalnego „Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021–2027" Działanie 10.13 Infrastruktura szkolnictwa wyższego na potrzeby transformacji:

- Śląskie Interdyscyplinarne Centrum Chemii (ŚICCh);
- Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności (CBB);
- SPIN-ART – Centrum Edukacji Artystycznej i Kulturalnej UŚ.

W 2024 roku podpisano umowę na dofinansowanie dwóch spośród ww. projektów dotyczących budowy kluczowej infrastruktury edukacyjnej, tj.: budowa Śląskiego Interdyscyplinarnego Centrum Chemii, budowa Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności. Łączna wartość inwestycji to ponad 528 mln złotych, w tym dofinansowanie UE 374 mln złotych.

W roku 2025 została podpisana umowa na dofinansowanie trzeciej strategicznej inwestycji, tj. SPIN-ART – Centrum Edukacji Artystycznej i Kulturalnej UŚ. Szacunkowy koszt inwestycji to ok 26 mln złotych, kwota dofinansowania wynosi ok 21,8 mln złotych.

Rok 2025 był niezwykle istotnym etapem przedsięwzięcia pt. **budowa Śląskiego Interdyscyplinarnego Centrum Chemii**. 12 maja 2025 roku podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych niezbędnych do realizacji i oddania w użytkowanie obiektu. Wykonawcą robót jest firma NDI Spółka Akcyjna z siedzibą w Sopocie.

W roku 2025 w ramach realizacji robót wykonane zostały konieczne przebudowy sieci uzbrojenia podziemnego terenu, wykonane też zostały prace związane z posadowieniem budynku oraz rozpoczęto wznoszenie konstrukcji obiektu.

Zgodnie z przyjętym harmonogramem zakończenie robót związanych z wznoszeniem konstrukcji budynku planowane było na sierpień 2026. Planowane zakończenie inwestycji to koniec 2027 roku.

Na drugą kluczową inwestycję pt. budowa **Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności** umowa o dofinansowanie została podpisana 2 grudnia 2024 roku. W 2025 roku

odebrano projekty budowlane wraz z uzyskanymi decyzjami na pozwolenie na budowę oraz wielobranżowe projekty techniczne. W listopadzie 2025 roku przekazana została do weryfikacji pozostała część wielobranżowej dokumentacji projektowej dla niniejszego zadania inwestycyjnego. W II kwartale 2026 roku ogłoszono postępowanie przetargowe na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych. Zakończenie robót budowlanych i całości inwestycji zaplanowano na koniec 2029 roku.

W ramach umowy dotyczącej opracowania wielobranżowej dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Budowa Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności" opracowana została **dokumentacja projektowa dotycząca realizacji inwestycji pn. „Budowa wielopoziomowego parkingu w ramach Zielonej Strefy Nauki"**. Garaż usytuowany zostanie pomiędzy Drogową Trasą Średnicową a nowym budynkiem CBB. Pojemność garażu wyniesie 129 miejsc postojowych, w tym 6 dla osób z niepełnosprawnością oraz 3 dla samochodów elektrycznych z możliwością ich rozbudowy.

W roku 2025 na budowę garażu uczelnia otrzymała dotację celową na dofinansowanie realizacji inwestycji z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w kwocie ok. 14,8 mln złotych. Koszt całej inwestycji szacowany jest na ok 20 mln złotych. W listopadzie 2025 roku odebrano wielobranżową dokumentację projektową. Realizacja inwestycji planowana jest w latach 2026–2027.

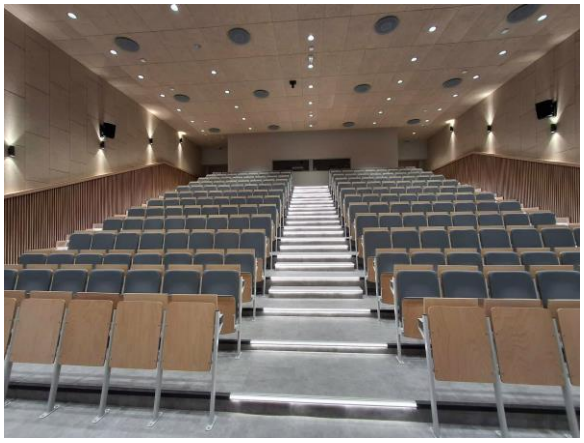

W roku 2025 podpisano umowę na dofinansowanie inwestycji pn. **„Przebudowa budynku auli przy ul. Paderewskiego w Cieszynie (SPIN-ART Centrum Edukacji Artystycznej i Kulturalnej)".** Wielobranżową dokumentację projektową odebrano w październiku 2025 roku. Natomiast w listopadzie 2025 ogłoszono postępowanie przetargowe dotyczące wyłonienia wykonawcy robót budowlanych. Inwestycja zakłada przebudowę i termomodernizację budynku auli przy ul. Paderewskiego w Cieszynie wraz z niezbędnym wyposażeniem całego budynku oraz dostosowaniem auli do wymogów nowoczesnej akustyki. Realizacja przedsięwzięcia planowana jest na lata 2026–2027.

IX) KLUCZOWE INWESTYCJE I REMONTY PRZEKŁADAJĄCE SIĘ NA POPRAWĘ STANU INFRASTRUKTURY

1. **Modernizacja auli na Wydziale Nauk Społecznych** przy ul. Bankowej 11. W ramach działań zostały wymienione okładziny ścienne i sufitowe, aula zyskała nowe posadzki oraz fotele audytoryjne, zmodernizowane zostały instalacje

elektryczne i teletechniczne oraz zainstalowana została nowa instalacja audiowizualna. Uczelnia otrzymała na realizację inwestycji dotację z Miasta Katowice na w wysokości 200 tys. złotych.

2. W roku 2025 rozpoczęto **I etap modernizacji sieci światłowodowej** na terenie Uniwersytetu Śląskiego, która objęła swoim zakresem:
    - Zaprojektowanie i wybudowanie nowej instalacji strukturalnej, budowę punktów elektryczno-logicznych (PEL) wraz z zasilaniem 230 V i transmisją danych oraz budowę rozdzielnic teleinformatycznych z połączeniami światłowodowymi i rozdzielnic elektrycznych TB w budynku Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych w Sosnowcu przy ul. Będzińskiej 39.
    - Budowę sieci szkieletowej opartej na kablach światłowodowych na Osiedlu Akademickim Uniwersytetu Śląskiego Katowice-Ligota obejmującej sieć informatyczną opartą o połączenia światłowodowe wraz z budową tras kablowych wewnątrz budynków.
    - Budowę sieci szkieletowej opartej na kablach światłowodowych w kampusie cieszyńskim obejmującej wykonanie szkieletu sieci informatycznej opartego o połączenia światłowodowe wraz z budową kanału technologicznego, mające za zadanie połączenie istniejących szaf dystrybucyjnych LPD (lokalny punkt dostępowy) z serwerownią (szafą GPD – główny punkt dostępowy) zlokalizowaną w budynku G (administracja kampusu).

3. Pozyskano środki finansowe z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w formie dotacji wysokości 12 359 962 złotych na realizację zadania inwestycyjnego w zakresie dostosowania budynku Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych m.in. do przepisów ochrony przeciw pożarowej. Uczelnia posiadała dokumentację projektową i na koniec roku ogłoszono przetarg na roboty budowlane.

4. W 2025 roku podjęto działania zmierzające do pozyskania środków finansowych z Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Krajowego Planu Odbudowy w celu rozpoczęcia realizacji kolejnych dwóch inwestycji w zakresie renowacji zabytkowej elewacji budynku Wydziału Sztuki i Nauki o Edukacji oraz termomodernizacji budynku Domu Asystenta nr 3 i Domu Studenta nr 5 przy ul. Paderewskiego 32 w Katowicach. Rozstrzygnięcia spodziewano się w 2026 roku.

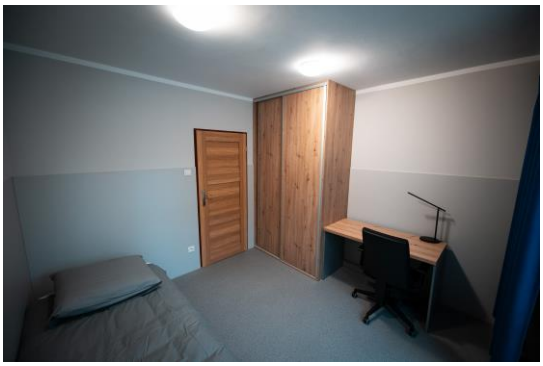
5. W 2025 roku realizowano również bieżące remonty obiektów Uniwersytetu Śląskiego na kampusie katowickim, sosnowieckim i chorzowskim oraz na Osiedlach Akademickich w Katowicach i Sosnowcu. Na kampusie katowickim wyremontowano m.in. system automatyki sterowania centralami wentylacyjnymi w budynku Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej przy ul. Bankowej 11a. Wymieniono również stolarkę okienną na I piętrze w części A budynku Wydziału Humanistycznego przy ul. Uniwersyteckiej 4 oraz rozpoczęto remont dachu w budynku Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego przy ul. Św. Pawła 3. Na kampusie chorzowskim wykonano izolację łącznika budynku nr 1 „H" przy ul. 75 Pułku Piechoty 1 oraz izolację fundamentów budynku nr 2 „L" ul. 75 Pułku Piechoty 1.

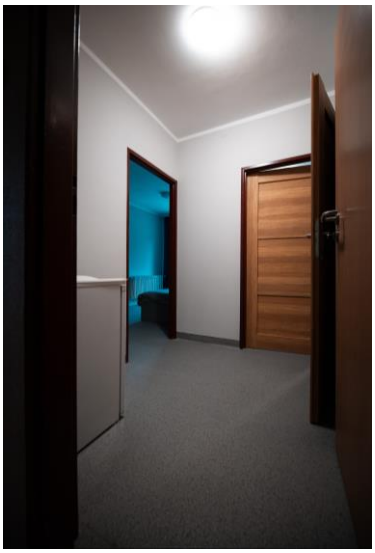
6. Na Osiedlu Akademickim w Katowicach-Ligocie zakończono kompleksowy remont wszystkich pokoi w Domu Studenta nr 1 przy ul. Studenckiej 15. Część z nich została dodatkowo przebudowana na nowoczesne studia z prywatnymi łazienkami.

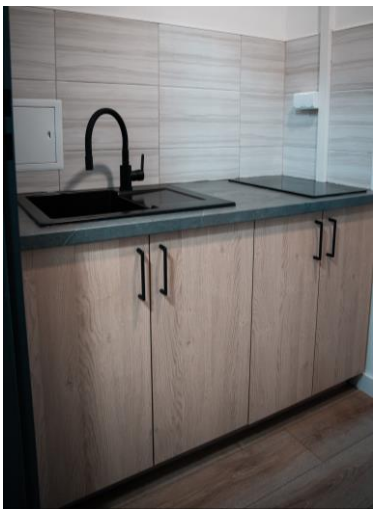

7. W Domu Studenta nr 5 zlokalizowanym na Osiedlu Akademickim w Sosnowcu przeprowadzono kompleksowy remont części pokoi, znacząco podnosząc standard zakwaterowania. W 2026 roku zaplanowano kontynuację prac modernizacyjnych, obejmujących kolejne przestrzenie obiektu.

8. W budynku przy ul. Paderewskiego 32 w Katowicach wydzielono 20 pokoi, przeznaczonych na Dom Studenta nr 5 i poddano je kompleksowemu remontowi.

9. Wyremontowano rozdzielnię SN w budynku technicznym przy ul. Lwowskiej 8 w Sosnowcu.

10. Przeprowadzono kompleksową modernizację Ośrodka Wypoczynkowego w Szczyrku, oddając go ponownie do użytkowania w połowie 2025 roku.

11. Remonty własne: w 2025 roku na wszystkich kampusach uczelni zrealizowano szeroki zakres prac remontowych wykonywanych siłami własnymi. Obejmowały one m.in. malowanie i odświeżanie pomieszczeń, naprawy oraz wymianę posadzek i okładzin podłogowych, a także modernizację instalacji elektrycznych i elementów infrastruktury technicznej oraz wymianę oświetlenia na energooszczędne.

    Istotnym elementem były także bieżące prace konserwacyjne, usuwanie awarii oraz dostosowywanie przestrzeni do potrzeb użytkowników. Uzupełnieniem

działań było sukcesywne doposażanie pomieszczeń w nowe elementy wyposażenia meblowego, podnoszące komfort i funkcjonalność przestrzeni.

Zrealizowane działania przyczyniły się do podniesienia standardu technicznego i estetycznego obiektów dydaktycznych, administracyjnych oraz socjalno-bytowych, przy efektywnym wykorzystaniu zasobów własnych uczelni.

X) KREOWANIE ZIELONEJ I BŁĘKITNEJ PRZESTRZENI NA OBSZARZE UCZELNI ORAZ W JEJ OTOCZENIU

Informacja o działaniach podjętych w 2025 roku przez Uniwersytet Śląski w ramach projektu pn. „Zielona Strefa Nauki"

Rok 2025 był dla Zielonej Strefy Nauki czasem, w którym działania zapoczątkowane w poprzednich latach zaczęły wyraźnie przekładać się na konkretne procesy badawcze, przestrzenne i instytucjonalne. Projekt rozwijał się już nie tylko jako wizja transformacji, lecz jako realny, wielowymiarowy proces kształtujący sposób myślenia o kampusie, mieście i relacji między nauką a środowiskiem. W centrum tych działań pozostawała rzeka Rawa, traktowana jako punkt odniesienia dla myślenia o transformacji regionu oraz przyszłości przestrzeni akademickich w warunkach zmieniającego się klimatu.

Jednym z najważniejszych obszarów aktywności była kontynuacja i rozwój badań naukowych nad Rawą. Uniwersytet Śląski prowadzi obecnie jeden z najbardziej kompleksowych w regionie systemów monitoringu miejskiej rzeki, obejmujący zarówno wody powierzchniowe, jak i podziemne. Dzięki funkcjonującej stacji pomiarowej możliwy jest całodobowy monitoring parametrów fizykochemicznych wody, co pozwala analizować zmienność warunków hydrologicznych oraz wpływ czynników miejskich. W 2025 roku zakres badań został rozszerzony o komponent hydrogeologiczny, tj. instalację piezometrów po obu stronach Rawy, co umożliwia badanie relacji między wodami podziemnymi a rzeką oraz pełniejsze zrozumienie obiegu wody w dolinie rzecznej. Równolegle prowadzone były szczegółowe analizy laboratoryjne jakości wód, obejmujące m.in. identyfikację źródeł zanieczyszczeń oraz ocenę ich zmienności w czasie.

Uzupełnieniem badań przyrodniczych były działania z zakresu nauk społecznych. Badania prowadzone przez zespół Wydziału Nauk Społecznych pokazują, że mimo utrwalonego negatywnego wizerunku Rawy rzeka budzi ciekawość i potrzebę jej „odzyskania", wskazując jednocześnie na konieczność uwzględnienia wymiaru społecznego i kulturowego w procesach rewitalizacji.

Równolegle do działań badawczych intensywnie rozwijany był obszar planowania przestrzennego. Po zakończeniu prac nad Masterplanem kampusu Uniwersytetu Śląskiego na lata 2025–2035 pierwsze miesiące roku poświęcono jego uzgodnieniom oraz prezentacji władzom uczelni i partnerom zewnętrznym. Dokument ten stał się kluczowym narzędziem integrującym rozwój infrastruktury akademickiej z ideą zielono-błękitnej transformacji kampusu.

Istotnym krokiem było formalne przekazanie przez Miasto Katowice nieruchomości przy ul. Górniczej i ul. św. Pawła z przeznaczeniem pod budowę domów studenckich. Działanie

to otwiera nowe możliwości rozwoju funkcji mieszkaniowej kampusu oraz jego integracji z przestrzenią miejską.

W związku z tym konieczne było przeprowadzenie aktualizacji Masterplanu. Prace obejmowały weryfikację wcześniejszych założeń funkcjonalno-przestrzennych oraz integrację realizowanych i planowanych inwestycji (budynku typu dual-use, garażu wielopoziomowego i akademików) z koncepcją spójnego, zrównoważonego kampusu, opartego na rozwiązaniach błękitno-zielonej infrastruktury. Szczególny nacisk położono na zachowanie ciągłości przestrzeni publicznych, powiązań ekologicznych (w tym relacji z doliną Rawy) oraz zapewnienie wysokiej jakości środowiska dla użytkowników kampusu.

Ubiegły rok przyniósł również wyraźne wzmocnienie współpracy instytucjonalnej wokół Rawy. Szczególnie istotnym wydarzeniem było podpisanie porozumienia pomiędzy Katowickimi Inwestycjami S.A. a Wodami Polskimi, które otworzyło drogę do skoordynowanych działań inwestycyjnych na rzece. Jednocześnie Uniwersytet Śląski aktywnie uczestniczył w dialogu z władzami miasta, m.in. poprzez prezentację założeń Masterplanu oraz udział w pracach Komisji Klimatu Rady Miasta Katowice.

Projekt Zielonej Strefy Nauki został włączony do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice (GPR), przyjętego uchwałą Rady Miasta w lipcu 2025 roku. Włączenie projektu ZSN do GPR wzmacnia jego rolę jako platformy łączącej działania środowiskowe, społeczne i przestrzenne, a także potwierdza jego znaczenie w kontekście adaptacji miasta do zmian klimatu. Zielona Strefa Nauki rozwijana jest jako zintegrowany model, w którym regeneracja rzeki Rawy powiązana jest z przekształceniem kampusu Uniwersytetu Śląskiego w przestrzeń opartą na rozwiązaniach błękitno-zielonej infrastruktury oraz podejściu *living lab*.

Ważnym obszarem były działania dotyczące opracowania założeń adaptacji kampusu do zmian klimatu realizowane w ramach projektu LIFE ARCHICLIMA. Przeprowadzono pogłębioną analizę podatności na zagrożenia klimatyczne oraz zdolności adaptacyjnej przestrzeni. Badania objęły m.in. identyfikację zjawisk takich jak miejska wyspa ciepła, ryzyko suszy i podtopień oraz analizę warunków hydrologicznych i termicznych. Na tej podstawie opracowano zestaw rekomendacji dla rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, obejmujących m.in. zwiększenie retencji wód opadowych, rozszczelnienie powierzchni, wprowadzenie zieleni wysokiej oraz rozwiązania oparte na naturze (Nature-based Solutions), poprawiające mikroklimat i komfort użytkowania przestrzeni.

Istotnym elementem działań w przestrzeni kampusu było również odnowienie nośników informacyjnych w Alei Drzew oraz jej uzupełnienie o nowe elementy przyrodnicze. W ramach prac zaktualizowano pylony i tabliczki edukacyjne, porządkując i wzmacniając funkcję alei jako przestrzeni dydaktycznej i popularyzującej wiedzę o ekosystemach miejskich. Jednocześnie aleja została wzbogacona o martwe drewno pochodzące z drzew usuniętych w związku z realizacją inwestycji na terenie kampusu. Wprowadzenie tzw. martwych kłód stanowi działanie zgodne z podejściem opartym na ochronie bioróżnorodności, tworzy mikrohabitaty dla owadów, grzybów i drobnych organizmów, wspiera naturalne procesy rozkładu materii oraz zwiększa różnorodność biologiczną w przestrzeni silnie zurbanizowanej. Działanie to wpisuje się w szerszą logikę Zielonej Strefy Nauki, w której kampus traktowany jest jako żywe laboratorium, tj. miejsce, gdzie rozwiązania środowiskowe są nie tylko projektowane, ale również wdrażane

i udostępniane społeczności akademickiej oraz mieszkańcom w formie bezpośredniego doświadczenia.

Istotnym elementem projektu pozostawały także działania społeczne i edukacyjne. Druga edycja Święta Rawy ponownie zgromadziła mieszkańców, naukowców, samorządowców i artystów, obejmując swoim zasięgiem cały bieg rzeki, od Świętochłowic po Mysłowice. Podobną rolę odegrały działania terenowe i edukacyjne, takie jak wyprawa „RAWAwędrowcy", warsztaty dla młodzieży czy udział w inicjatywach ekologicznych, w tym Marszu Śląskiej Przyrody.

Równolegle rozwijano działania komunikacyjne i popularyzatorskie. W mediach ogólnopolskich i branżowych coraz częściej pojawiały się publikacje poświęcone Rawie i działaniom Uniwersytetu Śląskiego, co przyczynia się do zmiany narracji, od postrzegania rzeki wyłącznie jako problemu środowiskowego, do widzenia w niej potencjału transformacyjnego. W tym kontekście istotną rolę odegrały zarówno wystąpienia ekspertów, jak i publikacje naukowe oraz popularnonaukowe.

Zwieńczeniem wieloletnich badań i innych działań naukowców UŚ była publikacja interdyscyplinarnej monografii „Rawa – rzeka, która łączy", która w sposób całościowy przedstawia rzekę jako zjawisko przyrodnicze, społeczne i kulturowe. Publikacja ta stanowi ważny punkt odniesienia dla dalszych prac badawczych i projektowych oraz wzmacnia pozycję Uniwersytetu Śląskiego jako ośrodka eksperckiego w zakresie badań nad rzekami miejskimi.

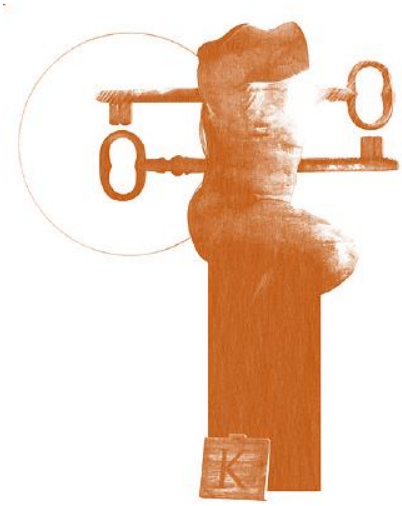
Zielona Strefa Nauki była również prezentowana na arenie krajowej i międzynarodowej, m.in. podczas Europejskiego Kongresu Gospodarczego, Kongresu Nowej Mobilności oraz Expo 2025 w Osace. Udział w tych wydarzeniach pozwolił pokazać doświadczenia Katowic i Uniwersytetu Śląskiego jako przykład podejścia łączącego naukę, przestrzeń i społeczeństwo w procesie transformacji regionów postindustrialnych.

Rok 2025 pokazał wyraźnie, że Zielona Strefa Nauki weszła w etap, w którym działania koncepcyjne i badawcze zaczynają przekładać się na konkretne decyzje przestrzenne, inwestycyjne i instytucjonalne. Rozwój systemu badań Rawy, aktualizacja Masterplanu, włączenie projektu do dokumentów strategicznych miasta oraz uruchamianie kolejnych procesów inwestycyjnych tworzą spójny kierunek transformacji kampusu i jego otoczenia.

W tym ujęciu Rawa staje się nie tylko przedmiotem badań, ale rzeczywistą osią integrującą działania naukowe, przestrzenne i społeczne. Projekt Zielonej Strefy Nauki rozwija się jako modelowe podejście do przekształcania przestrzeni postindustrialnych, oparte na wiedzy, współpracy instytucjonalnej i odpowiedzi na wyzwania klimatyczne.

Najważniejsze działania w zakresie budowania wpływu społecznego, wzmocnienia widzialności, podtrzymywania tradycji akademickich oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Obszar: TRZECIA MISJA UNIWERSYTETU

I) UŚ W CZOŁÓWCE POD WZGLĘDEM PATENTÓW

Nasza uczelnia od wielu lat znajduje się w czołówce uczelni w Polsce pod względem liczby zgłoszeń patentowych oraz udzielanych praw własności przemysłowej – głównie patentów na wynalazki. Naukowcy związani z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach są twórcami i współtwórcami ponad 750 przedmiotów własności przemysłowej: wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych i znaków towarowych. W ścisłej współpracy z Biurem Rzeczników Patentowych Uniwersytetu Śląskiego każdego roku zgłaszają do ochrony w kraju i za granicą wiele nowatorskich rozwiązań technicznych oraz z zakresu wzornictwa przemysłowego (design), co przyczynia się do budowania wizerunku Uniwersytetu jako uczelni innowacyjnej.

Raporty Urzędu Patentowego RP (UPRP) znajdują się na stronie UPRP. Z kolei na stronie głównej Uniwersytetu można znaleźć artykuły poświęcone patentom Uniwersytetu Śląskiego.

W roku 2025 Uniwersytet Śląski dokonał 25 zgłoszeń przedmiotów własności przemysłowej, w tym:

- 24 zgłoszenia wynalazków do UPRP,
- 1 zgłoszenie wzoru przemysłowego do EUIPO.

W roku 2025 na rzecz Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach udzielono 42 prawa własności przemysłowej, w tym:

- 39 patentów na wynalazki udzielone przez UPRP,
- 1 prawo ochronne na znak towarowy udzielone przez Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO),
- 1 prawo ochronne na wzór użytkowy, udzielone przez UPRP,
- 1 prawo z rejestracji wzoru przemysłowego, udzielone przez EUIPO.

II) DZIAŁANIA REALIZOWANE W KONSORCJUM AKADEMICKIM – KATOWICE MIASTO NAUKI

Forum Przyszłości Miasta Nauki

Forum Przyszłości Miasta Nauki, które odbyło się 9 maja 2025 roku, stanowiło uroczyste zwieńczenie roku obchodów Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024. Spotkanie było okazją do podsumowania zrealizowanych inicjatyw oraz wypracowania trwałych efektów, które będą rozwijane w regionie. Wydarzenie zgromadziło szerokie grono odbiorców: obok przedstawicieli organizatorów EMNK, kadry zarządzającej uczelniami oraz środowiska akademickiego, w spotkaniu wzięli udział wszyscy ci, którzy czuli się mieszkańcami Miasta Nauki. Otwarty charakter wydarzenia pozwolił na włączenie w dyskusję każdego, kto identyfikuje się ze śląskim ośrodkiem naukowym.

Kluczowe punkty programu:

- podczas konferencji prasowej zaprezentowano najważniejsze dane z roku obchodów, podpisano porozumienie w sprawie Programu Naukowego dla Śląska oraz przedstawiono stan zaawansowania prac nad Zieloną Strefą Nauki. Zaprezentowano również publikacje podsumowujące rok 2024 oraz Rocznik Śląskiej Nauki.
- po oficjalnym powitaniu wręczono nagrody za najlepsze prace dyplomowe powstałe w EMNK 2024. W sesji „Legendy miejskie" szczegółowo omówiono program 50 Tygodni Miasta Nauki, Śląski Szlak Naukowy oraz projekty z zakresu Citizen Science.
- w panelu „5 ważnych pytań o Miasto Nauki" poruszono kwestie dalszej współpracy w ramach Konsorcjum Akademickiego, perspektyw dla młodzieży w regionie oraz zasadności inwestowania środków zewnętrznych w dialog społeczny oparty na nauce.

Głównym punktem programu były moderowane sesje fokusowe, podczas których uczestnicy wypracowali konkretne rekomendacje dla przyszłości Miasta Nauki. Dyskusje toczyły się w pięciu grupach tematycznych: współpracy międzyuczelnianej (prowadzonej

w języku angielskim), badań naukowych, troski o środowisko naturalne, głosu młodych w regionie oraz nauki jako narzędzia dialogu społecznego. Wypracowane wnioski posłużą jako fundament pod dalsze działania rozwojowe regionu.

Dopełnieniem intensywnych obrad było wydarzenie towarzyszące – rozpoczęcie II edycji Festiwalu „Chcemy Rzeki – Święto Rawy" w Kinoteatrze Rialto, które połączyło naukowe podsumowania z lokalnym świętem ekologii i kultury.

Publikacja podsumowująca rok obchodów Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024

Rok obchodów Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024 został podsumowany w formie publikacji dostępnej na platformie ISSUU w polskiej i angielskiej wersji językowej. W liczącej ponad 180 stron, bogato ilustrowanej publikacji znajdują się m.in.: liczne fotografie z wydarzeń, zestawienia statystyczne i infografiki, analiza realizacji założeń i celów EMNK 2024, opis struktury organizacyjnej, przegląd najważniejszych wydarzeń roku, refleksje ekspertów dotyczące roli nauki w transformacji regionu, wizje przyszłości i konkretne postulaty wynikające z deklaracji programowej na kolejne lata oraz podsumowanie efektów – liczbowych i społecznych (m.in. blisko 600 tys. uczestników wydarzeń i setki projektów edukacyjnych) (więcej informacji).

Rocznik Śląskiej Nauki 2024

Publikacja *Rocznik Śląskiej Nauki 2024* powstała jako kontynuacja *50 wybitnych osiągnięć śląskiej nauki* i stanowić będzie stałą pozycję wydawniczą uczelni Konsorcjum, które corocznie będą w podobny sposób podsumowywać przedsięwzięcia swoich pracowniczek i pracowników. Działanie to ma na celu promocję dorobku naukowego śląskich uczelni i podkreślenie roli regionu w krajowym i europejskim systemie nauki.

Publikacja prezentuje osiągnięcia naukowe oraz innowacyjne projekty realizowane przez naukowczynie i naukowców uczelni zrzeszonych w Konsorcjum Akademickim – Katowice Miasto Nauki w 2024 roku. Rocznik ukazuje szerokie spektrum działań badawczych i wdrożeniowych prowadzonych w regionie, z naciskiem na interdyscyplinarność, zrównoważony rozwój, nowoczesne technologie oraz społeczny wpływ nauki.

Z publikacją można zapoznać się w wersji online za pośrednictwem platformy ISSUU.

Publikacja „Śląski Szlak Naukowy"

W 2025 roku we współpracy Konsorcjum Akademickiego – Katowice Miasto Nauki z Fundacją Nauka. To Lubię powstał wyjątkowy przewodnik turystyki naukowej *Sieciowe Centrum Nauki. Śląski Szlak Naukowy*. Ta pozycja wydawnicza łączy promocję miejsc związanych z nauką z konceptem Sieciowego Centrum Nauki. Zachęcamy do zapoznania się z publikacją na platformie ISSUU.

Publikacja dla nauczycieli

Publikacja *Nauka inspiruje!* to zbiór materiałów pomocniczych dla nauczycieli związanych z tematyką 50 Tygodni w Mieście Nauki Katowice 2024. Zachęcamy do zapoznania się z publikacją na platformie ISSUU.

Publikacje Miasta Nauki

Na platformie ISSUU znajdą Państwo wszystkie publikacje dotyczące obchodów Europejskiego Miasta Nauki oraz jego efektów trwałych.

Program mobilności regionalnej „Śląski Most"

W 2025 roku prowadzone były intensywne prace nad wypracowaniem odpowiedniej formuły programu mobilności regionalnej dla studentek i studentów pn. „Śląski Most". Porozumienie w sprawie współpracy w ramach Programu podpisano 26 lutego 2026 roku w Willi Goldsteinów w Katowicach. Śląski Most umożliwi osobom studiującym realizację części kształcenia w uczelniach partnerskich, a tym samym zwiększenie mobilności akademickiej w regionie (więcej informacji).

Invent The Future. Katowice – Miasto Nauki Przyszłości

Konkurs „Invent the Future. Katowice – Miasto Nauki Przyszłości" stanowi kontynuację idei Miasta Nauki. Inicjatywa, realizowana przez Miasto Katowice oraz uczelnie Konsorcjum Akademickiego Katowice – Miasto Nauki z Uniwersytetem Śląskim w roli lidera, miała na celu zaangażowanie młodego pokolenia w projektowanie rozwiązań odpowiadających na współczesne wyzwania miejskie.

Głównym celem konkursu było zaangażowanie osób studiujących w tworzenie innowacyjnych rozwiązań odpowiadających na realne wyzwania współczesnych miast.

Konkurs miał formułę hackathonu, w którym interdyscyplinarne zespoły w ciągu 24 godzin opracowywały koncepcje wpisujące się w hasło przewodnie „Smart, Healthy & Human City". Uczestnicy pracowali pod okiem mentorów – naukowców i ekspertów – oraz przy wsparciu doktorantów, co sprzyjało zarówno rozwojowi kompetencji, jak i integracji środowiska akademickiego.

Efektem prac uczestników były liczne, innowacyjne projekty społeczne, obejmujące m.in. rozwiązania z zakresu zdrowia psychicznego, integracji międzypokoleniowej, transportu miejskiego czy ochrony zdrowia.

Finał konkursu, połączony z prezentacjami projektów przed jury oraz udziałem publiczności, odbył się podczas Śląskiego Festiwalu Nauki Katowice.

Zwieńczeniem przedsięwzięcia było przygotowanie publikacji dokumentującej wypracowane pomysły, która stanowi trwały efekt projektu i punkt wyjścia do dalszych działań rozwojowych.

Ponadto Kapituła ogólnopolskiego plebiscytu Genius Universitatis 2026 przyznała 3. miejsce konkursowi „Invent the Future. Katowice – Miasto Nauki przyszłości" w kategorii branded content, nagradzającej najbardziej kreatywne kampanie

marketingowe szkół wyższych. W tegorocznej edycji zgłoszono ponad 130 projektów z 38 uczelni.

Wspólne starania o rozwijanie branży kosmicznej w regionie

W związku ze staraniami Miasta Katowice o ustanowienie polskiej siedziby European Space Agency w naszym regionie w Konsorcjum Akademickim – Katowice Miasto Nauki dokonano analizy potencjału naukowego oraz projektów realizowanych na rzecz branży kosmicznej. Równolegle uruchomiono prace nad projektem stanowiącym trwały efekt Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024 – utworzenie centrum na rzecz rozwoju branży kosmicznej na terenie KWK Wujek.

Wstępna koncepcja Centrum Osadnictwa Kosmicznego w KWK Wujek (pierwotna nazwa) powstała w 2024 w ramach obchodów Europejskiego Miasta Nauki 2024. Koncepcja ta została opracowana we współpracy z Fundacją Nauka. To Lubię i opisana w raporcie pt. „7 sióstr", realizowanym na zlecenie Uniwersytetu Śląskiego. W raporcie określającym potencjał i kierunki wspólnego prowadzenia Sieciowego Centrum Nauki autorzy przedstawili pomysł utworzenia infrastruktury badawczo-rozwojowej na terenach pokopalnianych. Pomysł ten został entuzjastycznie przyjęty i jest obecnie negocjowany na poziomie rządowym.

III) WPŁYW SPOŁECZNY BADAŃ FINANSOWANYCH Z PROGRAMU INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI BADAWCZEJ

Badania prowadzone w ramach Inicjatywy Doskonałości Badawczej niejednokrotnie mają charakter aplikacyjny, realnie wpływają na codzienne życie człowieka i determinują korzystne zmiany w społeczeństwie. Wnioski wyciągane podczas badań znajdują zastosowanie poza murami uczelni: przyczyniają się do poprawy jakości życia, zmniejszenia negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko naturalne, a także oddziałują na poprawę kondycji psychofizycznej ludzi.

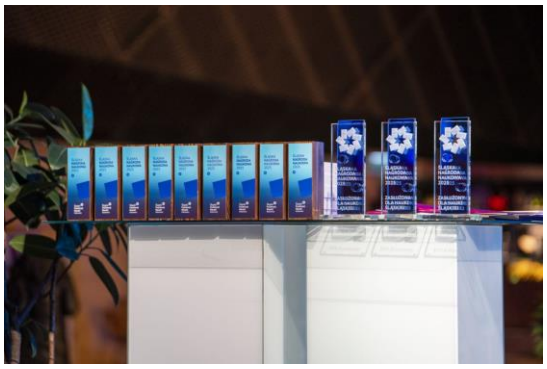
Dr Magdalena Noszczyńska z Wydziału Nauk Przyrodniczych realizowała w swoim projekcie dotyczącym sojuszu roślin i bakterii w oczyszczaniu ścieków. Projekt dotyczy wykorzystania naturalnej współpracy roślin i bakterii do oczyszczania środowiska z toksycznych związków, w szczególności bisfenoli obecnych w wodzie (więcej informacji).

Dr Małgorzata Myl-Chojnacka z Wydziału Prawa i Administracji realizowała projekt poświęcony sytuacji osób g/Głuchych w Polsce i w Wielkiej Brytanii. Badania identyfikują konkretne bariery prawne i społeczne oraz formułują rekomendacje zmian w zakresie dostępności i regulacji dotyczących języka migowego (więcej informacji).

Prof. dr hab. Armand Cholewka reprezentujący Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych zajmował się analizą wpływu kąta obserwacji na precyzję pomiarów termowizyjnych w diagnostyce medycznej – kontroli jakości detektora podczerwieni (więcej informacji).

IV) OBECNOŚĆ NAUKOWCZYŃ I NAUKOWCÓW NA ŚLĄSKIM FESTIWALU NAUKI KATOWICE

Śląska Nagroda Naukowa 2025

7 grudnia w ramach Śląskiego Festiwalu Nauki Katowice odbyła się kolejna edycja gali wręczenia Śląskiej Nagrody Naukowej 2025 – wyróżnienie przyznawane osobom, które w szczególny sposób przyczyniają się do rozwoju nauki oraz promują śląskie środowisko naukowe i artystyczne na arenie krajowej i międzynarodowej.

Nagroda przyznawana jest przez uczelnie współorganizujące Festiwal, a wyboru laureatów dokonuje Kapituła, w której Uniwersytet Śląski reprezentuje dr hab. Agnieszka Turska-Kawa, prof. UŚ, prorektor ds. nauki. Jej pracami w 2025 roku kierował p.o. rektora Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie prof. dr hab. dr h.c. Bogusław Przywora. Wyróżniono łącznie 14 laureatów reprezentujących siedem śląskich uczelni publicznych oraz osoby uhonorowane nagrodami specjalnymi.

Wśród nominowanych z Uniwersytetu Śląskiego znaleźli się:

- prof. dr hab. Maciej Bernasiewicz,
- dr hab. Agata Daszkowska-Golec, prof. UŚ,
- prof. dr hab. Tomasz Goryczka,
- dr hab. Mariola Paruzel-Czachura,
- dr hab. Mauro Arturo Rivera León, prof. UŚ
- oraz mgr Mohit Phulara w kategorii Doktoranci.

Laureatką z Uniwersytetu Śląskiego została prodziekan ds. promocji nauki i umiędzynarodowienia na Wydziale Nauk Przyrodniczych – dr hab. Agata Daszkowska-Golec, prof. UŚ – absolwentka programu Fulbrighta, koordynatorka i liderka wielu projektów naukowych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki oraz ze środków UE, m.in. w ramach programu Horizon 2020.

Śląska Nagroda Naukowa stanowi wyraz uznania dla osiągnięć naukowych i artystycznych oraz podkreśla znaczenie współpracy śląskich uczelni w budowaniu silnego środowiska akademickiego.

Silesian Hall Of Fame – scena wybitnych naukowców śląskich uczelni

W 2025 roku – już po raz trzeci – w programie Śląskiego Festiwalu Nauki Katowice znalazła się scena Silesian Hall of Fame. Do grona prelegentów zapraszano przedstawicielki i przedstawicieli naszej społeczności, których dorobek badawczy jest nieprzeciętny, a tematyka badawcza blisko związana z problemami regionu.

Wśród gości sceny Hall of Fame znaleźli się naukowcy i naukowczynie z Uniwersytetu Śląskiego:

- **prof. dr hab. Jacek Jania** – rozmowa pt. „Po co nam zainteresowanie Arktyką?";
- **dr hab. Robert Pyka, prof. UŚ** – rozmowa pt. „Metropolia na talerzu. Przepis na miejską odporność w erze polikryzysu";
- **prof. dr hab. Ryszard Kaczmarek** – rozmowa pt. „Ślązacy w Wehrmachcie. Między mitem a prawdą historyczną";
- **dr hab. Lucyna Sadzikowska, prof. UŚ** – rozmowa pt. „Historia pewnej choroby w Szopienicach. O badaniach terenowych humanistki – rozmowa o dr Jolancie Wadowskiej-Król";
- **prof. dr hab. Barbara Mikołajczyk** – rozmowa pt. „Oblicza dyskryminacji – izmy i fobie z perspektywy prawa międzynarodowego";
- **dr hab. Agnieszka Turska-Kawa, prof. UŚ** – rozmowa pt. „Polityka naukowa – stabilność, wizja, odwaga";
- **dr hab. Andrzej Swinarew, prof. UŚ** – rozmowa pt. „Granice życia: ECMO i innowacyjne technologie, które zmieniają współczesną medycynę";
- **dr hab. Ania Malinowska, prof. UŚ** – rozmowa pt. „Technokultura i jej afekty";
- **prof. dr hab. Jan Kisiel** – rozmowa pt. „Fizyka neutrin – własności neutrin, źródła neutrin, jak je rejestrujemy, zjawisko oscylacji neutrin, eksperymenty neutrinowe, w tym T2K i Hyper-Kamiokande, w których uczestniczymy";
- **dr hab. Wojciech Śmieja, prof. UŚ** – rozmowa pt. „Od męskiej historii do historii męskości. Wokół *Po męstwie* Wojciecha Śmiei";
- **dr hab. Seweryn Kowalski, prof. UŚ** – rozmowa pt. „Fizyka kwantowa jako przestrzeń dialogu między nauką, filozofią i popularyzacją";
- **dr hab. Mariola Paruzel-Czachura, prof. UŚ** – rozmowa pt. „Psychologia moralności".

V) POPULARYZACJA NAUKI W TERENIE

W 2025 roku odbywały się wyjazdy naukowców i naukowczyń w ramach inicjatywy ŚFN on Tour. Jest to mobilny projekt popularnonaukowy realizowany w formie wyjazdowych wydarzeń edukacyjnych – warsztatów, wykładów i pokazów – organizowanych w różnych miastach i podczas lokalnych festiwali. Szczególną odsłoną programu jest wydarzenie Seeds of Science, skierowane głównie do uczniów szkół średnich, łączące elementy wykładów akademickich z promocją nauki i studiów. Inicjatywa ŚFN on Tour umożliwia bezpośredni kontakt środowiska naukowego z odbiorcami i wspiera popularyzację wiedzy w regionie.

Wyjątkową odsłoną ŚFN on Tour był **„Dom Nauki"**, w ramach którego odbyły się wyjazdy edukacyjne skierowane do instytucji prowadzących działalność opiekuńczo-wychowawczą w naszym regionie. Program powstał z myślą o wspieraniu podopiecznych ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez ułatwienie im dostępu do wiedzy, nowoczesnych narzędzi edukacyjnych oraz inspirujących doświadczeń. Warsztaty

i różnorodne aktywności przygotowane przez naukowców oraz edukatorów miały charakter interaktywny, dzięki czemu uczestnicy uczą się poprzez działanie, eksperymentowanie i zabawę.

ŚFN on Tour – „Dom Nauki" dotarł do licznych placówek, takich jak:

- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów" w Katowicach;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza DOM nr 10 w Katowicach;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza DOM nr 9 w Katowicach;
- świetlica środowiskowa KRAINA Przyjaźni Stowarzyszenie Dar Serca w Dąbrowie Górniczej;
- placówka w formie pracy podwórkowej w Chorzowie;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza DOM nr 11 w Katowicach;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza DOM nr 12 w Katowicach;
- Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Gorzyczkach.

W spotkaniach wzięło udział blisko 80 podopiecznych, korzystając m.in. z warsztatów zorganizowanych przez członków Studenckiego Koła Naukowego „MediujeMy" oraz Koła Naukowego Zoologów „Faunatycy" z Uniwersytetu Śląskiego.

VI) WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM

Prace badawcze realizowane na zlecenie

W 2025 roku naukowczynie i naukowcy Uniwersytetu Śląskiego realizowali zlecone badania naukowe na **łączną wartość 3 338 247,11 złotych**. Wśród prac badawczych podjętych w roku 2025 (z wyłączeniem kontynuowanych z lat poprzednich) znalazły się:

1. Wykonanie koncepcji odtworzenia i renowacji istniejących zbiorników wodnych, remontu urządzeń spustowych, sposobu gospodarowania wodami dla zbiorników Mieszko w Zabytkowym Parku w Parzymiechach oraz dla zbiornika przeciwpożarowego w Natolinie
    - Kierownik: **prof. dr hab. Andrzej Woźnica, prof. UŚ** (Śląskie Centrum Wody Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach)
    - Kontrahent: gmina Lipie
2. Conducting research and writing articles on the connections between morality and aesthetics
    - Kierownik: **dr hab. Mariola Paruzel-Czachura, prof. UŚ**
    - Kontrahent: University of Pennsylvania
3. Wykonanie dokumentacji środowiskowej dla obszarów cennych przyrodniczo na terenie Parku Śląskiego w Chorzowie w celu objęcia ich działaniami na rzecz zachowania bioróżnorodności i rewitalizacji

- Kierownik: **prof. dr hab. Andrzej Woźnica**
- Kontrahent: Park Śląski im. Gen. Jerzego Ziętka S.A. w Chorzowie

4. Inwentaryzacja przyrodnicza terenu nieużytków przemysłowych po działalności dawnej KWK Ignacy w Rybniku
    - Kierownik: **dr hab. Edyta Sierka, prof. UŚ**
    - Kontrahent: Zabytkowa Kopalnia Ignacy w Rybniku
5. Świadczenie usługi w zakresie kompleksowej analizy wybranych metod zwalczania inwazyjnych gatunków barszczy kaukaskich i rdestowców – działań przygotowawczych
    - Kierownik: **prof. dr hab. Barbara Tokarska-Guzik**
    - Kontrahent: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
6. Charakteryzacja nanocząstek w zawiesinach za pomocą mikroskopii elektronowej
    - Kierownik: **dr Adam Guzik**
    - Kontrahent: Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera Polskiej Akademii Nauk
7. Wykonanie analiz całkowitego węgla organicznego i siarki całkowitej dla 31 próbek osadów miękkich z rdzenia KC-53, Morze Rossa, Antarktyda, w ramach projektu NCN 2024/53/B/ST10/01792 „Rekonstrukcja fauny i warunków środowiskowych w antarktycznych refugiach glacjalnych zachodniej części Morza Rossa w okresie maksimum ostatniego zlodowacenia”
    - Kierownik: **prof. dr hab. Leszek Marynowski**
    - Kontrahent: Instytut Paleobiologii Polskiej Akademii Nauk
8. Wykonywanie usług eksperckich z zakresu toksykologii
    - Kierownik: **prof. dr hab. Danuta Wojcieszyńska**
    - Kontrahent: Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
9. Ekspertyzy pismoznawcze trzech sygnatur
    - Kierownik: **dr hab. Marek Leśniak, prof. UŚ**
    - Kontrahent: Narodowy Instytut Dziedzictwa
10. Analyses of the composition of carbon fractions of 216 samples
    - Kierownik: **dr hab. Ivana Stanimirova-Daszykowska, prof. UŚ**
    - Kontrahent: EnvironQuest (oddział w Nigerii)

Członkostwo w obserwatoriach

W minionym roku Uniwersytet Śląski prowadził działalność w ramach dwóch obserwatoriów.

Pierwszym z nich jest **Obserwatorium Procesów Miejskich i Metropolitalnych**. W 2025 roku zespół Obserwatorium kontynuował badania nad współrządzeniem metropolitalnym oraz praktykami służącymi zrównoważonemu rozwojowi miejskiemu, rozwijał współpracę międzynarodową i ekspercką, a także angażował się w działania popularyzujące naukę oraz budujące trwałe partnerstwa z ośrodkami akademickimi i instytucjami publicznymi w Europie i poza nią. Szczególne znaczenie miały finalizacja prac w międzynarodowym projekcie MECOG-CE oraz upowszechnienie jego rezultatów.

Najważniejsze osiągnięcia objęły działania w następujących obszarach:

A. Realizacja międzynarodowego projektu MECOG-CE w ramach programu Interreg Europa Środkowa 2021–2027 i upowszechnianie wyników projektu

W 2025 roku zespół Obserwatorium UŚ w składzie: dr hab. Robert Pyka, prof. UŚ – kierownik, dr hab. Krzysztof Bierwiaczonek, prof. UŚ, dr hab. Małgorzata Suchacka, prof. UŚ oraz dr Zuzanna Neuve-Église kontynuował prace badawczo-eksperckie w międzynarodowym projekcie MECOG-CE – Strengthening Metropolitan Cooperation and Governance in Central Europe. Uniwersytet Śląski, wspólnie z Uniwersytetem Karola w Pradze, pełnił w projekcie rolę lidera zadania pierwszego „Analiza wymiaru metropolitalnego" (WP1), którego celem było określenie sytuacji wyjściowej obszarów metropolitalnych Europy Środkowej. W toku realizacji projektu badacze UŚ dokonali analizy i interpretacji procesów współrządzenia w wybranych obszarach metropolitalnych Europy Środkowej oraz zidentyfikowali 76 dobrych praktyk współpracy metropolitalnej. Wyniki tych prac stały się jednym z fundamentów rekomendacji wypracowanych w projekcie. W 2025 roku, dzięki analizom i wsparciu badaczy UŚ, sześć środkowoeuropejskich obszarów metropolitalnych – Berlin-Brandenburg, Brno, Ostrawa, Stuttgart, Turyn i Warszawa – wdrożyło pięć działań pilotażowych, a następnie opracowało pięć nowych rozwiązań dotyczących m.in. planowania przestrzennego i strategicznego, lokalnych sieci żywnościowych, metropolitalnego prototypowania oraz zintegrowanego transportu. Zespół UŚ współtworzył również strategię oraz plany działania wspierające decydentów w skuteczniejszym zarządzaniu metropoliami i podnoszeniu jakości życia mieszkańców.

Istotnym elementem działań projektowych był udział zespołu UŚ w międzynarodowych spotkaniach konsorcjum w Berlinie i Turynie.

Do najważniejszych rezultatów projektu należą opracowania i materiały upowszechniające wyniki badań oraz rekomendacje dla polityk metropolitalnych, w tym:

- Executive summary: Best practices and metropolitan governance structures
- Executive summary: Best practices outside MECOG-CE partners' regions
- Interaktywne StoryMaps
- Common Metropolitan Vision
- MECOG-CE Pilot Actions And New Solutions Brochure
- Strategy for strengthening metropolitan cooperation and governance in Central Europe

B. Nowe inicjatywy grantowe i projektowe

W 2025 roku działalność Obserwatorium wzbogaciła się o nowe inicjatywy grantowe i projektowe o charakterze międzynarodowym i regionalnym. Wśród nich znalazły się:

1. realizacja przez dr. hab. Roberta Pykę, prof. UŚ stażu badawczego i działań naukowych w Kanadzie w ramach projektu poświęconego innowacjom społecznym i alternatywnym modelom miejskim w perspektywie metropolitalnego *governance*;

2. rozwijanie przez dr. hab. Roberta Pykę, prof. UŚ współpracy naukowej z partnerami francuskimi: staż badawczy we Francji (Lyon – Saint-Étienne – Marsylia), współfinansowany przez Ambasadę Francji oraz Uniwersytet Śląski w ramach programu IDB;

3. zaangażowanie członków Obserwatorium w inicjatywy regionalne wzmacniające potencjał badawczy województwa śląskiego, m.in. przygotowanie wniosku w pilotażowym konkursie Śląskie.Lab;

4. nawiązanie współpracy przez dr. hab. Roberta Pykę, prof. UŚ z dr. Michałem Grzegorzewskim z National Taipei University oraz przygotowanie wspólnego wniosku grantowego pt. „Creativity as Urban Resilience: Comparative Pathways in Katowice and Taipei”.

C. Rozwój sieci współpracy oraz działania eksperckie i popularyzujące naukę

W 2025 roku członkowie Obserwatorium rozwijali szeroką sieć współpracy międzynarodowej i międzyinstytucjonalnej. Wśród najważniejszych działań znalazły się:

1. uczestnictwo dr. hab. Roberta Pyki, prof. UŚ w pracach Międzynarodowego Towarzystwa Socjologów Języka Francuskiego (AISLF), w tym udział w posiedzeniach władz organizacji oraz konferencji na Universidade Federal do Rio de Janeiro (UFRJ) w Brazylii, gdzie wygłosił referat poświęcony metropolii instytucjonalnej jako formie regulacji życia miejskiego. Działania te przyczyniły się także do nawiązania współpracy z partnerami naukowymi z UFRJ;

2. kontynuacja współpracy z ośrodkami francuskimi w ramach sojuszu Transform4Europe. W 2025 roku Obserwatorium współorganizowało dwa seminaria naukowe na Uniwersytecie Śląskim: „Industrial heritage and traces of industry in urban space” (6–7 maja 2025) oraz „Rzeki miejskie jako genius loci miast akademickich: doświadczenia, wyzwania i perspektywy na przyszłość. Studium porównawcze” (17–18 listopada 2025). Efektem tej współpracy stał się m.in. wspólny projekt dotyczący cyfryzacji starych map Rawy i wzbogacania ich o geoinformacje, realizowany z udziałem studentów z Saint-Étienne.

3. udział przedstawicieli Obserwatorium oraz współpracujących z nimi przedstawicieli La Rotonde w Saint-Étienne w dziewiątej edycji Śląskiego Festiwalu Nauki;

4. wystąpienie dr Zuzanny Neuve-Église z referatami podczas wydarzeń organizowanych przez sieć naukową socjologii miasta (RN 37) Europejskiego Towarzystwa Socjologicznego: II Szkoły Letniej dla Młodych Badaczy Miasta w Figueirze da Foz oraz konferencji VI Mid-term Conference „Decentered Cities.

Overlooked Urban Narratives and Shifting Centralities" na Uniwersytecie w Coimbrze w Portugalii;

5. udział zespołu Obserwatorium (dr hab. Robert Pyka, prof. UŚ, dr hab. Krzysztof Bierwiaczonek, prof. UŚ, dr Zuzanna Neuve-Église) w 19. Ogólnopolskim Zjeździe Socjologicznym „Ryzyka oswojone? Wyzwania współczesności", który odbył się 18 września 2025 roku w Białymstoku;

6. aktywność ekspercka prof. Roberta Pyki w gremiach naukowych i doradczych, w tym w pracach Rady Naukowej Maison des Sciences Sociales et des Humanités de Lyon et Saint-Étienne (MSH) poprzez udział w posiedzeniach rady, recenzowaniu wniosków grantowych oraz dorocznej konferencji instytucji.

Do działań na rzecz umiędzynarodowienia należy również aktywny udział dr Zuzanny Neuve-Église w programie Blended Intensive Programme (BIP) Erasmus+ „Economic, Social, and Cultural Transitions in Upper Silesia: A Region in Transformation" realizowanym w Instytucie Socjologii UŚ w Katowicach. W ramach programu dr Zuzanna Neuve-Église prowadziła zajęcia w języku angielskim dla studentów z Czech, Estonii, Niemiec i Polski, poświęcone współczesnym przemianom i wyzwaniom rozwoju obszarów metropolitalnych, ze szczególnym uwzględnieniem Metropolii GZM.

D. Dorobek publikacyjny

W 2025 roku członkowie Obserwatorium opublikowali istotne prace naukowe poświęcone problematyce metropolizacji i współrządzenia. Dr Zuzanna Neuve-Église jest autorką monografii pt. „Tworzenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii: pomiędzy instytucją a przestrzenią społecznej narracji", wydanej nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego, która przedstawia proces kształtowania Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w kontekście postępującego procesu metropolizacji w województwie śląskim. Ponadto w 2025 roku ukazały się dwa artykuły naukowe oparte na wynikach badań realizowanych w ramach projektu MECOG-CE.

W czasopiśmie „Studia Socjologiczne" (2/2025) opublikowano artykuł dr. hab. Krzysztofa Bierwiaczonka, prof. UŚ pt. „Metropolisation through institutional action: an analysis of seven metropolitan areas in Central Europe", poświęcony instytucjonalnemu wymiarowi procesów metropolizacji w Europie Środkowej.

Z kolei w czasopiśmie „Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna" (74/2025) ukazał się artykuł dr hab. Małgorzaty Suchackiej, prof. UŚ pt. „Charakterystyczne ścieżki powstawania współpracy metropolitalnej i jej główni aktorzy w wybranych obszarach metropolitalnych Europy Środkowej".

Opublikowane prace stanowią istotny wkład w rozwój badań nad współczesnymi procesami metropolizacji oraz wzmacniają naukowy wymiar rezultatów projektu MECOG-CE.

W 2025 roku dr hab. Robert Pyka, prof. UŚ pełnił także rolę recenzenta raportu przygotowanego przez Instytut Rozwoju Miast i Regionów pt. „Jak układa się współpraca w miejskich obszarach funkcjonalnych?". Udział w procesie recenzji tego opracowania stanowi wyraz uznania dla kompetencji eksperckich Obserwatorium Procesów Miejskich

i Metropolitalnych oraz jego roli w krajowej debacie nad współpracą i zarządzaniem w obszarach funkcjonalnych.

Kolejne obserwatorium, którego członkiem i jednocześnie liderem jest Uniwersytet Śląski, to Specjalistyczne Obserwatorium Nanotechnologii i Nanomateriałów. W 2025 roku Obserwatorium realizowało projekt pt. **„PPO WSL 2030. Utworzenie Regionalnego Obserwatorium Innowacji”**, którego głównym celem jest wsparcie oraz usprawnienie zarządzania rozwojem regionu w zakresie potencjału innowacyjnego i naukowo-technologicznego w ramach *prowadzonego Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania* (PPO) w województwie śląskim.

W ramach projektu realizowane jest zadanie polegające na opracowaniu dokumentu **„Foresight technologiczny województwa śląskiego 2050”**. Obserwatorium odpowiada za opracowanie części dotyczącej nanotechnologii i nanomateriałów. W ramach prac nad foresightem prowadzone są działania mające na celu sformułowanie wizji rozwoju tego obszaru technologicznego, obejmujące analizę danych zastanych, warsztaty i panele eksperckie, badania IDI (Individual In-Depth Interviews).

Efektem działań jest powstanie dokumentu pt. **„Identyfikacja priorytetowych technologii województwa śląskiego dla obszaru nanotechnologii i nanomateriałów”**, a w kolejnych etapach Obserwatorium będzie kontynuować prace, które zakończą się opracowaniem dokumentu *Foresight technologiczny województwa śląskiego 2050*. Dokument ten wyznaczy strategiczne kierunki rozwoju dla zdefiniowanych obszarów technologicznych w regionie i umożliwi planowanie odpowiednich działań w zakresie polityki publicznej, legislacji i finansowania innowacji.

Ponadto Obserwatorium realizuje inne inicjatywy, takie jak coroczna konferencja **InterNanoPoland**, której współorganizatorem jest Uniwersytet Śląski. Na jesień 2025 roku planowana jest również kolejna edycja **Forum Biznes–Nauka**, podczas którego eksperci będą debatować na temat kluczowych zagadnień związanych z nanotechnologią.

Członkostwo w klastrach

W 2025 roku Uniwersytet Śląski był członkiem 11 klastrów, z którymi zapoznać się można na stronie internetowej: us.edu.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-biznesem/klastry-sieci-wspolpracy-obserwatoria/partnerzy-klastry/.

Trzy spośród tych klastrów mają status Krajowego Klastra Kluczowego:

1) Klaster MedSilesia Śląska Sieć Wyrobów Medycznych,
2) Śląski Klaster Nano,
3) Silesia Automotive & Advanced Manufacturing.

Uniwersytet Śląski, za pośrednictwem Biura Współpracy z Gospodarką, jest członkiem Porozumienia Akademickich Centrów Transferu Technologii (PACTT).

VII) DZIAŁALNOŚĆ SPIN-US

Miniony rok kalendarzowy był dla SPIN-US, spółki celowej Uniwersytetu Śląskiego, okresem intensywnego skalowania działalności i budowania silnej pozycji w ekosystemie transferu technologii. Osiągnięte wyniki potwierdzają, że SPIN-US skutecznie łączy akademickie zaplecze badawcze z rynkową dynamiką. Odnotowany wzrost skali działalności odbył się przy zachowaniu zrównoważonego modelu finansowego i utrzymaniu rentowności, co potwierdza stabilność działalności i zaufanie partnerów biznesowych.

W 2025 roku m.in. w ramach konsorcjum programu FENG spółka z sukcesem wspierała procesy badawczo-rozwojowe i komercjalizację innowacji oraz mapowała potencjał uczelni. Dbając o najwyższe standardy transferu wiedzy, spółka przeszkoliła naukowców i doktorantów w zakresie wykorzystania sztucznej inteligencji, cyberhigieny oraz ochrony własności intelektualnej w ramach międzynarodowego projektu B-Kinetic (EIT Raw Materials). Działania edukacyjne dopełniła współorganizacja pierwszej edycji Data Steward School w kampusie w Cieszynie, promującej standardy otwartej nauki.

Eksperckie kompetencje spółki bezpośrednio wspierały innowacyjność regionu. Posiadając rynkowy status akredytowanej Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB), w ramach Akredytacji Śląskich Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości, SPIN-US realizował dla sektora MŚP vouchery na usługi rozwojowe i proinnowacyjne. Rozszerzeniem działalności SPIN-US było uzyskanie akredytacji IOB również w województwie opolskim, co otworzyło nowe możliwości finansowania proinnowacyjnych usług dla tamtejszych przedsiębiorców.

Dodatkowo, jednym z najistotniejszych elementów działalności SPIN-US, który wpływa na rynkową przewagę spółki, pozostaje zaangażowanie kapitałowe w fundusz zalążkowy Invento Capital. W 2025 roku ta synergia nabrała szczególnego znaczenia dzięki rozwojowi i zaangażowaniu w ramach struktury Invento 2 (kapitalizacji funduszu typu seed na poziomie 20 mln euro). Dzięki temu spółka nie tylko inkubuje naukowe pomysły, ale staje się aktywnym uczestnikiem rynku inwestycyjnego.

Tak kompleksowe zaplecze ułatwia spółce realizację celów na kolejne lata, w tym komercjalizację innowacji w sektorach deep tech i technologii podwójnego zastosowania (dual-use).

VIII) WYDARZENIA AKADEMICKIE – PRZEGLĄD

W 2025 roku w Biurze Wydarzeń Akademickich odnotowano 180 wydarzeń organizowanych przez pracowników poszczególnych wydziałów. Liczba ta nie obejmuje wydarzeń organizowanych przez BWA oraz inne jednostki administracji centralnej całej uczelni. Przedstawiamy rozkład tych inicjatyw w podziale na organizatorów.

Spośród 180 wydarzeń 72 zorganizowano na Wydziale Humanistycznym, 40 – na Wydziale Nauk Społecznych, 21 – na Wydziale Nauk Przyrodniczych, 15 – na Wydziale Nauk Ścisłych i Technicznych, 11 – na Wydziale Prawa i Administracji, 12 – na Wydziale Sztuki i Nauk o Edukacji, 3 – w Szkole Filmowej im. K. Kieślowskiego oraz 2 – na Wydziale Teologicznym, z kolei 4 zorganizowało Kolegium Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych.

Jubileusze pracy zawodowej pracowniczek i pracowników Uniwersytetu Śląskiego

W październiku 2025 roku, z inicjatywy Jego Magnificencji Rektora oraz Kanclerza, zainaugurowano cykl uroczystości jubileuszowych pracy zawodowej, mających na celu uhonorowanie wieloletniego zaangażowania pracowniczek i pracowników uczelni. Spotkania te mają wyjątkowy, uroczysty charakter, podkreślający znaczenie indywidualnego wkładu każdej osoby w rozwój wspólnoty akademickiej.

Uroczystości stały się okazją do wyrażenia wdzięczności za rzetelną, często wieloletnią pracę, doświadczenie oraz codzienne zaangażowanie, które przekładają się na sprawne funkcjonowanie uczelni i realizację jej misji. Jubileusze – obejmujące 20-, 25-, 30-, 40-, 45-, a nawet 50-lecie pracy zawodowej – są nie tylko imponującym świadectwem stażu, lecz przede wszystkim dowodem lojalności, profesjonalizmu i współtworzenia historii Uniwersytetu.

Ważnym elementem tej inicjatywy jest także budowanie kultury uznania – docenianie osób, których codzienna praca, wiedza i doświadczenie stanowią fundament działania uczelni oraz inspirację dla kolejnych pokoleń pracowników.

W uroczystościach uczestniczyli przedstawiciele władz uczelni oraz przełożeni jubilatów, co nadawało wydarzeniom uroczysty charakter i podkreślało ich znaczenie dla całej wspólnoty akademickiej.

Rozpoczęty w 2025 roku cykl jubileuszy na stałe wpisał się w kalendarz wydarzeń Uniwersytetu Śląskiego, stając się ważnym elementem wzmacniania więzi oraz wyrażania wdzięczności wobec osób, które przez lata współtworzą jego tożsamość.

Międzyuczelniana Inauguracja Roku Akademickiego 2025/2026

Międzyuczelniana Inauguracja Roku Akademickiego 2025/2026, organizowana już po raz czwarty, odbyła się 30 września 2025 roku w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia i stanowiła jedno z najważniejszych wydarzeń środowiska akademickiego regionu.

Uroczystość rozpoczęła się od tradycyjnego, uroczystego przemarszu orszaków rektorskich ulicami Katowic, w którym udział wzięło kilkudziesięciu rektorów z całej Polski, rektorzy, prorektorzy,

władze dziekańskie, Senaty i poczty sztandarowe uczelni Konsorcjum Akademickiego – Katowice Miasto Nauki, a całości towarzyszyła oprawa muzyczna orkiestry górniczej oraz zespołów akademickich.

Centralnym punktem ceremonii było uroczyste otwarcie nowego roku akademickiego, następnie odbyła się także immatrykulacja i ślubowanie doktorantów oraz wręczenie Złotych Medali „Zasłużony dla Nauki Polskiej Sapientia et Veritas" – odznaczeń przyznawanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego najbardziej zasłużonym przedstawicielom polskiego środowiska akademickiego. W gronie uhonorowanych znalazł się m.in. prof. dr hab. Ryszard Koziołek – rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Wyjątkowym momentem wydarzenia był wykład inauguracyjny wygłoszony przez profesora Jerzego Buzka, byłego Premiera RP, który w inspirujący sposób ukazał przeszłość, teraźniejszość i perspektywy rozwoju Śląska. Uroczystość miała również wymiar symboliczny i wspólnotowy – środowisko akademickie, zaproszeni goście oraz członkowie Rady Ministrów Premiera Buzka uczcili jubileusz Jego 85. urodzin, podkreślając jego wkład w rozwój życia publicznego i naukowego.

Oprawa artystyczna części oficjalnej, przygotowana przez Cieszyńską Orkiestrę Dętą UŚ i Chóry Uniwersyteckie, nadała wydarzeniu szczególnie podniosły charakter. Kulminacyjnym momentem było wykonanie utworu „Modlitwa o pokój" – był to przejmujący gest solidarności wobec współczesnych wyzwań świata.

Uroczystość zwieńczyła część artystyczna – koncert Orkiestry Symfonicznej Politechniki Śląskiej pod batutą Miłosza Korpola, zatytułowany „Uwertura do Roku Akademickiego", który w efektowny sposób połączył muzykę klasyczną, filmową i rozrywkową, porywając uczestników w pełen emocji i niezwykłych wrażeń świat muzyki. Jej występ podczas tej uroczystości nie był przypadkowy, gdyż jest to jedyny w swoim rodzaju przykład akademickiej współpracy: o ile trzon orkiestry stanowią studenci i pracownicy Politechniki Śląskiej, to wśród jej członków znajdziemy m.in. przedstawicieli Uniwersytetu Śląskiego, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Uniwersytetu Ekonomicznego oraz Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego.

Wydarzenie zostało zorganizowane dzięki współpracy uczelni tworzących Konsorcjum Akademickie – Katowice Miasto Nauki, przy wsparciu Miasta Katowice, Województwa Śląskiego oraz Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, stanowiąc wyraz integracji środowiska akademickiego oraz jego istotnej roli w rozwoju regionu.

Miasteczko naukowe w ramach Międzyuczelnianej Inauguracji Roku Akademickiego

Międzyuczelniana Inauguracja Roku Akademickiego to nie tylko akademicki ceremoniał i wielowiekowe tradycje – Uniwersytet Śląski wraz z Konsorcjum Akademickim Katowice – Miasto Nauki od lat wykorzystuje te wyjątkowe okazje, by popularyzować naukę, wychodzić z nią poza akademickie mury i angażować szeroką publiczność w interaktywne pokazy, warsztaty i dyskusje, pokazując, że nauka jest dostępna, inspirująca i obecna w życiu codziennym.

To właśnie dlatego zorganizowano wyjątkowe Miasteczko Naukowe na rynku w Katowicach — dynamiczna, otwarta przestrzeń nauki i inspiracji, która przyciągnęła uczestników z każdej grupy wiekowej. W sercu miasta zorganizowano liczne stoiska pokazowe uczelni Konsorcjum Akademickiego – Katowice Miasto Nauki, a także Polskiego Radia Katowice i Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytutu Sztucznej Inteligencji i Cyberbezpieczeństwa, gdzie można było wziąć udział w debatach i inspirujących wykładach popularnonaukowych.

Miasteczko oferowało też szereg atrakcji i interaktywnych prezentacji — od kreatywnych działań artystycznych i naukowych eksperymentów, poprzez praktyczne testy zdrowia i zajęcia z anatomii ludzkiego ciała, aż po pokazy robotyki, innowacji technicznych, zagadnień finansowych i doświadczeń chemicznych, które angażowały zarówno młodszych, jak i starszych uczestników, pokazując, że nauka może być nie tylko pouczająca, ale przede wszystkim wciągająca i dostępna dla wszystkich.

Na uczestników czekała mobilna scena Miasta Nauki, na której odbyły się dwie inspirujące debaty: „Czy tylko przemysł zbrojeniowy buduje odporność państwa?” oraz „Co znaleźliśmy w Rawie?” z udziałem wybitnych ekspertów, prowadzone przez dziennikarzy Polskiego Radia Katowice, a także wykłady popularnonaukowe Wiktora Niedzickiego – twórcy kultowego programu „Laboratorium”.

XXXI Kongres FIDE

XXXI Kongres Międzynarodowej Federacji Prawa Europejskiego odbył się w dniach 28–31 maja 2025 w Katowicach i stanowił jedno z najważniejszych wydarzeń europejskiego środowiska prawniczego. Warto podkreślić, że został on zorganizowany w Polsce po raz pierwszy w historii tego formatu. Kongres organizowany jest przez Międzynarodową Federację Prawa Europejskiego, na której czele stał prof. dr hab. Maciej Szpunar z Wydziału Prawa i Administracji – pierwszy rzecznik generalny Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE).

Organizatorami XXXI edycji kongresu byli: Polskie Stowarzyszenie Prawa Europejskiego, Uniwersytet Śląski oraz Miasto Katowice.

Kongres zgromadził wybitnych ekspertów prawa UE, przedstawicieli środowisk akademickich, praktyków prawa, sędziów oraz reprezentantów instytucji unijnych z całej Europy i stał się kluczową platformą debaty nad najważniejszymi wyzwaniami współczesnego prawa unijnego.

Program wydarzenia obejmował trzy strategiczne bloki tematyczne, koncentrujące się na:

1) prawie UE w sytuacjach nadzwyczajnych,

2) regulacjach dotyczących cyfrowej gospodarki (w tym DSA i DMA),

3) solidarności i bezpieczeństwie energetycznym wobec transformacji ekologicznej i zarządzania kryzysowego.

Ważnym elementem kongresu było również Young FIDE – seminarium dla młodych naukowców i praktyków prawa europejskiego, które stworzyło przestrzeń do prezentacji badań i dyskusji nad kluczowymi problemami wczesnej kariery badawczej, a także było szansą dla młodych adeptów prawa europejskiego na pozyskanie wiedzy od najwybitniejszych ekspertów, m.in. prof. Eleanor Sharpston. Gospodarzem tej części kongresu był Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego.

Podczas XXXI Kongresu FIDE 2025 w Katowicach uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładów i paneli prowadzonych przez grono wybitnych ekspertów prawa europejskiego, wybitnych praktyków, naukowców i przedstawicieli instytucji unijnych, których doświadczenie obejmuje zarówno akademię, jak i najwyższe szczeble wymiaru sprawiedliwości.

Wśród prelegentów znaleźli się m.in.:

- Anne Applebaum – wybitna historyczka i publicystka, laureatka nagrody Pulitzera;
- Koen Lenaerts – prezes Trybunału Sprawiedliwości UE, były sędzia Sądu Pierwszej Instancji, profesor prawa europejskiego z bogatym dorobkiem naukowym i praktycznym;
- Claire Bazy Malaurie – przewodnicząca Komisji Weneckiej, była sędzia Rady Konstytucyjnej Francji i członkini Cour des Comptes;
- Adam Bodnar – profesor prawa, były rzecznik praw obywatelskich, ówczesny minister sprawiedliwości i prokurator generalny oraz senator RP;
- Marzena Czarnecka – ekspertka prawa energetycznego, profesor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach oraz ówczesna minister przemysłu;
- Stephan Harbarth – prezes Federalnego Trybunału Konstytucyjnego Niemiec, były deputowany do Bundestagu;
- Michael McGrath – komisarz UE ds. demokracji, sprawiedliwości, praworządności i ochrony konsumentów, były minister finansów Republiki Irlandii;
- Sacha Prechal – profesor prawa europejskiego, była sędzia TSUE, członkini Królewskiej Holenderskiej Akademii Nauk;
- Marek Safjan – były polski sędzia TSUE, profesor Uniwersytetu Warszawskiego, były prezes Trybunału Konstytucyjnego RP, ekspert w dziedzinie prawa cywilnego i europejskiego;
- Silvana Sciarra – była prezeska włoskiego Trybunału Konstytucyjnego, profesor prawa i członkini prestiżowych akademii naukowych we Włoszech i Europie;

- Adam Szłapka – ówczesny minister ds. Unii Europejskiej, wieloletni parlamentarzysta i przewodniczący partii Nowoczesna, ekspert ds. integracji europejskiej;
- Marc van der Woude – prezes Sądu Generalnego UE, ekspert w dziedzinie prawa konkurencji i europejskiego, wykładowca na Erasmus University Rotterdam.

Kongres był w pełni finansowany ze środków sponsorskich.

XXIX uroczysty koncert akademicki z okazji święta Uniwersytetu Śląskiego

Z okazji 57. rocznicy powstania Uniwersytetu Śląskiego 13 czerwca 2025 roku o godzinie 18.00 w sali koncertowej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach odbył się uroczysty koncert akademicki z prezentacją multimedialną Silesia – New Eden.

W pierwszej części uroczystości wręczone zostały wyróżnienia Senatu Uniwersytetu Śląskiego. Nagrodę *Pro Scientia et Arte* otrzymała dr hab. Krystyna Doktorowicz, prof. UŚ – dziekan Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego oraz prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk – rektor Uniwersytetu Śląskiego w latach 2016–2020, przewodniczący Rady Rektorów Seniorów Uniwersytetu Śląskiego. Wyróżnieni tytułem profesora honorowego Uniwersytetu Śląskiego zostali: prof. dr hab. Krystyna Kłosińska, prof. dr hab. Aldona Skudrzyk, prof. dr hab. Stanisław Kucharski. Wykład okolicznościowy pt. *Konflikty o wodę* wygłosił prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk.

W drugiej części koncertu usłyszeliśmy dzieła Samuela Barbera i Karla Jenkinsa oraz prawykonanie utworu kompozytora Thomasa Fortmanna *Hortus Urbis*, któremu towarzyszył pokaz animacji autorstwa prof. dr hab. Małgorzaty Łuszczak. Wydarzenie było realizowane przez artystki i artystów związanych z Centrum Badawczym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach GAME LAB oraz zaproszonych gości.

Silesia – New Eden to interdyscyplinarne wydarzenie łączące muzykę, sztuki wizualne oraz nowe technologie, ukazujące artystyczną narrację o transformacji Śląska. To opowieść o regionie, który przeszedł dynamiczną metamorfozę – od przemysłowej przeszłości do nowoczesnej przestrzeni kultury, nauki i ekologii. Symbolem tej transformacji stały się dramatyczne losy rzeki Rawy, które stanowią osnowę przypowieści o naturze, jej degradacji w wyniku działalności człowieka i odrodzeniu.

Uroczystość poprowadzili studenci Szkoły Filmowej im. K. Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego – Lidia Le Thanh oraz Maciej Idczak.

Spotkanie przedświąteczne społeczności Uniwersytetu Śląskiego oraz premiera kolędy uniwersyteckiej

17 grudnia społeczność Uniwersytetu Śląskiego spotkała się, by wspólnie poczuć atmosferę nadchodzących świąt Bożego Narodzenia i podzielić się życzeniami.

Wydarzenie rozpoczęło się na deptaku przed budynkiem rektoratu, gdzie przedstawiciele władz uczelni – rektor prof. dr hab. Ryszard Koziołek, dr Katarzyna Trynda, prof. UŚ, prorektor ds. studenckich oraz kanclerz Dariusz Laska – złożyli świąteczne życzenia studentom oraz całej społeczności akademickiej. Istotnym elementem spotkania było symboliczne udekorowanie choinki przed rektoratem. Na drzewku zawisły ozdoby, na których studenci wpisywali swoje życzenia dla Uniwersytetu na nadchodzący rok. Całości towarzyszyła świąteczna oprawa muzyczna, a uczestnicy mogli ogrzać się gorącą czekoladą oraz skosztować pierników rozdawanych na deptaku.

Druga część spotkania odbyła się w przestrzeni SpinPLACE, gdzie pracownicy Uniwersytetu Śląskiego zgromadzili się na wspólnym kolędowaniu. Występ Chóru Uniwersyteckiego „Harmonia" z Cieszyna pod batutą prof. dr hab. Joanny Glenc, z różnorodnymi interpretacjami kolęd i pastorałek, wprowadził uczestników w świąteczny nastrój. Spotkanie zakończyło się rozmowami przy poczęstunku.

Spotkanie przedświąteczne zostało połączone z premierą kolędy uniwersyteckiej pt. *Jeszcze raz, jak co rok*. W jej nagraniu wystąpili przedstawiciele społeczności akademickiej UŚ, a sam utwór powstał we współpracy dr. Mikołaja Marceli z Wydziału Humanistycznego i naszej absolwentki Joanny Nowakowskiej, którzy napisali tekst kolędy. Za muzykę, aranżację i programowanie komputerowe odpowiedzialny był dr hab. Bartosz Listwan, prof. UŚ, edycją, miksem i masteringiem zajął się Piotr Kominek, a na lavinecie zagrał Piotr Matusik z Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji.

Gala Nagrody im. Profesora Józefa Pietera

Podczas uroczystej gali, która odbyła się 14 października 2025 roku w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, poznaliśmy laureata Nagrody im. Profesora Józefa Pietera.

Wyróżnienie otrzymał Adam Postulka – nauczyciel wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi w Chorzowie, wybitny, zaangażowany, oddany pedagog szkolny. Laureatowi wręczono statuetkę oraz nagrodę pieniężną w wysokości 20 tys. złotych ufundowaną przez Fundację im. Profesora Józefa Pietera.

Nagroda im. prof. Józefa Pietera honoruje co roku wybitną nauczycielkę bądź wybitnego nauczyciela, którzy pracują w szkole podstawowej lub ponadpodstawowej w województwie śląskim. Jest przyznawana osobom, które swoją pracą pokazują znaczenie edukacji dla rozwoju dzieci i młodzieży, skutecznie dzielą się wiedzą, łączą kompetencje nauczyciela przedmiotu i pedagoga oraz są otwarci, tolerancyjni i sprawiedliwi.

Organizatorami konkursu są Uniwersytet Śląski w Katowicach, Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia oraz Fundacja im. Profesora Józefa Pietera.

Szczegółowe informacje o nagrodzie znajdują się na stronie internetowej poświęconej Nagrodzie im. Profesora Józefa Pietera.

Finaliści Nagrody im. Profesora Józefa Pietera wzięli udział w debacie poświęconej pracy nauczycielek i nauczycieli w ramach 9. Śląskiego Festiwalu Nauki Katowice.

Finał konkursu Famelab Poland

Uniwersytet Śląski po raz trzeci był gospodarzem polskiej edycji FameLab – największego na świecie konkursu z zakresu komunikacji naukowej. 14 października 2025 roku na scenie katowickiego Kinoteatru Rialto zaprezentowała się dwunastka finalistów z całej Polski, wyłonionych w półfinałowych zmaganiach spośród blisko setki zgłoszeń.

Każdy uczestnik miał do dyspozycji zaledwie trzy minuty, by opowiedzieć o swojej naukowej pasji jasno, treściwie i z charyzmą (tzw. zasada 3C: clarity, content, charisma).

Wystąpienia z wielu różnych dziedzin wiedzy oceniało jury złożone ze specjalistów z zakresu komunikacji naukowej:

- dr Sarah Hurtado-Bagès – La Rotonde – Le Centre de Culture Scientifique de Saint-Étienne;
- red. Katarzyna Czarnecka – „Polityka”/„Pulsar”;
- dr Tomasz Rożek – Nauka. To Lubię;
- David Price – EUSEA, Science Made Simple UK;
- red. Ludwika Tomala – Polska Agencja Prasowa;
- dr hab. Agnieszka Turska-Kawa, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach (przewodnicząca komisji).

Po długich obradach komisja podjęła decyzję o przyznaniu nagród następującym osobom:

- 1. miejsce – mgr inż. Natalia Izdebska (Politechnika Warszawska) – „Baterie będą lepsze, ale czy da się je zbudować z Lego?”;
- 2. miejsce – Bartłomiej Łuszczuk (Politechnika Warszawska) – „HepaSwitch: The Genetic Switch to a Healthy Liver”;
- 3. miejsce – mgr Katarzyna Jurasz (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – „Gdy stetoskop staje się za ciężki – o wypaleniu i depresji w białym fartuchu”.

Laureaci otrzymali nagrody finansowe w wysokości (kolejno): 9000 złotych, 6000 złotych i 3000 złotych.

Zwyciężczyni polskiej edycji konkursu, mgr inż. Natalia Izdebska, reprezentowała nasz kraj w międzynarodowym finale FameLab, który odbył się 25 listopada 2025 roku w siedzibie CERN w Genewie. Jej trzyminutowe wystąpienie poświęcone nowoczesnym materiałom wykorzystywanym w konstrukcji baterii zostało docenione przez widzów z całego świata, którzy postanowili przyznać jej Nagrodę Publiczności.

- Podsumowanie i fotorelacja z finału FameLab Poland 2025
- Więcej informacji o konkursie

IX) DZIAŁALNOŚĆ UNIWERSYTETU OTWARTEGO

Uniwersytet Otwarty UŚ w roku 2025 pozyskał **prawie 3 mln złotych** środków zewnętrznych na swoją działalność.

Uniwersytet Śląski Dzieci

Z oferty Uniwersytetu Śląskiego Dzieci w 2025 roku skorzystało 160 najmłodszych studentów uczęszczających regularnie na zajęcia, zgrupowanych w czterech programach (Poszukiwacze, Odkrywcy, Młodzi Naukowcy, Eksperci).

W ramach organizowanego Uniwersyteckiego Miasteczka Naukowego przystanek Osobliwości Świata Fizyki odwiedziło 7200 uczniów i 720 nauczycieli, natomiast Przystanek Prehistoria ponad 300 uczniów i 30 nauczycieli.

Uniwersytet Śląski Dzieci zorganizował także liczne wykłady i laboratoria dla szkół na zamówienie, z których skorzystało ponad 1 600 uczniów i prawie 160 nauczycieli, a także wystawę interaktywną Doświadczalnia, którą zwiedziło ok. 2500 uczniów i 250 nauczycieli.

Uniwersytet Śląski Młodzieży

W ramach Uniwersytetu Śląskiego Młodzieży odbył się Kurs ósmoklasisty z matematyki i języka polskiego, w którym wzięło udział 30 uczennic i uczniów, a także semestralne zajęcia w ramach dwóch sekcji: społeczno-prawnej i eksperymentalnej. Zorganizowano również zimowe półkolonie w partnerstwie z Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Bobrownikach.

Uniwersytet Śląski Maturzystów

Uniwersytet Śląski Maturzystów zorganizował szybkie powtórki maturalne w formie wykładów, prowadzone w trybie sześciomiesięcznym i trzymiesięcznym, z których skorzystało ponad 1000 osób.

W ramach inicjatywy „Filmowe Powtórki Maturalne” odbyły się wykłady połączone z projekcją filmów we współpracy z Kinem Kosmos.

Uniwersytet Trzeciego Wieku

W zajęciach regularnych UTW uczestniczyło ponad 900 słuchaczy. W 2025 roku odbyły się zajęcia z języków: angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego i włoskiego, zajęcia ruchowe, zajęcia komputerowe, warsztaty literackie, warsztaty teatralne, zajęcia malarskie, zajęcia z decoupage’u, zajęcia fotograficzne oraz szachy i brydż.

Blok kształcenia nauczycielskiego i kursy otwarte

W 2025 roku Uniwersytet Otwarty prowadził zajęcia z bloku kształcenia nauczycielskiego, z których skorzystało 66 osób studiujących na V roku psychologii oraz 65 osób studiujących na IV roku psychologii stacjonarnej. Dodatkowo odbyły się kursy otwarte, z których skorzystało ponad 180 osób.

Uniwersyteckie Miasteczko Naukowe

We wrześniu 2025 roku na terenie katowickiego i cieszyńskiego kampusu UŚ zorganizowano 6 przystanków naukowych dla dzieci i młodzieży: „Osobliwości Świata Fizyki", „Wyobraźnia", „Przystanek Śląsk", „HogwartUŚ University", „Magiczna i praktyczna chemia" oraz „Prehistoria", które zgromadziły ponad 10 tys. uczniów i uczennic oraz ponad tysiąc nauczycieli i nauczycielek.

Program Executive Master of Business Administration

Program realizowany jest we współpracy z Gdańską Fundacją Kształcenia Menedżerów i ma charakter międzynarodowy w wymiarze certyfikacji:

W roku 2025 działały łącznie trzy programy MBA:

1) edycja XV – zakończyła w czerwcu 2025;

2) edycja XVI – kontynuowana (komercyjnie);

3) edycja XVI – kontynuowana (w ramach projektu z Urzędem Marszałkowskim)

(edycje prowadzone równolegle)

„Katowicki Diament Edukacyjny"

W roku 2025 ponownie przyznane zostały nagrody Prezydenta Katowic i JM Rektora UŚ dla najzdolniejszych uczniów i uczennic „Katowicki Diament Edukacyjny". Konkurs skierowany był do wszystkich uczniów i uczennic z katowickich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Spośród wszystkich nadesłanych zgłoszeń komisja konkursowa wybrała 161 najzdolniejszych uczniów i uczennic.

Uniwersytet Najlepszych

W 2025 roku odbyła się szósta edycja programu Uniwersytet Najlepszych, prowadzonego we współpracy z Miastem Katowice i Miastem Sosnowiec – wzięło w nim udział 17 uczniów i uczennic objętych przez cały rok edukacją spersonalizowaną. Dodatkowo zorganizowane zostały wykłady dla szkół, z których skorzystało ponad 350 uczniów i uczennic.

Projekt „Nauczyciele między kulturami"

Projekt prowadzony był wraz z Miastem Katowice i Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci – UNICEF. W ramach projektu zorganizowano m.in.:

- kilkadziesiąt szkoleń i warsztatów dla nauczycieli i nauczycielek szkolnych;
- Śląski Kongres Oświaty;
- cykl warsztatów i pokazów naukowych dla dzieci pn. „Nauka łączy";
- konkurs dla katowickich szkół podstawowych „Szanuję – nie hejtuję";
- 7 edukatoriów tematycznych: pedagogiczno-psychologiczne, dotyczące wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, historyczno-społeczne

2.0, klimatyczne, (między)kulturowe, dotyczące cyberbezpieczeństwa i różnorodności.

„Duety Mocy" we współpracy z Miastem Katowice

W ramach programu „Duety Mocy" zorganizowano edukatorium obywatelskie dla uczniów, uczennic oraz nauczycieli i nauczycielek katowickich szkół. Spotkanie poświęcone było roli młodych ludzi w kształtowaniu życia społecznego oraz znaczeniu szkoły jako miejsca, w którym uczymy się współodpowiedzialności, współdecydowania i zaangażowania obywatelskiego.

Projekty realizowane we współpracy z UNICEF

Uniwersytet Śląski, dzięki wieloletniej współpracy z UNICEF, przeszedł pozytywnie procedurę weryfikacji i został partnerem UNICEF wyższego stopnia. Współpraca ta pozwoliła na realizację trzech ważnych projektów.

1. **Projekt „Technical Support Instrument"**

Projekt realizowany był wraz z Miastem Katowice, Miastem Wrocław, Biurem ds. Reagowania na Potrzeby Uchodźców w Polsce UNICEF i Komisją Europejską. W ramach projektu opracowano raport i przeprowadzono badania na temat potrzeb osób z doświadczeniem uchodźczym z Ukrainy w zakresie dostępu do edukacji w Katowicach i Wrocławiu, przygotowano monografię naukową poświęconą tej problematyce, a także opracowano program i moduły szkoleniowe dla kadry szkolnej i jednostek samorządu terytorialnego z zakresu inkluzywnej edukacji. Projekt pozwolił także na realizację cykli kilkunastu szkoleń dla nauczycieli i nauczycielek oraz pracowników i pracowniczek samorządowych w Katowicach i Wrocławiu.

2. **Projekt „Anti Bullying For Schools (ABS) Programme"**

Projekt był realizowany wraz z Biurem ds. Reagowania na Potrzeby Uchodźców w Polsce UNICEF. Zorganizowano tygodniowe warsztaty eksperckie dla kadry ośrodków doskonalenia nauczycieli w Polsce, wypracowano trzy moduły dydaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy rówieśniczej (bullyingowi) w szkole oraz wdrożono je w formie pilotażu w 20 polskich szkołach. W ramach projektu opracowano również materiały dydaktyczne dotyczące przeciwdziałania bullyingowi oraz przeszkolono ponad 700 nauczycieli i nauczycielek z całej Polski w formule *Training of Trainers* (ToT).

3. **Projekt „Back To Learning (BTL): Youth-Led Campaign and Study on The Education Motivations and Choices Among Adolescents With Migrant Experience"**

Projekt był realizowany wraz z Biurem ds. Reagowania na Potrzeby Uchodźców w Polsce UNICEF. W ramach projektu nawiązano współpracę przy realizacji kampanii społecznej zachęcającej młodzież ukraińską do kontynuowania nauki w szkole. Kampania była wypracowana przez osoby młode z doświadczeniem uchodźczym z Ukrainy. Mikrokampanię realizowano w różnych częściach Polski, rozwijając kompetencje młodych osób w zakresie rzecznictwa (*youth advocacy*).

Przeprowadzono także badania oraz opracowano raport na temat wyborów edukacyjnych i zawodowych wśród młodzieży ukraińskiej w Polsce – z wykorzystaniem metody partycypacyjnej i zaangażowania młodych osób w proces badawczy.

Granty na popularyzację

W 2025 roku zorganizowano konkurs grantowy dla naukowczyń i naukowców, w ramach którego przyznawano środki finansowe na działalność popularnonaukową. W konkursie wpłynęło 139 zgłoszeń, z czego finansowanie uzyskało 35 projektów na łączną kwotę 138 637 złotych.

Wybrane działania z zakresu współpracy europejskiej

UNIWERSYTET EUROPEJSKI I UMIĘDZYNADOWIENIE

I) UNIWERSYTET ŚLĄSKI JAKO UCZESTNIK UNIWERSYTETU EUROPEJSKIEGO TRANSFORM4EUROPE

1. **Ważnym wydarzeniem, w którym istotną rolę odegrał Uniwersytet Śląski, był udział sojuszu T4EU ze stoiskiem wystawienniczym w Konferencji i Targach EAIE w Göteborgu, organizowanych corocznie przez European Association for International Education.**

   To jedno z najważniejszych wydarzeń w obszarze szkolnictwa wyższego w Europie. Organizatorzy przygotowali specjalną przestrzeń dla sojuszy uniwersytetów europejskich, w ramach której przedstawiciele T4EU zaprezentowali osiągnięcia konsorcjum, w tym wspólną ofertę edukacyjną i flagowe wydarzenia sojuszu oraz korzystali z możliwości wzmacniania współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez spotkania z dotychczasowymi i potencjalnymi partnerami, aby zwiększyć widoczność oraz włączyć się w dyskusję na temat przyszłości uniwersytetów europejskich. Sojusz Transform4Europe współdzielił stoisko z Uniwersytetem Europejskim EUNICE – European University of Customised Education. Koordynatorem udziału uniwersytetów europejskich był FOREU4ALL – międzynarodowa inicjatywa zrzeszająca wszystkie 64 konsorcja, umożliwiająca wymianę doświadczeń i wzmocnienie współpracy. Na stoisku T4EU i EUNICE zorganizowano spotkanie sieciujące inaugurujące otwarcie stoiska, które spotkało się z dużym zainteresowaniem uczestników.

2. **W 2025 roku zarejestrowano stowarzyszenie Transform4Europe jako osobę prawną; proces ten koordynował Uniwersytet Śląski.**

   W Kownie na Uniwersytecie Witolda Wielkiego odbyła się oficjalna ceremonia związana z nadaniem sojuszowi osobowości prawnej. Dokument powołujący stowarzyszenie Transform4Europe, którego stworzeniu przewodniczyli eksperci z Uniwersytetu Śląskiego, sygnowali rektorzy uczelni partnerskich T4EU. Jest to jedno z największych osiągnięć sojuszu gwarantujące możliwość kontynuowania współpracy przez wiele kolejnych lat. Ten strategiczny krok instytucjonalizuje działania T4EU, przekształcając go z projektu finansowanego przez UE w stałą, międzynarodową strukturę, którą tworzą wszystkie uczelnie T4EU wraz z Państwowym Uniwersytetem w Mariupolu, który dotychczas był partnerem stowarzyszonym sojuszu.

3. **W 2025 roku na Uniwersytecie Śląskim odbyły się obchody pięciolecia sojuszu Transform4Europe.**

   Aby uczcić tę rocznicę, 4 listopada 2025 roku na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach odbyło się uroczyste spotkanie, podczas którego zaprezentowane zostały najważniejsze osiągnięcia ostatnich pięciu lat. Była to okazja nie tylko do świętowania, ale także do symbolicznego rozpoczęcia nowego etapu rozwoju sojuszu. Realizację zadań omawiali zaangażowani eksperci UŚ. Nie zabrakło też przemowy sekretarza generalnego oraz zarejestrowanych wystąpień pracowników uczelni partnerskich, a także prezentacji materiału filmowego z okresu działalności sojuszu.

4. **Wzmocnienie działań sojuszu na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach jest możliwe dzięki projektowi NAWA Wsparcie Uniwersytetów Europejskich, w ramach którego zrealizowano 3 konferencje naukowe oraz szereg wyjazdów kadry naukowej i administracyjnej.**

   - 9 października 2025 roku na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa zatytułowana „Between stability and unpredictability: politics in times of change". Wydarzeniu towarzyszyły obchody jubileuszu 50-lecia Instytutu Nauk Politycznych. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele uczelni partnerskich sojuszu Transform4Europe, m.in. Saarland University (Niemcy), Universidade Católica Portuguesa (Portugalia), Vytautas Magnus University (Litwa), Mariupol University (Ukraina), University of Trieste (Włochy), University of Alicante (Hiszpania) oraz Sofia University St. Kliment Ohridski (Bułgaria).
   - Śląskie Centrum Wody Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach zorganizowało II Międzynarodową Konferencję Aquamatyki: „Wyzwania gospodarki wodnej Europy; powodzie, susze, monitoring". Podczas konferencji odbyły się sesje naukowe, międzynarodowa studencka sesja posterowa oraz dwie otwarte debaty z udziałem polskich i zagranicznych specjalistów oraz dziennikarzy mediów lokalnych i ogólnopolskich. W wydarzeniu uczestniczyli naukowcy z uczelni partnerskich sojuszu Transform4Europe: Uniwersytetu w Trieście, Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie oraz Uniwersytetu Sofijskiego im. św. Klemensa z Ochrydy.
   - Uniwersytet Śląski w Katowicach zorganizował międzynarodową konferencję naukową „Industrial Heritage and the Traces of Industrialization in Urban Space", która odbyła się 6 maja 2025 roku w Katowicach. Wydarzenie poświęcone było wieloaspektowej refleksji nad dziedzictwem przemysłowym oraz śladami industrializacji we współczesnej przestrzeni miejskiej. W programie konferencji znalazły się wystąpienia badaczy i praktyków z Francji, Niemiec, Hiszpanii, Estonii, Czech i Polski, m.in. z uczelni partnerskich konsorcjum Transform4Europe, którzy podjęli tematykę związaną m.in. z transformacją terenów poprzemysłowych, społecznym wymiarem dziedzictwa przemysłowego, kulturowym kontekstem deindustrializacji oraz ochroną i reinterpretacją przestrzeni miejskich.

5. **Podczas Śląskiego Festiwalu Nauki 6 grudnia 2025 roku w godz. 14.00–15.00 w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach odbyło się spotkanie z cyklu T4EU Science Café: „Społeczne postrzeganie misji kosmicznej Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego".**

6. **Społeczność Uniwersytetu Śląskiego aktywnie uczestniczyła również w szeregu innych wydarzeń i inicjatywach organizowanych w ramach Transform4Europe**:

   - Studenci i pracownicy uczestniczyli w wydarzeniu pt. „Letters, Heritage, Identities", które odbywało się od 28 do 30 stycznia 2025 roku na Uniwersytecie w Sofii. Celem wydarzenia było zgłębienie powiązania pomiędzy systemami pisma, dziedzictwem kulturowym a tożsamością.
   - Studenci i pracownicy brali udział w Tygodniu Wspólnego Europejskiego Dziedzictwa Transform4Europe w Trieście od 24 do 28 lutego 2025 roku. Wydarzenie skupiło się na badaniu dziedzictwa w rejonach przygranicznych, analizując m.in. historię tożsamości oraz architekturę. Do najważniejszych wydarzeń tygodnia należały warsztaty Transformative Heritage (24 lutego), druga konferencja T4EU Common Heritage zatytułowana „Transborder Heritage: a Multidisciplinary Approach" (25-27 lutego) oraz wizyta terenowa na pograniczu Gorizia/Nova Gorica (28 lutego) zapewniająca teoretyczny i praktyczny wgląd w wyzwania związane z dziedzictwem w obszarze transgranicznym.
   - Pracownicy UŚ uczestniczyli w międzynarodowej konferencji sojuszu Transform4Europe „Enhancing Professional Excellence: Synergy of Academic and Non-Academic Staff (PROF-SYNERGY)" od 9 do 10 kwietnia 2025 roku na Uniwersytecie Witolda Wielkiego w Kownie (Litwa). Konferencja gromadziła pracowników akademickich i nieakademickich, mając na celu wspieranie głębszej synergii między tymi grupami. Konferencja była też okazją do wyłonienia zwycięzców nagrody T4EU Non-Academic Staff oraz nagrody T4EU Innovative Teaching Award.
   - 3 kwietnia 2025 roku odbyło się seminarium pt. „Globalne przywództwo uniwersyteckie", zrealizowane w ramach inicjatywy „Academy for Professional Excellence" projektu Transform4Europe. Seminarium poprowadził dr hab. Dominik Antonowicz, prof. UMK z Katedry Badań nad Nauką i Szkolnictwem Wyższym Instytutu Socjologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Podczas spotkania poruszone zostały kluczowe kwestie związane z globalnymi wyzwaniami przywództwa w środowisku akademickim, przedstawiono wyniki badań i naukowych dyskusji na temat transnarodowych procesów oraz zjawisk wpływających na funkcjonowanie szkolnictwa wyższego, a także polityczne i instytucjonalne reakcje na te wyzwania.
   - Studenci uczestniczyli w Transform4Europe Weeks: od 19 do 23 maja 2025 w Uniwersytecie Jean Monnet w Saint-Étienne we Francji. Przewodnim motywem kursów był szeroko pojęty design, a wydarzenie odbywało się pod tytułem: DESIGN IN ALL ITS FORMS. Organizatorzy zaoferowali uczestnikom do wyboru 8 różnorodnych tematycznie kursów od biologii poprzez prawo i historię, do architektury, lingwistyki, zrównoważonego rozwoju czy transformacji ekologicznej; od 20 do 24 października 2025 studenci wzięli

udział w Transform4Europe Week 2025, organizowanym przez Vytautas Magnus University w Kownie w ramach sojuszu Transform4Europe pn. „TransformEd: Renaissance of Liberal Arts". W tym czasie pracownicy brali udział w serii wydarzeń w ramach Strategic Policy Conference T4EU w Kownie m.in. spotkaniach ciał zarządczych oraz Global Partnership Forum i Higher Education Transformation Conference.

- Studenci i doktoranci wzięli udział w pierwszych Targach T-Lab Transform4Europe oraz Stakeholder Challenge pn. Zmiany klimatu i miasta europejskie: adaptacja do efektu miejskiej wyspy ciepła i rozwiązania oparte na przyrodzie (nature-based solutions), organizowanych przez Uniwersytet Sofijski od 2 do 4 czerwca 2025 roku. Celem wydarzenia było zgromadzenie młodych badaczy, studentów i absolwentów uczelni T4EU, którzy specjalizują się w tematyce zmian klimatu i adaptacji do nich.
- Studenci wzięli udział w kilku programach Erasmus+ Blended Intensive Programmes na uczelniach partnerskich sojuszu m.in. w Festiwalu Europejskiej Kultury i Języków – Turystyka i Dziedzictwo Pogranicza w Trieście oraz Letniej Akademii „Creative Circularity", która odbyła się w Estońskiej Akademii Sztuki w Tallinie.
- Pracownicy wzięli udział w wydarzeniu Matchmaking for Joint Studies and Research Collaboration w Uniwersytecie Jean Monnet w Saint-Étienne, które odbywało się od 25 do 27 listopada w Saint-Étienne. Seria wydarzeń sieciujących ma na celu wspierać dialog na temat bieżących oraz przyszłych wspólnych projektów, stwarzać możliwości nowej współpracy akademickiej i wypracować wspólną wizję możliwości edukacyjnych w ramach T4EU.
- W ramach inicjatywy Bachelor Track studentki i studenci uniwersytetów należących do Transform4Europe mieli możliwość skorzystania z szerokiej oferty przygotowanej przez uczelnie partnerskie sojuszu.
- Ponadto studenci i pracownicy mieli możliwość uczestniczenia w warsztatach i webinarach online oraz mogli wysłuchać podcastów T4EU.

Rok akademicki 2024/2025 upłynął pod znakiem aktywnej realizacji zadań w Transform4Europe, Uniwersytet Śląski koordynował bowiem działania zarządcze oraz komunikacyjne i upowszechniające. Więcej bieżących informacji na temat T4EU można znaleźć na stronie: transform4europe.eu.

II) POWOŁANIE CENTRUM GULF HOUSE

Pod koniec 2025 roku zapoczątkowano współpracę, w wyniku której ma powstać w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach jednostka administracji powołana do prowadzenia działalności usługowej i pomocniczej o nazwie **GULF HOUSE Policy, Analytics and Cooperation Center**. Jednostka ta będzie prowadziła działalność w zakresie rozwoju współpracy z krajami Zatoki Perskiej (zrzeszonymi w Gulf Cooperation Council) oraz integracji zainteresowanego taką współpracą otoczenia społeczno-gospodarczego uczelni wokół inicjatyw Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Funkcję kierownika jednostki pełnić ma dr Jakub Sławek.

III) WYMIANA EDUKACYJNA W RAMACH PROGRAMU ERASMUS+

W 2025 roku realizowano 7 projektów wymiany edukacyjnej w ramach akcji 1 programu Erasmus+ o łącznej wartości 6 310 263 euro, tj. ok. 27 mln złotych. Dwa z tych projektów zostały zakończone. Zrealizowano łącznie 766 mobilności (449 mobilności studentów i doktorantów oraz 317 mobilności pracowników) i wykorzystano kwotę 1 938 785 euro, tj. ok. 8,3 mln złotych.

Dzięki wymianie edukacyjnej w ramach akcji 1 programu Erasmus+ w roku 2025 zrealizowanych zostało również 370 przyjazdów studentów i doktorantów zagranicznych uczelni partnerskich.

Współpracowano łącznie ze 161 uczelniami w 41 krajach programu, stowarzyszonych i niestowarzyszonych z programem Erasmus+.

W ramach innych programów wymiany edukacyjnej zrealizowano 16 długoterminowych wyjazdów oraz 111 przyjazdów studentów i doktorantów.

IV) MOBILNOŚCI MIĘDZYNARODOWE – WYJAZDY ZAGRANICZNE

W 2025 roku zanotowano łącznie 2952 wyjazdów za granicę do 78 krajów.

Najpopularniejszymi kierunkami wyjazdów zagranicznych w Europie były: Niemcy, Czechy, Włochy, Francja, Słowacja i Hiszpania, natomiast poza Europą – Stany Zjednoczone, Japonia, Chiny.

V) MOBILNOŚCI MIĘDZYNARODOWE – PRZYJAZDY Z ZAGRANICY

W 2025 roku zrealizowano 779 przyjazdów z zagranicy. Zrealizowano mobilności z Europy, Ameryki Południowej, Ameryki Północnej, Azji i Afryki. Dane nie obejmują przyjazdów na konferencje organizowane przez Uniwersytet.

VI) DZIAŁALNOŚĆ SZKOŁY JĘZYKA I KULTURY POLSKIEJ UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO

W roku 2025 Szkoła Języka i Kultury Polskiej UŚ (SJiKP) uzyskała możliwość prowadzenia kolejnych kursów uruchamianych przez NAWA. Jednostka prowadzi różnego rodzaju kursy języka polskiego, seminaria z zakresu języka i kultury polskiej dla nauczycieli i lektorów uczących języka polskiego za granicą wśród Polonii i cudzoziemców, podyplomowe studia kwalifikacyjne nauczania kultury polskiej i języka polskiego jako obcego, seminaria i konferencje poświęcone językowi i kulturze polskiej, nauczaniu języka polskiego jako drugiego oraz tłumaczeniom.

Szkoła jest jednostką uprawnioną do przeprowadzania egzaminów państwowych (certyfikatowych) z języka polskiego jako obcego – w roku 2025 do tych egzaminów przystąpiło ok. 600 osób. Egzaminy odbyły się we wszystkich terminach oferowanych przez NAWA i na wszystkich poziomach kompetencji językowej. Wykładowcy UŚ są członkami Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego, a w obecnej kadencji wicedyrektorka Szkoły, dr hab. Aleksandra Achtelik, prof. UŚ, została wybrana na przewodniczącą Komisji. Pracownicy Szkoły pełnią także funkcje koordynatorów grup opracowujących zadania, a kilkanaście osób figuruje na ministerialnej liście egzaminatorów uprawnionych do bycia przewodniczącymi komisji egzaminacyjnych. Szkoła Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego jest również w sieci TELC (The European Language Center) i prowadzi egzaminy na poziomach B1 i B2 – w roku 2025 odbyły się 4 tury egzaminów. W lipcu i we wrześniu przeprowadzono specjalne sesje egzaminacyjne TELC w związku z nowymi regulacjami w sprawie poziomu języka polskiego dla kandydatów na studia w Polsce, do których przystąpili kandydaci na UŚ i na inne polskie uczelnie. Dyrektorki Szkoły brały udział w konsultacjach zwołanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w kwestii dokumentacji dopuszczającej do podejmowania studiów w Polsce przez cudzoziemców.

Szkoła uzyskała na lata 2023–2026 akredytację Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej do prowadzenia zdalnych i stacjonarnych letnich szkół, kursu przygotowawczego do podjęcia studiów w języku polskim oraz kursu metodycznego dla zagranicznych lektorów w trybie stacjonarnym oraz online. W roku 2025 zaproponowano też prowadzenie specjalnych kursów dla stypendystów programu im. S. Banacha, Szkoła przeprowadziła 4 sesje kursowe. Kursy te są prowadzone w czasie roku akademickiego oraz w okresie wakacyjnym – w roku 2025 wzięło w nich udział łącznie ponad 550 osób. Historycznym wydarzeniem było spotkanie słuchaczy letnich kursów z dyrektorami i kadrą polskich szkół za granicą: w Pekinie, Nowym Jorku, Paryżu, Czeskim Cieszynie, Budapeszcie i Rydze – spotkanie było transmitowane na żywo z kilkusetosobową widownią.

SJiKP UŚ prowadzi także studia podyplomowe z języka polskiego jako obcego w trzech nowych odsłonach (dwu- i trzysemestralnych): doskonalące, kwalifikacyjne oraz do nauczania drugiego przedmiotu – kultury polskiej i języka polskiego jako obcego – cieszą się one niesłabnącym zainteresowaniem kandydatów. Jednostka z sukcesami stara się o dofinansowanie projektów promujących język polski i Polskę w świecie w ramach programów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. W 2025 roku były to projekty: „Lektura jest dobra na wszystko" oraz „W Szwecji po polsku – nauczanie przez nowe media i media społecznościowe języka polskiego studentów szwedzkojęzycznych". Oba zakończyły się pełnym sukcesem – opublikowano podręcznik do literatury polskiej dla cudzoziemców (3 tomy po ok. 400 stron każdy), pierwszy na rynku polskim, oraz internetowy interaktywny zeszyt ćwiczeń do języka polskiego dla osób szwedzkojęzycznych.

Niezwykle ważnym wydarzeniem była XIII Międzynarodowa Konferencja Magistrantów, w której udział wzięło kilkudziesięciu studentów i ich promotorów z wielu polskich uniwersytetów oraz zagranicznych ośrodków polonistycznych, m.in. w Pekinie, Brazylii, Ukrainie, Republice Czeskiej, Włoszech, Szwecji i Słowenii. Konferencji towarzyszyła kolejna edycja Międzynarodowego Studenckiego Festiwalu Filmowego „Made in Poland…", tym razem pod hasłem „Made in Water".

Szkoła została zaproszona jako gość specjalny na uroczystości z okazji 100-lecia Centrali Polskich Szkół Dokształcających na Wschodnim Wybrzeżu USA, które odbyły się w Nowym Jorku i gdzie uhonorowano Szkołę jako jednostkę o specjalnych zasługach dla polonijnego szkolnictwa w USA.

VII) DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUTU KRÓLA SEJONGA

W 2025 roku działalność Instytutu Króla Sejonga koncentrowała się na rozwijaniu oferty dydaktycznej, popularyzacji języka i kultury koreańskiej oraz wzmacnianiu jego pozycji w regionie. W semestrach wiosennym i zimowym w kursach języka koreańskiego na różnych poziomach zaawansowania uczestniczyło łącznie 85 osób, co wskazuje na zainteresowanie nauką języka i kulturą Korei.

Istotnym wydarzeniem w działalności Instytutu był Konkurs Krasomówczy. Laureatką konkursu została Katarzyna Góra, studentka Uniwersytetu Śląskiego, która w październiku 2025 roku reprezentowała Instytut podczas finału konkursu w Seulu, połączonego z warsztatami poświęconymi kulturze koreańskiej organizowanymi przez King Sejong Foundation. Wydarzenie to stanowiło ważną okazję do rozwijania kompetencji językowych uczestników oraz ich bezpośredniego kontaktu z koreańskim środowiskiem kulturowym.

Instytut aktywnie angażował się również w wydarzenia popularyzujące język i kulturę koreańską. W 2025 roku uczestniczył w I Dniu Koreańskim, VII Dniu Komunikacji Międzykulturowej oraz 9. Śląskim Festiwalu Nauki, podczas którego przygotowano wydarzenie pod hasłem „Eksperymentuj z językiem koreańskim". Ważnym elementem działalności były także spotkania z koreańskimi pisarkami. W maju odbyło się spotkanie z Yeon Somin, autorką powieści *Uzdrawiająca moc ceramiki*, natomiast w listopadzie Instytut gościł Kim Keum-Hee, autorkę książki *Rok wśród kwiatów. Dziennik koreańskiej miłośniczki roślin*.

Działalność Instytutu wzbogaciła również obecność Seoyoung Kim, praktykantki z King Sejong Foundation, która w semestrze zimowym prowadziła dodatkowe warsztaty z zakresu kultury koreańskiej. Jej udział przyczynił się do poszerzenia oferty zajęć oraz wzmocnienia międzynarodowego i międzykulturowego charakteru działalności Instytutu.

Przegląd informacji

FINANSE, NAGRODY FINANSOWE I PROJEKTY

I) SPRAWOZDANIA FINANSOWE

Zgodnie z art. 70 ustawy o rachunkowości zatwierdzone sprawozdania finansowe podlegają ogłoszeniu w „Monitorze Sądowym i Gospodarczym" wydawanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Przedstawiamy zestawienie Monitorów Sądowych i Gospodarczych, w których opublikowane są zatwierdzone sprawozdania Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach za lata 2019–2024.

Rok	Numer monitora	Data publikacji	Pozycja	Strona
Sprawozdanie finansowe za 2019 rok	125/2020	30.06.2020	31368	120
Sprawozdanie finansowe za 2020 rok	124/2021	30.06.2021	42304	85
Sprawozdanie finansowe za 2021 rok	106/2022	02.06.2022	29992	139
Sprawozdanie finansowe za 2022 rok	110/2023	09.06.2023	28795	62
Sprawozdanie finansowe za 2023 rok	103/2024	28.05.2024	26507	191
Sprawozdanie finansowe za 2024 rok	108/2025	05.06.2025	29216	196

Roczne sprawozdanie finansowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach zatwierdza Rada Uczelni – zgodnie z art. 18 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nie później niż w ciągu sześciu miesięcy od dnia bilansowego, czyli od 31 grudnia każdego roku.

Przed zatwierdzeniem roczne sprawozdanie finansowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach zgodnie z art. 410 podlega badaniu przez biegłego rewidenta.

Zgodnie z ustawą w ramach monitorowania gospodarki finansowej Rada Uczelni: opiniuje plan rzeczowo-finansowy; zatwierdza sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego; zatwierdza sprawozdanie finansowe.

Uchwały Rady Uniwersytetu Śląskiego przyjmujące sprawozdania finansowe (załączniki do uchwał) dostępne są w Monitorze UŚ (aktyprawne.pl):

- uchwała nr 13 Rady Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 13 maja 2025 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego uczelni za rok 2024;
- uchwała nr 108 Rady Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego uczelni za rok 2023;
- uchwała nr 83 Rady Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego uczelni za rok 2022;
- uchwała nr 52 Rady Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 17 maja 2022 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego uczelni za rok 2021;
- uchwała nr 18 Rady Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego uczelni za rok 2020;
- uchwała nr 30 Rady Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego uczelni za rok 2019.

II) STRUKTURA BUDŻETU UŚ (NA PODSTAWIE 2023, 2024 i 2025 ROKU)

Adnotacja: w roku 2023 sprzedaż budynku przy ul. Bytkowskiej (10 mln złotych).

Analiza przychodów i kosztów Uczelni w latach 2023-2025 (w tysiącach złotych)				
Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2023	2024	2025
		KWOTA	KWOTA	KWOTA
A.	PRZYCHODY	612 850,9	716 106,6	717 274,6
1.	Subwencja potencjał dydaktyczny i badawczy	431 401,5	552 337,0	547 504,3
2.	Dotacje z budżetu państwa	161,7	102,6	2 749,3
3.	Środki z budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków	3 530,0	9 989,8	3 638,6
4.	Przychody z tytułu opłat edukacyjnych * *z tego:*	20 711,2	19 949,0	20 996,8
4.1.	Opłaty za studia stacjonarne	1 713,5	1 665,7	1 618,3
4.2.	Opłaty za studia niestacjonarne	13 695,9	13 401,2	14 100,2
4.3.	Opłaty za studia podyplomowe	2 097,5	1 935,1	2 324,0
4.5.	Opłaty za kursy *	1 720,5	1 708,9	1 758,2
4.6.	Opłaty za inne zajęcia dydaktyczne	1 483,8	1 238,1	1 196,2
5.	Przychody z tytułu realizacji projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	737,6	301,6	613,8
6.	Przychody z tytułu realizacji projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki	22 504,1	22 854,9	21 873,5
7.	Przychody z tytułu realizacji przedsięwzięć współfinanswanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych **	41 608,7	29 342,2	30 911,5
8.	Przychody z tytułu sprzedaży pozostałych prac i usług badawczych i rozwojowych	1 451,8	796,3	2 626,3
9.	Środki na realizację programów lub przedsięwzięć ustanowionych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki	9 852,8	6 363,1	5 927,4
10.	Pozostałe przychody z podstawowej działalności operacyjnej ** *w tym:*	38 868,9	41 712,7	44 474,9
10.1.	Przychody z wynajmu	13 223,3	11 395,9	9 175,5
10.2.	Opłaty za korzystanie z domów i stołówek studenckich	8 430,5	10 098,7	11 453,7
10.3.	Opłaty administracyjne	1 803,8	1 886,0	2 074,1
11.	Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	0,2	304,7	3 500,1
10.	Pozostała działalność operacyjna (w tym sprzedaż materiałów)	30 757,1	21 072,4	21 642,9
11.	Działalność finansowa	11 265,3	10 980,3	10 815,2

B.	**KOSZTY**	**609 345,3**	**715 675,1**	**750 329,6**
1.	**Amortyzacja**	**28 540,6**	**30 036,4**	**32 870,2**
2.	**Zużycie materiałów i energii**	**47 118,7**	**52 825,7**	**58 221,6**
3.	**Usługi obce**	**63 285,1**	**69 095,5**	**71 723,6**
4.	**Podatki i opłaty**	**980,4**	**1 043,8**	**1 136,9**
5.	**Wynagrodzenia** ***w tym:***	**339 818,1**	**414 806,8**	**436 088,0**
5.1.	wynagrodzenia wynikające ze stosunku pracy *z tego:*	319 357,0	395 196,8	416 520,8
5.1.1.	*wynagrodzenia wynikające ze stosunku pracy płatne z subwencji*	*291 798,4*	*369 364,1*	*387 456,9*
5.1.2.	*wynagrodzenia wynikające ze stosunku pracy płatne z pozostałych źródeł*	*27 558,6*	*25 832,7*	*29 063,9*
6.	**Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia** ***w tym:***	**101 408,0**	**118 236,9**	**120 002,8**
6.1.	składki z tytułu ubezpieczeń społecznych i funduszu pracy *z tego:*	62 163,7	76 938,9	80 511,3
6.1.1.	*składki z tytułu ubezpieczeń społecznych i funduszu pracy płatne z subwencji*	*52 611,2*	*66 869,9*	*69 926,2*
6.1.2.	*składki z tytułu ubezpieczeń społecznych i funduszu pracy płatne z pozostałych źródeł*	*9 552,5*	*10 069,0*	*10 585,1*
6.2.	ZFŚS (płatne z subwencji)	8 824,7	9 284,1	9 640,3
6.3.	PPE	3 381,1	4 308,3	5 132,1
6.4.	stypendia doktoranckie w szkołach doktorskich	16 030,2	19 903,3	18 513,0
7.	**Pozostałe koszty rodzajowe**	**20 756,5**	**22 965,8**	**23 034,6**
8.	**Zmiana stanu produktów**	**4 639,7**	**5 032,6**	**3 589,9**
9.	**Pozostałe koszty operacyjne (w tym wartość sprzedanych materiałów)**	**862,9**	**982,5**	**2 537,0**
10.	**Koszty finansowe**	**1 935,3**	**649,1**	**1 125,0**
inf.	Koszty utrzymania domów i stołówek studenckich	14 168,2	16 456,5	20 889,7
C.	**WYNIK FINANSOWY BRUTTO**	**3 505,6**	**431,5**	**-33 055,0**
D.	**PODATEK DOCHODOWY**	**120,2**	**160,7**	**150,0**
E.	**WYNIK FINANSOWY NETTO**	**3 385,4**	**270,8**	**-33 205,0**

III) ZMIANY W ZAKRESIE WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO

W okresie od 1 stycznia do 31 października 2025 roku dokonano regulacji wynagrodzeń zasadniczych pracowników:

- na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 roku. Regulacją objęci zostali pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi – w styczniu do wysokości 4666 złotych;
- na podstawie Komunikatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2025 r. o zwiększeniach wysokości subwencji ze środków finansowych na

utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego przyznanych na rok 2025 oraz porozumienia z dnia 9 czerwca 2025 r. pomiędzy Rektorem Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach a działającymi w uczelni związkami zawodowymi: Związkiem Nauczycielstwa Polskiego w Uniwersytecie Śląskim i NSZZ, „Solidarność" w Uniwersytecie Śląskim w sprawie podwyżki wynagrodzeń oraz dodatków funkcyjnych nauczycieli i nauczycielek akademickich oraz pracowników i pracowniczek niebędących nauczycielami akademickimi od dnia 1 stycznia 2025 roku zwiększono wynagrodzenia nauczycieli akademickich oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi od stycznia 2025 r.;

- na podstawie porozumienia z dnia 16 września 2025 r. Zawartego w oparciu o ust. 10 porozumienia z dnia 9 czerwca 2025 r. pomiędzy Rektorem Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach a działającymi w uczelni związkami zawodowymi: Związkiem Nauczycielstwa Polskiego w Uniwersytecie Śląskim i NSZZ, „Solidarność" w Uniwersytecie Śląskim w sprawie wyrównania dysproporcji wynagrodzeń pracowników i pracowniczek niebędących nauczycielami akademickimi zwiększono wynagrodzenia pracowników niebędących nauczycielami akademickimi od stycznia 2025 roku zgodnie z Regulaminem wynagradzania pracowników w Uniwersytecie Śląskim;
- przyznano jednorazową nagrodę pracownikom niebędącym nauczycielami akademickimi Uniwersytetu Śląskiego.

IV) PROGRAM PROJAKOŚCIOWY – NAGRODY PRZYZNANE ZA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ PROWADZONĄ W ROKU 2024

W ramach Programu Projakościowego za działalność badawczą prowadzoną w 2024 roku przyznano w 2025 roku 800 nagród, a łączna kwota przyznanych dodatków za osiągnięcia naukowe wyniosła ponad 3,34 mln złotych. Dodatki projakościowe przysługują pracownikom i pracowniczkom Uniwersytetu Śląskiego, którzy spełnili kryteria określone w regulaminie programu. Wyróżnienia przyznawane są m.in. za znaczące artykuły naukowe, monografie naukowe, wybitne dzieła artystyczne, patenty i prawa ochronne, usługi badawcze, a także za uzyskane projekty badawcze krajowe oraz międzynarodowe. Program Projakościowy wspiera rozwój naukowy nauczycieli i nauczycielek akademickich oraz promuje wysoką jakość prowadzonych badań (szczegółowe informacje, w tym regulamin i kryteria oceny).

V) NAGRODY REKTORA DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

Za uzyskane w 2024 roku osiągnięcia w działalności naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej oraz za całokształt dorobku zostały przyznane specjalne nagrody Rektora dla nauczycieli akademickich. Przyznanych zostało 485 nagród na łączną kwotę 4 863 580 złotych (szczegółowa lista nagrodzonych).

VI) NAGRODY PREZESA RADY MINISTRÓW DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

W roku 2025 została przyznana nagroda Prezesa Rady Ministrów dla dr Kingi Surmiak-Stalmach za wyróżniającą się rozprawę doktorską w dziedzinie nauk ścisłych i technicznych w dyscyplinie nauki biologiczne.

VII) NAGRODY MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

W roku 2025 przyznano nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- prof. dr hab. Barbara Mikołajczyk – nagroda indywidualna za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności naukowej;
- dr Katarzyna Trynda, dr Katarzyna Sujkowska-Sobisz – nagroda zespołowa za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności dydaktycznej;
- dr hab. Tomasz Marek Goryczka, mgr inż. Jerzy Bogdan Dybich – nagroda zespołowa za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności wdrożeniowej.

VIII) PROJEKTY

Wnioski o dofinansowanie projektów złożone w roku 2025

W 2025 roku Dział Projektów wraz z zespołami ds. projektów wydziałów wsparł przygotowywanie i złożenie 553 wniosków o dofinansowanie z zewnętrznych środków krajowych i zagranicznych, przy czym część wniosków pozostaje jeszcze w procesie oceny. Jednocześnie w 2025 roku podpisano 133 nowe umów o dofinansowanie, w tym:

- 82 umowy na realizację projektów badawczych i B+R,
- 50 umów dotyczących projektów edukacyjnych,
- 1 umowę dotyczącą projektu infrastrukturalnego.

Realizowane w 2025 projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych

W 2025 roku kontynuowano lub rozpoczęto realizację łącznie 428 projektów o łącznej wartości dofinansowanie ze środków zewnętrznych dla Uniwersytetu Śląskiego wynoszącej 775 mln złotych, w tym:

Konkurs	Liczba złożonych wniosków	Wartość dofinansowania projektu dla UŚ w złotych
Doskonała Nauka II	5	540 816,00
Społeczna odpowiedzialność nauki II	3	481 001,66
Wsparcie udziału polskich zespołów naukowych w	7	3 599 185,56

międzynarodowych projektach infrastruktury badawczej		
Metropolitalny Fundusz Wspierania Nauki GZM	10	355 071,00
DOTACJA MRIRW	1	159 000,00
NPRH	20	6 051 295,15
Miniatura	39	1 368 769,00
SPUB	4	3 559 585,00
WEAVE-UNISONO	2	726 376,00
OPUS	87	97 050 703,00
PRELUDIUM I PRELUDIUM BIS	58	11 674 224,00
Perły Nauki	4	828 313,00
SONATA i SONATA BIS	34	40 604 085,00
Dziedzictwo Narodowe	6	4 825 111,11
MAESTRO	1	1 173 233,00
BEETHOVEN	2	1 971 280,00
NAWA	24	17 023 793,07
Erasmus+, Akcja II i Mundus	18	11 468 259,81
Fundusze strukturalne UE: FE SL	15	436 800 698,53
Fundusze strukturalne UE: FERS	23	88 143 159,28
Fundusze strukturalne UE: FENG	2	3 725 515,00
EOG i Norweski Mechanizm Finansowy	2	1 275 591,88
ESA: Call for Polish activities to fly on ISS	2	342 657,00
EIT Higher Education Institutions (HEI) Initiative	1	771 970,76
Social Innovation Initiative	1	386 322,09

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	2	268 800,00
Projekty międzynarodowe współfinansowane	5	1 078 443,00
Horyzont 2020 i Horyzont Europa	15	19 660 248,03
Premia na Horyzoncie	4	699 459,00
MAPS – Multilateral Academic Projects	1	1 290 000,00
LIFE Programme	1	3 907 345,87
INTERREG	4	4 174 669,16
Democracy, Governance and Trust	1	1 575 000,00
Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki	2	430 953,00
Inne	22	8 456 016,76
RAZEM	**428**	**775 114 717,70**

Podsumowując:

- **324 projekty badawcze** o łącznej wartości dofinansowania UŚ 208 763 537,60 złotych;
- **99 projektów edukacyjnych** o łącznej wartości dofinansowania UŚ 168 337 616,68 złotych;
- **5 projektów inwestycyjnych** o łącznej wartości dofinansowania UŚ 398 013 563,42 złotych.

Większość projektów prowadzonych jest samodzielnie przez Uniwersytet Śląski lub w konsorcjach, w których pełniliśmy rolę lidera lub jedynego wykonawcy projektu (359 projektów). W pozostałych pełniliśmy rolę partnera szerszego konsorcjum.

Projekty inwestycyjne

Największymi pod względem budżetu projektami realizowanymi w 2025 roku były trzy inwestycje, tj. **budowa Śląskiego Interdyscyplinarnego Centrum Chemii, budowa Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności oraz SpinART – Centrum Edukacji Artystycznej i Kulturalnej UŚ.** Inwestycje są dofinansowane ze środków Funduszy Europejskich dla Śląskiego na lata 2021–2027, Działanie 10.13 Infrastruktura szkolnictwa wyższego na potrzeby transformacji. Łączna wartość inwestycji to ponad 555 mln złotych, w tym dofinansowanie UE 396 mln złotych. Celem programu finansującego wskazane inwestycje jest stworzenie warunków do rozwoju społeczeństwa o wysokich kwalifikacjach zawodowych poszukiwanych na rynku pracy poprzez wsparcie inwestycji podnoszących jakość obiektów dydaktycznych wraz z ich wyposażeniem. Skala

pozyskanego wsparcia potwierdza zarówno znaczenie planowanych przedsięwzięć, jak i ich zgodność z celami polityki rozwoju regionu oraz założeniami sprawiedliwej transformacji.

Ponadto pod koniec 2025 roku zakończono realizację projektu **Uniwersytet dla klimatu. Instalacje fotowoltaiczne jako element ograniczający emisję gazów cieplarnianych do atmosfery** także finansowanego z Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027. Dzięki dofinansowaniu w wysokości blisko 2 mln złotych udało się zrealizować zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych w 11 lokalizacjach:

- Dom Asystenta nr 3 (ul. Paderewskiego, Katowice),
- Wydział Nauk Społecznych (ul. Grażyńskiego 53, Katowice),
- Wydział Prawa i Administracji (ul. Bankowa 11B, Katowice),
- CINIBA (ul. Bankowa 11A, Katowice),
- Wydział Humanistyczny (ul. Grota Roweckiego 5, Sosnowiec),
- Dom Studenta nr 3 (ul. Sucha 7B, Sosnowiec),
- Dom Studenta nr 5 (ul. Lwowska 8, Sosnowiec),
- budynek nr 1 („H") (ul. 75 Pułku Piechoty 1, Chorzów),
- Instytut Sztuki Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji (ul. Niemcewicza 6, Cieszyn),
- ośrodek dydaktyczno-wypoczynkowy Uniwersytetu Śląskiego w Boguchwałowicach (ul. Biała 9 / ul. Nasturcjowa 1, Boguchwałowice),
- szklarnia Uniwersytetu Śląskiego (ul. Różyckiego 14, Katowice).

W 2025 roku Uniwersytet Śląski realizował także szereg projektów wspierających rozwój infrastruktury badawczej w ramach programu **SPUB (Specjalna Infrastruktura Badawcza)**. Dzięki pozyskanemu finansowaniu uczelnia rozwija kluczowe laboratoria i zaplecze aparaturowe o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Dofinansowanie otrzymały m.in. projekty: Centrum Mikroskopowego Badania Materii SPIN-Lab, Uniwersyteckie Laboratoria Kontroli Atmosfery ULKA, System do Zautomatyzowanych Wysokociśnieniowych Badań Materii Miękkiej – SZWBM oraz BERA – Centrum logistyczno-naukowe na Svalbardzie. Łączna wartość wsparcia dla Uniwersytetu Śląskiego w ramach tych projektów wyniosła ponad 3,5 mln złotych, co pozwala na dalszy rozwój zaawansowanych badań m.in. w obszarze nauk o materiałach, monitoringu atmosfery oraz badań środowiskowych prowadzonych w międzynarodowej infrastrukturze badawczej.

Ponadto w ramach realizacji projektu **Uniwersytet Śląski wspólnotą dostępną, uniwersalną i otwartą – DUO II**, którego wartość przekracza 2 mln złotych, pod kątem inwestycyjnym zaplanowano modernizację sieci Wi-Fi w domach studenckich na osiedlu akademickim w Katowicach (Dom Studenta nr 1, Dom Studenta nr 2 oraz Dom Studenta nr 7), obejmującą zakup i instalację nowoczesnego sprzętu oraz infrastruktury sieciowej, a także budowę szybu windowego wraz z dostosowaniem segmentu Domu Studenta UŚKA w Cieszynie (ul. Bielska 66) do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, co poprawi dostępność infrastruktury kampusu cieszyńskiego. Głównym celem projektu jest dalsze zwiększanie dostępności przestrzeni akademickiej oraz infrastruktury cyfrowej uczelni dla wszystkich członków społeczności akademickiej.

Międzynarodowe projekty badawcze – w tym z programu Horyzont Europa

Rok 2025 potwierdził wysoką aktywność naukowczyń i naukowców Uniwersytetu Śląskiego w pozyskiwaniu międzynarodowych grantów badawczych finansowanych przez Komisję Europejską. Badacze naszej uczelni aplikowali o środki m.in. w ramach programów Horyzont Europa, LIFE, Funduszu Badawczego Węgla i Stali oraz Justice. Łącznie w 2025 roku złożono 37 wniosków projektowych, z czego 27 w ramach programu Horyzont Europa. Szczególnie cieszy skuteczność tych działań. Finansowanie uzyskało 6 projektów, w tym 4 w ramach programu Horyzont Europa, których realizacja rozpocznie się w 2026 roku. To przedsięwzięcia zróżnicowane tematycznie, odpowiadające na kluczowe wyzwania współczesności – od regeneracji środowiska i zrównoważonego rozwoju miast, przez odpowiedzialne wykorzystanie sztucznej inteligencji w edukacji, po wzmacnianie ludzkiej sprawczości w świecie nowych technologii:

- **REGENSOILL – Regenerating Brownfield Soils through Transdisciplinary Living Labs and Nature-Based Solutions**. Projekt, koordynowany przez dr Agnieszkę Nowak z Wydziału Nauk Przyrodniczych, uzyskał finansowanie dla Uniwersytetu Śląskiego w wysokości 379 659 euro. Jego celem jest regeneracja zdegradowanych gleb na terenach poprzemysłowych poprzez utworzenie europejskiej sieci pięciu Living Labs, wdrażanie interdyscyplinarnych strategii remediacji oraz rozwijanie zintegrowanych modeli ponownego zagospodarowania tych obszarów. Istotnym elementem projektu jest zaangażowanie szerokiego grona interesariuszy – od właścicieli gruntów i przedsiębiorców po badaczy, artystów, organizacje społeczne i władze lokalne – a także tworzenie rozwiązań możliwych do długoterminowego wdrażania i powielania.
- **HUMAN-AI – Higher Education in the Age of AI – How Can We Preserve the Human Dimension of Teaching and Learning?**, realizowany pod kierunkiem dr hab. Eugenii Smyrnovej-Trybulskiej, prof. UŚ z Wydziału Nauk Społecznych oraz Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji. Wartość dofinansowania dla UŚ wynosi 120 240 euro. Projekt odpowiada na jedno z najważniejszych wyzwań współczesnego szkolnictwa wyższego: jak integrować narzędzia sztucznej inteligencji w procesach nauczania i uczenia się, nie tracąc przy tym ludzkiego wymiaru edukacji. HUMAN-AI rozwija etyczny, zorientowany na człowieka model wykorzystywania AI w uczelniach, wspiera tworzenie nowych strategii dydaktycznych, bada gotowość instytucji do zmian technologicznych oraz promuje rozwiązania oparte na dobrostanie, autonomii, odpowiedzialności i inkluzywności. Projekt ma także silny wymiar społeczny – zakłada działania popularyzujące wiedzę o AI, skierowane do studentów, praktyków oraz szerszego otoczenia społecznego.
- **THE MAKERS – Mobilizing Arts, Knowledge and Education to Reclaim Human Agency. Strategies for the Age of Machine Thinking**, koordynowany przez dr. hab. Michała Krzykawskiego, prof. UŚ z Centrum Badań Krytycznych nad Technologiami oraz Instytutu Filozofii Wydziału Humanistycznego. Wartość finansowania dla Uniwersytetu Śląskiego wynosi 170 340 euro. Zaplanowany na cztery lata projekt koncentruje się na relacjach między sztuką, edukacją, technologią i ludzką sprawczością w epoce myślenia maszynowego. Jego celem jest wzmacnianie autonomii człowieka w rzeczywistości coraz silniej kształtowanej przez systemy algorytmiczne. W ramach projektu rozwijane będą narzędzia i działania artystyczne, edukacyjne oraz badawcze, które pomogą wyobrażać sobie

alternatywne przyszłości i budować bardziej zrównoważone relacje między technologią, człowiekiem i środowiskiem.

- **WISE – From WIdening to urban Sustainability innovation and Excellence**, którym kieruje dr Dawid Tatarczyk, prof. UŚ z Wydziału Nauk Społecznych. Wartość dofinansowania dla UŚ wynosi 602 916,25 euro. Projekt opiera się na strategicznych ramach sojuszu Transform4Europe i ma na celu wzmacnianie potencjału badawczego uczelni poprzez zacieśnianie współpracy między partnerami z krajów objętych instrumentem Widening a ośrodkami o ugruntowanej pozycji badawczej. WISE koncentruje się na tworzeniu trwałych struktur zarządzania i współpracy w modelu czworokątnej helisy, łączącym środowisko akademickie, przemysł, administrację publiczną i społeczeństwo obywatelskie. Szczególną rolę odgrywa tu tematyka zrównoważonego rozwoju miast, istotna w kontekście zmian klimatycznych, transformacji energetycznej i rosnących kosztów życia. Projekt będzie również wspierał rozwój kariery naukowej, nowoczesne praktyki oceny badań, otwartą naukę oraz działania na rzecz różnorodności, równości i inkluzywności.

W 2025 roku rozpoczęła się również realizacja ważnego projektu finansowanego z **Programu LIFE – IAS Control for LIFE: Strengthening biodiversity by the prevention of introduction, early warning and control of invasive alien plant species**. Inicjatorką i kierowniczką projektu jest prof. dr hab. Barbara Tokarska-Guzik z Wydziału Nauk Przyrodniczych. Całkowite finansowanie projektu wynosi 5 254 096,18 euro, z czego 922 174,39 euro przypada Uniwersytetowi Śląskiemu. Projekt będzie realizowany w okresie od 1 września 2025 roku do 31 sierpnia 2033 roku. Jego celem jest wsparcie wdrażania polskich i litewskich regulacji dotyczących zapobiegania wprowadzaniu, kontroli i zarządzania inwazyjnymi gatunkami obcymi roślin. Przedsięwzięcie odpowiada na pilną potrzebę ograniczania negatywnego wpływu gatunków inwazyjnych na bioróżnorodność oraz usługi ekosystemowe, a zarazem wzmacnia współpracę międzynarodową w zakresie ochrony środowiska.

Ponadto rok 2025 przyniósł rozpoczęcie realizacji projektów w ramach programu Horyzont Europa oraz kontynuację projektów wcześniej zainicjowanych. Wśród nich znalazły się projekty:

- **GUARDIAN (Growing online – how to protect our children in the digital world?)**, realizowany na Wydziale Nauk Społecznych pod kierunkiem **dr Anny Brosch**. Projekt podejmuje istotny społecznie temat bezpieczeństwa dzieci w świecie cyfrowym i wpisuje się w działania na rzecz odpowiedzialnego kształtowania środowiska online;

- **ISABEL (mInimize coSts and mAximize Benefits in the transitionary European regional Labour markets)** realizowany na Wydziale Nauk Społecznych i koordynowany przez dr. hab. Rafała Mustera, prof. UŚ oraz dr. Łukasza Trembaczowskiego. Projekt dotyczy przemian europejskich rynków pracy i poszukiwania rozwiązań pozwalających ograniczać koszty transformacji, a jednocześnie maksymalizować jej korzyści społeczne i gospodarcze;

- **LIQUIDICE (LinkIng and Quantifying the Impacts of climate change on inlanD ICE, snow cover, and permafrost on water resources and society in vulnerable regions)** realizowany przez Centrum Studiów Polarnych pod

kierunkiem dr. Dariusza Ignatiuka. Projekt koncentruje się na badaniu wpływu zmian klimatu na lód śródlądowy, pokrywę śnieżną i wieloletnią zmarzlinę, a także na konsekwencjach tych zjawisk dla zasobów wodnych i społeczeństw zamieszkujących regiony szczególnie narażone na skutki zmian klimatycznych;

- **IRISCC (Integrated Research Infrastructure Services for Climate Change risks)**, koordynowany przez dr hab. Mariolę Jabłońską, prof. UŚ z Wydziału Nauk Przyrodniczych. Projekt wpisuje się w rozwój europejskiej infrastruktury badawczej służącej analizie ryzyk związanych ze zmianą klimatu i wspiera prowadzenie badań o wysokim znaczeniu społecznym i środowiskowym;

- **HEATDDR (Harnessing the DNA Damage Response to improve plant tolerance to heat stress)**, którego celem jest zbadanie zależności między odpowiedzią roślin na uszkodzenia DNA a reakcjami na stres cieplny oraz opracowanie strategii pozwalających zwiększać odporność roślin na fale upałów bez utraty wzrostu. Projekt łączy podejścia interdyscyplinarne z kształceniem młodych naukowców i wspiera rozwój nowatorskich rozwiązań odpowiadających na wyzwania zmian klimatycznych. Koordynatorką ze strony Uniwersytetu Śląskiego jest dr Miriam Szurman-Zubrzycka z Wydziału Nauk Przyrodniczych;

- **LETSGROW (Bridging Academia and Industry for Sustainable Agri-Food Solutions)** – przedsięwzięcie ogólnouczelniane realizowane przez Biuro Współpracy z Gospodarką UŚ, którego koordynatorem jest dr hab. Łukasz Jach, prof. UŚ. Projekt wzmacnia współpracę między środowiskiem akademickim a otoczeniem społeczno-gospodarczym, koncentrując się na zrównoważonych rozwiązaniach dla sektora rolno-spożywczego.

Miniony rok przyniósł również pomyślne zakończenie realizacji kilku międzynarodowych przedsięwzięć. Z sukcesem zamknięto projekty:

- NesT – Networking Ecologically Smart Territories (kierownik: dr hab. Michał Krzykawski, prof. UŚ, WH);
- Simultaneous transformation of ambient heat and undesired vibrations into electricity via nanotriboelectrification during non-wetting liquid intrusion-extrusion into-from nanopores (kierownik: prof. dr hab. Mirosław Chorążewski, WNŚiT);
- ATMO-ACCESS: supports Trans-National Access to services offered by selectred, first-class European atmospheric research facilities (kierownik: dr hab. Mariola Jabłońska, prof. UŚ, WNP);
- Trust in European Democracies TRUEDEM (dr hab. Agnieszka Turska-Kawa, prof. UŚ, WNS);
- EUROPEAN SCIENCE IN THE CITY AND EUROSCIENCE OPEN FORUM – KATOWICE 2024 oraz European Union Contest for Young Scientists (EUCYS) 2024 – czyli projekty związane z realizacją międzynarodowych przedsięwzięć służących upowszechnianiu nauki, rozwojowi współpracy między środowiskiem akademickim i społecznym oraz promocji osiągnięć młodych naukowców na forum europejskim i globalnym.

Na szczególne podkreślenie zasługują również indywidualne sukcesy naszych badaczy w najbardziej prestiżowych konkursach europejskich. Po raz pierwszy dwoje naukowców

Uniwersytetu Śląskiego zostało zaproszonych do drugiego etapu konkursu **European Research Council**, obejmującego rozmowę z panelem ekspertów. Dr Maciej Juzaszek, ubiegający się o ERC Starting Grant, złożył projekt „Tweet and Punishment: Rethinking Liberal Limits of Criminal Law in the Digital Era". Z kolei dr hab. Anna Malinowska, prof. UŚ, aplikująca o ERC Consolidator Grant, zgłosiła projekt „EMOTECHCUL: Emotional Cultures in the Age of Intelligent Machines: Feelings and Affects Developed in Technological Environments". Sam awans do tego etapu należy uznać za znaczące osiągnięcie, potwierdzające rosnącą rozpoznawalność i konkurencyjność badań prowadzonych na Uniwersytecie Śląskim. Warto również odnotować, że wniosek dr. hab. Yaroslava Grosu, prof. UŚ, pt. „Ultrasound Contrast Agents Based on Hydrophobic MOF Nanoparticles: U-CAN", złożony w konkursie ERC Proof of Concept Grant, uzyskał wyróżnienie „Seal of Excellence". To ważny sygnał jakości naukowej projektu i potencjału jego dalszego rozwoju.

Wszystkie te działania pokazują, że Uniwersytet Śląski konsekwentnie umacnia swoją pozycję jako aktywny uczestnik europejskiej przestrzeni badawczej. Rosnąca liczba składanych wniosków, kolejne projekty z finansowaniem, skuteczna realizacja przedsięwzięć międzynarodowych oraz obecność naszych naukowców w najbardziej konkurencyjnych konkursach europejskich potwierdzają, że potencjał badawczy uczelni znajduje coraz szersze uznanie na arenie międzynarodowej.

Projekty badawcze ze środków krajowych

W 2025 roku w Uniwersytecie Śląskim rozpoczęto realizację 77 projektów badawczych o łącznej wartości dofinansowania dla UŚ ok. 34 872 052 złotych. Wśród uruchamianych projektów aż 49 zostało dofinansowanych ze środków krajowych, w tym:

- 13 projektów dofinansowanych z Programu OPUS, OPUS LAP – ok. 18,5 mln złotych;
- 7 projektów dofinansowanych z Programu SONATA/SONATA BIS – ok. 8,9 mln złotych;
- 13 projektów dofinansowanych z Programu PRELUDIUM – ok. 1,5 mln złotych;
- 16 projektów dofinansowanych z Programu MINIATURA.

Największy pod względem dofinansowania jest projekt **Czy dobry drink tworzy złych ludzi? Wpływ alkoholu na wartości, emocje i zachowania moralne** realizowany w ramach programu SONATA BIS przez Wydział Nauk Społecznych. Kierownikiem projektu jest dr hab. Mariola Paruzel-Czachura, prof. UŚ. Wartość projektu to 2 666 378 złotych.

Drugim pod względem wysokości dofinansowania projektem rozpoczętym w 2025 roku jest projekt OPUS, kierowany przez dr Katarzynę Malarz z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych, pt. **Podwójne precyzyjne uderzenie wobec niedrobnokomórkowego raka płuca. Spojrzenie na wielokierunkowe terapie oraz krajobraz zmienności mutacyjnej i opornościowej.** Wartość dofinansowania dla UŚ to 2 418 040 złotych.

Trzecim pod względem wielkości dofinansowania jest projekt pt. **Modelowanie termodynamiczne w połączeniu z nowymi technikami pomiarowymi fizykochemii równowagi ciecz-ciecz w szerokim zakresie ciśnień układów**

opartych na cieczach jonowych kierowany przez prof. dr. hab. Mirosława Chorążewskiego z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych. Jego budżet to 2 062 866 złotych. Projekt będzie realizowany przez 48 miesięcy.

W 2025 roku na Uniwersytecie Śląskim rozpoczęto również realizację 10 projektów w ramach **Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki** o łącznej wartości dofinansowania 2 908 740 złotych. Program wspiera upowszechnianie wyników badań naukowych, szczególnie w obszarze humanistyki, a także realizację projektów o istotnym znaczeniu dla polityki naukowej i edukacyjnej państwa.

W tym samym roku rozpoczęto ponadto realizację 2 projektów w ramach programu **Wsparcie udziału polskich zespołów naukowych w międzynarodowych projektach infrastruktury badawczej** na łączną kwotę 571 099,58 złotych. Celem programu jest wzmacnianie uczestnictwa podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w międzynarodowych przedsięwzięciach obejmujących budowę, modernizację i użytkowanie infrastruktur badawczych o unikatowych właściwościach i zastosowaniu, w szczególności projektów ESFRI oraz przedsięwzięć wpisanych na Polską Mapę Infrastruktury Badawczej.

Uniwersytet Śląski realizował także działania w ramach **Programu Metropolitalny Fundusz Wspierania Nauki Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii**. Inicjatywa ta wspiera uczelnie w pięciu obszarach: „Światowej klasy naukowcy i twórcy w Metropolii", „Wsparcie badań", „Nowatorskie metody kształcenia", „Konkursy i wydarzenia naukowe" oraz „Studiuj w Metropolii". W ramach działań finansowanych przez GZM złożono 10 wniosków, uzyskując stuprocentowy wskaźnik sukcesu oraz łączną kwotę dotacji w wysokości 335 071 złotych.

Środki pozyskane z regionalnego programu FERS 2021–2027

W 2025 roku Uniwersytet Śląski bardzo wyraźnie umocnił swoją pozycję w pozyskiwaniu środków z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027. Szczególnie ważnym osiągnięciem było uruchomienie **15 projektów „Perspektywa 3P"**, realizowanych w różnych województwach, których celem jest kompleksowe wsparcie publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, rozwój diagnozy funkcjonalnej oraz współpracy międzysektorowej. Łączna wartość dofinansowania dla UŚ w ramach tych 15 przedsięwzięć to ponad 76,4 mln złotych, co pokazuje zarówno skalę działania uczelni, jak i jej realny wpływ na rozwój edukacji włączającej w Polsce. Zgodnie z założeniami projektu „Perspektywa 3P" to spójny, ogólnopolski program wdrażania nowoczesnych rozwiązań wspierających dzieci, rodziny i specjalistów pracujących w systemie poradnictwa. Projekty merytorycznie koordynowane są na Wydziale Nauk Społecznych, pod nadzorem dr hab. Edyty Widawskiej, prof. UŚ.

Równolegle uczelnia wzmacniała wspólnotę akademicką poprzez szereg projektów skierowanych do studentów, doktorantów i kadry, m.in. projekt **Uniwersytet Śląski wspólnotą dostępną, uniwersalną i otwartą – DUO II**, realizowany od marca 2025 do lutego 2029 roku, który uzyskał 7,9 mln złotych dofinansowania i rozwija rozwiązania zwiększające dostępność organizacyjną, cyfrową i architektoniczną uczelni. Ważnym dopełnieniem tych działań jest także projekt **Wspólnota doskonała dydaktycznie – wspierająca ewaluacja i nowoczesna dydaktyka w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach**, z dofinansowaniem w wysokości 1,86 mln złotych, który służy systemowemu podnoszeniu jakości kształcenia, rozwijaniu kompetencji kadry oraz

budowaniu trwałych mechanizmów doskonałości dydaktycznej. Razem te inicjatywy pokazują, że UŚ skutecznie inwestuje nie tylko w rozwój otoczenia społecznego, lecz także w dostępny, nowoczesny i odpowiedzialny uniwersytet przyszłości.

Środki pozyskane z regionalnego programu FE SL 2021–2027

W 2025 roku Uniwersytet Śląski kontynuował realizację projektów finansowanych z programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027, wzmacniających potencjał uczelni na rzecz sprawiedliwej transformacji regionu i kształcenia kadr dla zielonej gospodarki. Wśród najważniejszych przedsięwzięć znalazło się 5 projektów realizowanych w ramach Działania 10.25, o łącznej wartości 26,5 mln złotych na lata 2024–2026: „jUŚt transition – Potencjał Uniwersytetu Śląskiego podstawą Sprawiedliwej Transformacji regionu", „Informatyka kwantowa i chemia na rzecz zielonej przyszłości", „Chemia dla Zielonej Gospodarki: Inicjatywa Edukacyjna", „GreenMat" oraz „Transformersi w szkołach". Projekty te wspierają rozwój instytucjonalny uczelni, interdyscyplinarne badania oraz działania edukacyjne kierowane do społeczności akademickiej i uczniów szkół ponadpodstawowych z województwa śląskiego.

W minionym roku uczelnia nie tylko rozwijała rozpoczęte już inicjatywy, ale także pozyskała nowy projekt – **Śląskie Centrum Klimatu**, w którym uczestniczy jako partner, a ze strony UŚ koordynuje go prof. dr hab. Ewa Łupikasza z Wydziału Nauk Przyrodniczych. To kolejne przedsięwzięcie wpisujące się w założenia zielonej i cyfrowej transformacji regionu oraz wzmacniające współpracę nauki z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Równolegle Uniwersytet Śląski kontynuował udział w strategicznych projektach realizowanych z Województwem Śląskim, takich jak „Śląskie. Obserwatorium edukacji", „PPO WSL 2030. Utworzenie Regionalnego Obserwatorium Innowacji" oraz projekt dotyczący wsparcia procesu sprawiedliwej transformacji poprzez promocję edukacji wyższej, potwierdzając swoją ważną rolę w kształtowaniu przyszłości regionu.

Sukcesy w projektach Erasmus+

Rok 2025 przyniósł Uniwersytetowi Śląskiemu dalsze sukcesy w realizacji projektów finansowanych z programu Erasmus+, zarówno w obszarze partnerstw współpracy, jak i prestiżowych przedsięwzięć wspierających umiędzynarodowienie kształcenia. Uczelnia kontynuowała realizację wcześniej rozpoczętych projektów, m.in.:

- Developing Talents in Artificial Intelligence to Solve Disruptive Environmental Problems – AI2SEP;
- Student's path to self-awareness. Social competences in contemporary academia – Spaces;
- Future IT Professional Education in Generative Artificial Intelligence – FITPED-GAI;
- Empowering University Students Through Health Entrepreneurship Trainings – RESTLESS;
- Ecology and Sustainability of Global Changes – GLOBECO;
- Digital Creativity Art&Science European Master Program – DIGICREA;

a także uruchomiła kolejne inicjatywy, takie jak:

- Breaking Echo-chamber And Reinforcing Critical Thinking;
- Experiments for better teaching in higher education – expEDU;
- From Local to Global to a Livable.

Projekty te wzmacniają współpracę międzynarodową, rozwijają innowacyjne metody kształcenia i badań oraz budują trwałe partnerstwa z uczelniami i instytucjami z całej Europy.

Szczególne miejsce wśród sukcesów 2025 roku zajmują nowe projekty w formule Erasmus Mundus. Ważnym osiągnięciem jest uruchomienie – jako kontynuacji działania – projektu **The BIOPHAM II (BIO & PHArmaceutical Materials science)** na Wydziale Nauk Ścisłych i Technicznych, którego koordynatorką jest dr Marzena Rams-Baron. To potwierdzenie wysokiej jakości dotychczasowych działań Uniwersytetu Śląskiego w międzynarodowych konsorcjach tworzących nowoczesne, zintegrowane programy studiów magisterskich. Ponadto projekt Erasmus Mundus **Advanced Functional Materials for Energy Conversion – ACTION**, realizowany również na Wydziale Nauk Ścisłych i Technicznych, pod kierunkiem dr. hab. Dariusza Kajewskiego, wpisuje się w strategiczne kierunki badań nad nowymi materiałami i transformacją energetyczną. Oba projekty Erasmus Mundus wzmacniają międzynarodową rozpoznawalność Uniwersytetu Śląskiego i potwierdzają, że uczelnia skutecznie rozwija ofertę edukacyjną oraz naukową o europejskim zasięgu.

Projekty finansowane ze środków NAWA

W 2025 roku Uniwersytet Śląski w Katowicach zrealizował 24 projekty finansowane ze środków NAWA, w tym 7 rozwojowych projektów ogólnouczelnianych, które konsekwentnie wzmacniały umiędzynarodowienie uczelni. Obejmowały one zarówno rozwój działań w ramach sojuszu Transform4Europe, krótkookresową wymianę akademicką w programie PROM, jak i systemowe wsparcie szkół doktorskich oraz profesjonalizację obsługi doktorantów, naukowców i pracowników z zagranicy (projekty: International from the beginning; Stay with US; d-OK-ctoral school; Welcome2US). Łączna wartość dofinansowania realizowanych w 2025 roku projektów to nieco ponad 17 mln złotych.

Dzięki tym inicjatywom Uniwersytet rozwijał międzynarodową ofertę dydaktyczną i badawczą, zwiększał dostępność wsparcia dla osób z zagranicy oraz umacniał swoją pozycję w europejskich sieciach współpracy.

Kontynuacja finansowania infrastruktury z Mapy Infrastruktury Badawczej

Projekt **ACTRIS-PL 2 – Infrastruktura do badania aerozoli, chmur oraz gazów śladowych** jest kontynuacją krajowych działań związanych z rozwojem infrastruktury ACTRIS, która od 2020 roku znajduje się na Polskiej Mapie Infrastruktury Badawczej jako strategiczna infrastruktura w obszarze nauk o Ziemi i środowisku. ACTRIS-PL to ogólnopolska sieć stacji pomiarowych, laboratoriów i platform mobilnych prowadzących zaawansowane badania aerozoli, chmur i gazów śladowych w atmosferze, z wykorzystaniem nowoczesnych technik teledetekcyjnych, in situ oraz laboratoryjnych, a Polska należy do krajów założycielskich europejskiej infrastruktury ACTRIS ERIC. Realizacja projektu ACTRIS-PL 2, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021–2027

(FENG), służy dalszej rozbudowie i integracji tej infrastruktury, zwiększeniu dostępności wysokiej jakości danych obserwacyjnych o klimacie i jakości powietrza oraz rozwojowi metod modelowania procesów atmosferycznych.

WAŻNE DYSKUSJE NASZEJ WSPÓLNOTY

I) STRATEGIA ROZWOJU UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO

Strategia Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2026–2029 została przyjęta na specjalnym posiedzeniu Senatu UŚ w dniu 9 grudnia 2025 roku. Prace nad dokumentem rozpoczęły się w 2024 roku i obejmowały diagnozę kluczowych obszarów działalności uczelni, opracowanie celów strategicznych oraz przygotowanie planów rozwojowych dla wydziałów i wybranych jednostek. Całość prac koordynował Zespół ds. opracowania projektu Strategii rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2026–2029, powołany przez Rektora UŚ na mocy zarządzenia nr 14 z dnia 3 lutego 2025 r. Istotnym etapem procesu były konsultacje społeczne, prowadzone od 16 lipca do 10 października 2025 roku, które zaowocowały wprowadzeniem do dokumentu zmian zasugerowanych przez członkinie i członków wspólnoty Uniwersytetu.

Przyjęta strategia koresponduje z Misją Uniwersytetu Śląskiego i jest oparta na sześciu filarach, wyrażających wartości naszej wspólnoty:

1. Różnorodność badań i kształcenia – wspieramy wszystkie dyscypliny nauki i sztuki, uznając ich znaczenie dla rozwoju wiedzy i społeczeństwa;

2. Sprawiedliwość i równe traktowanie – zapewniamy przejrzyste zasady oceny i sprzeciwiamy się wszelkim formom dyskryminacji;

3. Dobrostan i zdrowie – dbamy o fizyczny, psychiczny i społeczny dobrostan osób tworzących wspólnotę Uniwersytetu;

4. Odpowiedzialność społeczna – aktywnie uczestniczymy w życiu publicznym, dzieląc się wynikami badań i wspierając rozwój regionu;

5. Wolność akademicka – chronimy swobodę badań i nauczania jako fundament demokracji i rozwoju nauki. Doceniamy najaktywniejsze nauczycielki akademickie i nauczycieli akademickich oraz ich osiągnięcia, zwłaszcza na arenie międzynarodowej;

6. Troska o zrównoważony budżet – w każdym obszarze funkcjonowania uczelni racjonalnie planujemy i wydatkujemy powierzone środki, mając na względzie zarówno efektywność ich wykorzystania, jak i dobro całej uczelni.

W dokumencie opisano wizję rozwoju uczelni oraz wyodrębniono sześć obszarów strategicznych, w ramach każdego wskazując cele strategiczne, wraz z oczekiwanymi efektami ich realizacji:

1. Badania naukowe (BN) – koordynowany przez prorektorkę ds. badań naukowych prof. dr hab. Agnieszkę Turską-Kawę;

2. Osoby studiujące i kształcenie (OSK) – koordynowany przez prorektorkę ds. studenckich i kształcenia dr Katarzynę Tryndę, prof. UŚ;

3. Kadra (KA) – koordynowany przez rektora UŚ prof. dr. hab. Ryszarda Koziołka;

4. Wpływ społeczny (WS) – koordynowany przez rektora UŚ prof. dr. hab. Ryszarda Koziołka;

5. Współpraca z otoczeniem międzynarodowym (WOM) – koordynowany przez prorektora ds. współpracy międzynarodowej i krajowej prof. dr. hab. Tomasza Pietrzykowskiego;

6. Infrastruktura (IN) – koordynowany przez kanclerza mgr Dariusza Laskę.

W odróżnieniu od wcześniejszych dokumentów strategicznych, Strategia Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2026–2029, oprócz głównego dokumentu uczelnianego, obejmuje również strategie rozwoju wydziałów oraz wybranych jednostek uczelni: szkół doktorskich, wybranych kolegiów oraz Uniwersytetu Otwartego w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Władze dziekańskie oraz władze wybranych jednostek opracowały własne strategie, uwzględniające odrębny charakter i specyficzne potrzeby każdej z nich. Strategie rozwoju jednostek powinny wpisywać się w spójną wizję rozwoju Uniwersytetu Śląskiego, ale jednocześnie dawać przestrzeń na realizację indywidualnych celów.

Strategie wydziałów i jednostek:

- Strategia rozwoju Wydziału Humanistycznego,
- Strategia rozwoju Wydziału Nauk Przyrodniczych,
- Strategia rozwoju Wydziału Nauk Społecznych,
- Strategia rozwoju Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych,
- Strategia rozwoju Wydziału Prawa i Administracji,
- Strategia rozwoju Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji,
- Strategia rozwoju Wydziału Teologicznego,
- Strategia rozwoju Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego,
- Strategia rozwoju szkół doktorskich,
- Strategia rozwoju Uniwersytetu Otwartego w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach,
- Strategia rozwoju Kolegium Dydaktyki Ogólnouniwersyteckiej,
- Strategia rozwoju Kolegium Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

II) POWOŁANIE KATEDR NA WYDZIAŁACH

W 2025 roku rektor UŚ prof. dr hab. Ryszard Koziołek poinformował dziekanów, że nie widzi przeszkód dla ewentualnego tworzenia dodatkowych wewnętrznych jednostek organizacyjnych na wydziałach (katedr, zakładów, pracowni itp.), jeśli przemawia za tym specyfika konkretnego wydziału lub instytutu.

Z inicjatywą powołania katedr – z zastrzeżeniem pełnej dobrowolności członkostwa oraz zakresem zadań niekolidującym ze statutowymi strukturami uczelni (dyrekcjami instytutów i kierunków) – wystąpił dziekan Wydziału Prawa i Administracji dr hab. Witold Kurowski, prof. UŚ. Zaproponowane przez niego i zaakceptowane przez rektora UŚ zasady zostały wprowadzone w życie na WPiA i poddane konsultacjom z pracownikami. Większość osób uczestniczących w głosowaniu opowiedziała się za powrotem katedr jako dodatkowych jednostek organizacyjnych. W wyniku tego, na WPiA powstało 20 katedr, które zrzeszają od 3 do 14 pracowników.

Również na Wydziale Humanistycznym, zarządzeniem dziekana prof. dr. hab. Adama Dziadka powołane zostały dwie katedry – Katedra Badań Feministycznych oraz Katedra Filmoznawstwa i Wiedzy o Mediach.

III) KONSOLIDACJA UCZELNI ŚLĄSKICH

Projekt ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim spowodował wznowienie dyskusji nad konsolidacją uczelni śląskich. Przewidywał bowiem, że zarówno w przypadku pomorskiej, jak i górnośląsko-zagłębiowskiej metropolii, będą one zobowiązane przeznaczać co najmniej 5% budżetu na współpracę badawczą z federacją co najmniej trzech uczelni publicznych, jeśli taka na obszarze danego związku metropolitalnego zostanie powołana. Ostatecznie przepis ten został wprowadzony wyłącznie w odniesieniu do metropolii pomorskiej, co najprawdopodobniej spowoduje powołanie w Gdańsku federacji Uczelni Fahrenheita (tworzonej co najmniej przez UG, PG i GUMed) oraz jej istotne wzmocnienie finansowe. W obliczu tych faktów przewodniczący Zarządu GZM publicznie zapowiedział, że mimo braku ustawowego obowiązku, także Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia gotowa jest wspierać finansowo ewentualną federację śląskich uczelni publicznych, gdyby doszło do jej powołania. Prowadzone dotąd nieformalnie dyskusje wskazują na wstępne zainteresowanie wszystkich lub niemal wszystkich uczelni związanych z Konsorcjum Akademickim – Katowice Miasto Nauki.

Najważniejsze działania podjęte przez wybrane komisje stałe

SPRAWOZDANIA KOMISJI

I) KOMISJA DS. BADAŃ NAUKOWYCH

W 2025 roku Komisja ds. badań naukowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach podejmowała uchwały lub wydawała opinie w następujących sprawach:

- pozytywnie opiniowała powstanie poniższych centrów badawczych:
  - **Centrum Badań nad Jąkaniem i Giełkotem Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach** (kierowniczka: dr hab. Katarzyna Węsierska, prof. UŚ);
  - **Interdyscyplinarne Centrum Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach do Badań nad Upadłością, Restrukturyzacją i Egzekucją** (kierownik: dr hab. Andrzej Torbus, prof. UŚ);
  - **Centrum Badań nad Środowiskiem Poprzemysłowym im. Jolanty Wadowskiej-Król** (kierowniczka: dr hab. Lucyna Sadzikowska, prof. UŚ);
  - **Centrum Badań nad Cyfrową Strefą Publiczną Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach** (kierownik: dr hab. Damian Guzek, prof. UŚ);
- opiniowała wnioski o awans na stanowisko profesora uczelni nauczycieli akademickich zatrudnionych w grupie badawczej i badawczo-dydaktycznej oraz ustaliła listę rankingową kandydatów;
- wyraziła pozytywne opinie w sprawie:
  - projektu zmian do uchwały nr 488 Senatu UŚ z dnia 23 stycznia 2024 r. – Szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora;
  - projektu zmian do uchwały nr 489 Senatu UŚ z dnia 23 stycznia 2024 r. – Szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz sposobu wyznaczania członków komisji habilitacyjnej;
  - projektu zarządzenia dotyczącego wyróżniania rozpraw doktorskich;
  - projektu zasad przeprowadzania kolokwium habilitacyjnego;
  - projektu zarządzenia dotyczącego nostryfikacji;
  - projektu uchwały Komisji w sprawie proponowanych zmian w treści załącznika nr 1 do zarządzenia Rektora nr 175/2022 (system projakościowy);
  - omówienie spraw awansowych na stanowisko prof. UŚ.

- dyskusji dotycząca oceny NA w kontekście prac nad strategią UŚ.

Członkowie Komisji ds. badań naukowych poruszali również tematy związane z bieżącą działalnością naukowo-badawczą (np. problemem Imprint w ewaluacji jednostek, oceną merytoryczną działalności centrów badawczych, systemem awansów na stanowiska uniwersyteckie, szczególnie na stanowisko profesora UŚ ze względu na brak zmian w zarządzeniu Rektora i załącznikach do zarządzenia, oceną NA w kontekście prac nad strategią UŚ, np. rozważeniem propozycji zróżnicowania wymagań w zależności od zajmowanego stanowiska oraz zróżnicowania oceny pozytywnej na pozytywną wyróżniającą (A), pozytywną dobrą (B) i pozytywną dostateczną (C), dodatkowymi wymaganiami do ubiegania się o urlop naukowy, sprawą naboru obcokrajowców na studia i studia doktoranckie w roku akademickim 2026/2027, założeniami nowej ewaluacji jakości działalności naukowej, wyzwaniami w przygotowaniach do obecnej ewaluacji dyscyplin na wydziałach).

II) KOMISJA INTERDYSCYPLINARNA DS. STOPNI NAUKOWYCH I STOPNI W ZAKRESIE SZTUKI

W 2025 roku Komisja Interdyscyplinarna do spraw stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki prowadziła dwa postępowania w sprawie nadania stopnia doktora:

1) postępowanie mgr Marleny Paździor-Heiske zakończone nadaniem stopnia doktora w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych,

2) postępowanie mgr inż. Agaty Kawulok zakończone nadaniem stopnia doktora w roku 2026 w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych.

III) KOMISJA DS. KSZTAŁCENIA I STUDENTÓW

Członkinie i członkowie Komisji ds. kształcenia i studentów w 2025 roku spotykali się 8 razy (9 stycznia, 6 marca, 3 kwietnia, 8 maja, 12 czerwca, 16 września, 16 października, 6 listopada). Komisja pracowała nad szeregiem projektów uchwał Senatu, w tym m.in. nad uchwałą Senatu Uniwersytetu Śląskiego zmieniającą uchwałę w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach na rok akademicki 2025/2026.

Komisja weryfikowała i opiniowała 9 nowych programów studiów, a mianowicie: gospodarka wodna – aquamatyka – studia stacjonarne I stopnia (inżynierskie), turystyka zrównoważona – studia stacjonarne I stopnia, Data Science i sztuczna inteligencja – studia stacjonarne I stopnia (inżynierskie), kontrola jakości materiałów i wyrobów – studia stacjonarne II stopnia (III-semestralne), projektowanie w sektorach kreatywnych – studia stacjonarne I stopnia, filologia angielska: projektowanie rozrywki interaktywnej i groznawstwo (SPRINT-WRITE) – studia stacjonarne I stopnia, filologia angielska: kultura-media-translacja – studia stacjonarne I stopnia, English Studies: Literature and Culture – studia stacjonarne I stopnia (prowadzone w języku angielskim), koreanistyka – studia stacjonarne I stopnia.

Członkinie oraz członkowie komisji weryfikowali i opiniowali efekty uczenia się oraz pozostałe doskonalone elementy 90 modyfikowanych programów kierunków studiów. Sześciokrotnie odnosili się także do nowych programów studiów podyplomowych.

Kluczowe w pracy członkiń i członków komisji było również wypracowywanie strategicznych rozwiązań systemowych z punktu widzenia dydaktyki akademickiej, a dotyczyły one m.in.: zasad planowania, realizacji i rozliczania dydaktyki w uczelni, które przybrały finalnie postać zarządzenia nr 98 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 17 czerwca 2025 r. w sprawie planowania, realizacji i rozliczania dydaktyki w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Równie istotne były prowadzone prace koncepcyjne nad założeniami systemowej modyfikacji programów studiów II stopnia, które zaowocowały przyjęciem uchwały nr 196 Senatu UŚ w sprawie wytycznych dotyczących wymagań w zakresie tworzenia i zmiany programów studiów prowadzonych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (co wydarzyło się już w styczniu 2026).

Ważnymi kwestiami dla Komisji ds. kształcenia i studentów były również aktywności związane z programem projakościowym w zakresie dydaktyki (SMoDA) oraz opiniowanie wniosków dotyczących awansu na stanowisko profesora uczelni w grupie pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych oraz awansu na stanowisko starszego asystenta w grupie pracowników dydaktycznych.

IV) KOMISJA DS. KADRY AKADEMICKIEJ

W 2025 roku komisja kontynuowała prace pod przewodnictwem prof. dr. hab. Jerzego Sperki. Odbyło się 12 stacjonarnych posiedzeń. Komisja opiniowała wnioski o zatrudnienie, wszczęcie postępowania konkursowego na stanowiska NA, awansowe na stanowiska starszego asystenta, adiunkta oraz profesora uczelni (pełny skład komisji).

V) KOMISJA DS. RÓWNOŚCI I RÓŻNORODNOŚCI

Działalność Komisji ds. równości i różnorodności (KRR) Uniwersytetu Śląskiego w 2025 roku koncentrowała się na wzmocnieniu struktur organizacyjnych, opracowaniu kluczowych dokumentów strategicznych oraz promowaniu postaw równościowych poprzez konkursy i szkolenia.

Oto najważniejsze osiągnięcia i działania Komisji w 2025 roku:

1) Rozwój struktur i podstaw prawnych. Wybór władz i przyjęcie regulaminu: 14 marca 2025 roku Komisja wybrała na osoby współprzewodniczące dr Dominikę Bek oraz dr. hab. Krzysztofa Szopę, prof. UŚ, a na sekretarza mgr. Pawła Zieglera. Tego samego dnia przyjęto również Regulamin Komisji.

2) Uruchomienie Obserwatorium Równości i Różnorodności. Komisja powołała Radę Programową nowej jednostki – Obserwatorium Równości i Różnorodności, która ma wspierać KRR w monitorowaniu polityki równościowej i prowadzeniu badań diagnostycznych.

3) Działalność strategiczna i programowa. W październiku 2025 roku Komisja zarekomendowała istotne zmiany w Strategii Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego na lata 2026–2029, postulując m.in. wprowadzenie języka inkluzywnego, szersze uwzględnienie potrzeb doktorantów oraz położenie nacisku na bezpieczeństwo i równowagę między życiem zawodowym a prywatnym. Komisja wyznaczyła priorytety badawcze dla Obserwatorium, które mają posłużyć do opracowania nowego Planu Równości i Różnorodności, obowiązującego od 2026 roku.

4) Procedury informacyjne. Ustalono formalną ścieżkę odpowiadania na zapytania zewnętrzne dotyczące Planu Równości Płci (GEP), wskazując Pełnomocnika Rektora ds. ochrony małoletnich i równości jako podmiot koordynujący te działania.

5) Edukacja, prewencja i dobre praktyki. W 2025 roku wydano „Zbiór dobrych praktyk w obszarze równości i różnorodności oraz przykłady ich naruszeń". Dokument ten definiuje standardy zachowań w relacjach międzyludzkich, sferze bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i molestowaniu. Komisja pozytywnie zaopiniowała plan szkolenia online pt. „Przeciwdziałanie molestowaniu seksualnemu w szkolnictwie wyższym", przeznaczonego dla wszystkich pracowników uczelni.

6) Promocja nauki i nagradzanie osiągnięć. Komisja zdecydowała o kontynuacji cyklicznych konkursów: „Równość i różnorodność w badaniach naukowych" oraz na najlepszą pracę dyplomową o tematyce równościowej. W listopadzie 2025 roku powołano komisję konkursową, która oceniła 24 zgłoszone prace (licencjackie i magisterskie) z różnych wydziałów uczelni.

VI) PRACE RADY REKTORÓW SENIORÓW

Rada Rektorów Seniorów została powołana 26 października 2020 roku zarządzeniem nr 188 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Rada jako organ opiniodawczo-doradczy Rektora UŚ w 2025 roku na bieżąco przekazywała opinie w sprawach uczelni przedłożonych przez Rektora (m.in. dotyczących nadania odznak „Za zasługi dla Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach" czy przyznania nagród *Pro Scientia et Arte*).

Wypełniając zadania kapituły nagrody *Pro Scientia et Arte,* przyznała nagrodę dr hab. Krystynie Doktorowicz, prof. UŚ (Szkoła Filmowa im. K. Kieślowskiego) i prof. dr. hab. Andrzejowi Kowalczykowi (Wydział Nauk Przyrodniczych).

Rada Rektorów Seniorów nominowała dr hab. Agatę Daszkowską-Golec, prof. UŚ do Śląskiej Nagrody Naukowej z Uniwersytetu Śląskiego.

Autorem grafik użytych na stronach tytułowych rozdziałów związanych ze strategią UŚ jest prof. dr hab. Krzysztof Bąk.